

**T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ ANABİLİM DALI**

**İLKÖĞRETİM I. KADEME İLE II. KADEME ÖĞRENCİLERİNİN AYNI
BİNADA EĞİTİM GÖRMELERİNİN PAYDAŞLARCA DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Caner DİNLER

İSTANBUL, 2011

T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ ANABİLİM DALI

**İLKÖĞRETİM I. KADEME İLE II. KADEME ÖĞRENCİLERİNİN AYNI
BİNADA EĞİTİM GÖRMELERİNİN PAYDAŞLARCA DEĞERLENDİRİLMESİ**

Caner DİNLER
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Halil EKŞİ

İSTANBUL, 2011

T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

02.11.2011

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden
C. ONER DİNLER, 02 / 11 / 2011 tarihinde yapılan
"İLKÖĞRETİM I. KADEME İLE II. KADEME
ÖĞRENCİLERİNİN AYNI BİNADA EĞİTİM
GÖRMELEİNİN PAYDAŞLARCA DEĞERLENDİRİLMESİ"

başlıklı Yüksek Lisans Tez Savunması sonucunda jürimiz tarafından oyçokluğu / oybirliği ile

Başarılı bulunmuştur.

Başarısız bulunmuştur.

Düzeltmeler için adaya ek süre tanınmıştır.

Jüri Üyeleri

Tez Danışmanı

Unvanı, Adı, Soyadı: Prof. Dr. Halil EKŞİ

İmzası

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Doç. Dr. Ahmet ŞİRİN

İmzası

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Yar. Doç. Dr. Mustafa OTRAR

İmzası

ÖNSÖZ

Çağdaş bilgi toplumu olma sürecini yaşayan ülkemizde eğitim sistemimizin önemli ve temel basamağı olan ilköğretim; gelişen tekniğe, bilime ve evrensel değerlere paralel olarak laik, bilimsel, akılcı, demokratik bir anlayışla beş yıl olan ilkokul yeniden düzenlenip sekiz yıla çıkarılarak oluşturulmuştur. İlköğretimde farklı zihinsel, duygusal ve farklı yaş grubundaki bireyleri aynı çatı altında birleştirmek birçok olumlu ve olumsuz durumu da beraberinde getirmiştir.

Bu araştırmayla, ilköğretim I. ve II. kademe öğrencilerin aynı binada eğitim görmelerinin olumlu ve olumsuz yanları İlköğretim öğretmen ve idarecileri ile ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu araştırma beş bölümden meydana gelmektedir. Araştırmanın birinci bölümünde, araştırmanın problem durumu, amacı ve önemi ele alınmıştır. İkinci bölümde, araştırmaya ilişkin kuramsal çerçeveye yer verilmiştir. Üçüncü bölümde, araştırmanın yöntemi yer almaktadır. Dördüncü bölümde, araştırmaya yönelik elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Besinci bölümde araştırmaya ilişkin sonuçlar, öneriler ve tartışmalar yer almaktadır.

Bu araştırmanın meydana gelmesinde, bana destek olup yol gösteren danışmanım Sayın Prof. Dr. Halil EKŞİ' ye, bugünlere gelmemde katkısı çok büyük olan biricik aileme, arkadaşım Ömer GÜL'e, Mustafa Öncel İlköğretim okulunda görev yapan öğretmen ve idareci arkadaşlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

Bu araştırma, İlköğretim I. kademe ile II. kademe öğrencilerinin aynı binada eğitim görmelerinin olumlu ve olumsuz yanlarını öğretmen ve idarecileri görüşlerini ortaya koymak amacı ile yapılmıştır.

Betimsel tarama modeli olan bu araştırmanın evrenini, İstanbul ili Ataşehir ilçesindeki 34 resmi ilköğretim okulunda görev yapan 2.619 öğretmen ve 326 idareci oluşturmaktadır. Belirlenen evrenin tümüne ulaşılması güç olduğundan tesadüfi seçim yöntemi ile İstanbul ili, Ataşehir ilçesindeki 22 ilköğretim okulundan 192 öğretmen ve 70 idareci örneklem olarak seçilmiştir.

Araştırmacı tarafından geliştirilen “I. kademe öğrencileri ile II. kademe öğrencilerinin bir arada olmalarının paydaşlarca değerlendirilmesine ilişkin anket” ile veriler toplanmış, elde edilen verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma ve kay kare kullanılmıştır. Anlamlılık testinde 0.05 düzeyi esas alınmıştır.

Araştırmanın sonucunda; I. kademe öğrencileri ile II. kademe öğrencilerinin aynı binada eğitim görmelerinin paydaşlarca değerlendirilmesinde II. kademe öğrencilerinin I. kademe öğrencilerine şiddet uyguladığı, kötü sözler söylediği, bazı işlerinde kullandığı, okul giriş ve çıkış düzenini bozduğu, merdivenlerden iniş çıkışlarda koridorlarda I. kademe öğrencilerinin ezilme tehlikesi geçirdiği ortaya çıkmıştır. Buna karşın II. kademe öğrencilerinin I. kademe öğrencilerine model olduğu, yol gösterdiği, etkileşim içinde olduğu, derslerinde yardımcı olduğu, kaza durumunda I. kademedeki öğrencilere yardımcı olduğu tespit edilmiştir Verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular ışığında öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim Okulu, I. Kademe, II. Kademe, Akran Baskısı, Şiddet, Sekiz Yıllık Zorunlu Eğiti

ABSTRACT

Elementary students and secondary pupils share the same building in Turkey. The aim of this study is to determine the thoughts of teachers and administrators about the advantages and disadvantages of this situation.

The universe of this descriptive search in scanning model consists of 2.619 teachers and 326 administrators from 34 primary education schools in Ataşehir District in Istanbul. Since it is difficult to reach all of stated universe, 192 teachers and 70 administrators from 21 schools in Ataşehir District in İstanbul have been selected through random method. The number of teachers and administrators in stated schools have been availed from Ataşehir National Education Management Strategy Development Unit and so the represent ability power of universe of sampling group has been tried to determine.

“The Scale of Evaluation of Primary Students’ and Secondary Pupils’ Sharing The Same Building by Teachers and Adminstrators” which was developed by the researcher has been used as data gathering tool. SPSS software has been used in the analysis of the obtained data. To examine the data; frequency, percentage, arithmetic average, standard deviation and chi-square have been studied. A level of 0.05 has been taken as a basis in the significance test. The suggestions have been developed under the light of availed data.

In this research it has seen that, the elementary students’ and secondary students’ sharing the same building in the educational process has some results. Firstly, secondary students bully elementary students. Secondly, secondary students swear to elementary pupils and the secondary students make them do their own duties. And also, secondary students causes disruption and congestion while leaving from and coming to the school. However secondary students are models for elementary pupils and they help elementary pupils for their homeworks and also they help when the elementary pupils have an accident. It has seen that they have a good communication with elementary students. The suggestions have been developed under the light of availed data.

Key Words : Primary Education, Secondary Education, Violence and Aggressiveness

İçindekiler

ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
TABLolar LİSTESİ	9
ÇİZELGELER LİSTESİ	21
KISALTMALAR	22
SEMBOLLER	23
BÖLÜM I	24
GİRİŞ ve AMAÇ	24
1.1. Problem Durumu	24
1.2. Problem Cümlesi	25
1.3. Alt Problemler	25
1.4. Araştırmanın Önemi	25
1.5. Sayıtlılar.....	26
1.6. Sınırlılıklar.....	26
1.7. Tanımlar.....	26
BÖLÜM II	27
İLGİLİ ALAN YAZINI	27
2.1. Türkiye’de İlköğretim.....	27
2.1.1. Türkiye’de İlköğretimin Kısa Tarihçesi	27
2.1.2. Günümüzde İlköğretim	31
2.2. Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretimin Gereçekleri	32
2.2.1. Yasalar Açısından	34
2.2.2. Uluslararası Sözleşmeler Açısından.....	34
2.2.3. Hükümet Programları Açısından	34
2.2.4. Kalkınma Planları Açısından	34
2.2.5. Milli Eğitim Şura Kararları Açısından	34
2.2.6. Çocuğun Gelişimi Açısından	34
2.2.7. Diğer Açılardan	34
2.3. Sekiz Yıllık Kesintisiz İlköğretime Geçiş Sürecindeki Çalışmalar	35
2.3.1. Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretime İlişkin Tartışmalar.....	37
2.3.1.1. Programlar Açısından	37
2.3.1.2. Gelişim Dönemleri Açısından.....	37

2.3.1.3. Anayasa ve Fırsat Eşitliği Açısından	38
2.3.2. 15.Millî Eğitim Şurasında 8 Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim	39
2.3.3. Hükümet Programlarında 8 Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim	42
2.4. Okul	43
2.4.1. Okul Temel Yapıları.....	43
2.4.1.1. Giriş Mekanı	43
2.4.1.2. Öğretim Mekânları.....	43
2.4.1.3. Yönetim Mekânları	44
2.4.1.4. Okul ve Çevre Ortak Kullanım Mekânları.....	45
2.4.1.5. Destek Birimler	47
2.4.1.6. Yatay ve Düşey Sirkülasyon Alanları.....	48
2.4.1.7. Oyun Alanları.....	50
2.4.1.8. Okul Bahçeleri	50
2.5. Beş Yıllık Temel Eğitim Yapılanımı Sekiz Yıllık Temel Eğitim Sistemine Adaptasyonu	52
2.6. Ergenlik Dönemi.....	52
2.6.1. Ergenlik Dönemine Kuramsal Yaklaşımlar	52
2.6.2. Ergenlik Döneminde Yaşanan Davranış Sorunları	54
2.6.3. Ergenlerde Yaşanan Davranış Sorunlarının Sınıflandırılması	54
2.6.4. İçselleştirilmiş Davranış Sorunları (İnternalizing).....	55
2.6.5. Dışsallaştırılmış Davranış Sorunları (Externalizing)	56
2.7. Akran Baskısı	56
2.8. Şiddet ve Saldırganlık.....	58
2.8.1. Okulda Şiddet.....	59
2.8.2. Okul Zorbalığı	61
2.8.2.1. Zorbalık Şekilleri	62
2.8.2.2. Zorbalığın Ortaya Çıkış Biçimleri	62
BÖLÜM III.....	64
YÖNTEM.....	64
3.1. Araştırma Modeli.....	64
3.2. Evren ve Örneklem	65
3.2.1. Evren	65
3.3. Verilerin Toplanması.....	65
3.3.1. Veri Toplama Araçları	65

3.3.1.1. Kişisel Bilgi Formu.....	66
3.3.1.2. I. Kademe Öğrencileri ile II. Kademe Öğrencilerinin Bir Arada Olmalarının Paydaşlarca Değerlendirilmesine İlişkin Anket.....	66
BÖLÜM IV	67
BULGULAR.....	67
4.1. Cinsiyet ile Şiddet ve Saldırganlık için Frekans ve Yüzde Değerleri	73
4.2. Cinsiyet ve Yaş Grupları için Frekans ve Yüzde Değerleri	76
4.3. Cinsiyet ve Fiziki Yapı için Frekans ve Yüzde Değerleri	84
4.4. Cinsiyet ve Model Alma Çapraz Tablolar	86
4.5. Cinsiyet ve Akran Baskısı Çapraz Tablolar	93
4.6. Görev Unvanı ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tablolar	94
4.7. Görev Unvanı ve Yaş Grupları Çapraz Tablolar	98
4.8. Görev Unvanı ve Fiziki Yapı Çapraz Tablolar.....	109
4.9. Görev Unvanı ve Model Alma Çapraz Tablolar	111
4.10. Görev Unvanı ve Akran Baskısı Çapraz Tablolar	118
4.11. Branş ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tablolar	120
4.12. Branş ve Yaş Grupları Çapraz Tablolar	124
4.13. Branş ve Fiziki Yapı.....	132
4.14. Branş ve Model Alma Çapraz Tablolar	135
4.15. Branş ve Akran Baskısı Çapraz Tablolar	142
4.16. Kıdem ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tablolar.....	144
4.17. Kıdem ve Yaş Grupları.....	149
4.18. Kıdem ve Fiziki Yapı Çapraz Tablolar.....	161
4.19. Kıdem ve Model Alma Çapraz Tablolar	164
4.20. Kıdem ve Akran Baskısı Çapraz Tablolar	173
BÖLÜM V.....	175
SONUÇ TARTIŞMA ve ÖNERİLER.....	175
5.1.Sonuçlar	175
5.1.1.İlköğretim Öğretmen ve İdarecilerinden Elde Edilen Verilere ait Sonuçlar	175
5.1.1.1 “I. Kademe Öğrencileri ile II. Kademe Öğrencilerinin Bir Arada Olmalarının Paydaşlarca Değerlendirilmesine İlişkin Anket” Paydaşlarca Değerlendirilen Anket Maddelerinin Aritmetik Ortalama, Ortalamanın Standart Hatası ve Standart Sapma Değerlerine Ait Sonuçlar	175
5.1.2. Cinsiyet ile Şiddet ve Saldırganlık için Frekans ve Yüzde Değerlerine Ait	

Sonuçlar.....	176
5.1.3. Cinsiyet ve Yaş Grupları için Frekans ve Yüzde Değerlerine Ait Sonuçlar	177
5.1.4. Cinsiyet ve Fiziki Yapı için Frekans ve Yüzde Değerlerine Ait Sonuçlar.....	178
5.1.5. Cinsiyet ve Model Alma Çapraz Tabloların Değerlerine Ait Sonuçlar	178
5.1.6. Cinsiyet ve Akran Baskısı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar....	179
5.1.7. Görev Unvanı ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar.....	179
5.1.8. Görev Unvanı ve Yaş Grupları Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar	180
5.1.9. Görev Unvanı ve Fiziki Yapı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar	181
5.1.10. Görev Unvanı ve Model Alma Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar	181
5.1.11. Görev Unvanı ve Akran Baskısı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar.....	182
5.1.12. Branş ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar	182
5.1.13. Branş ve Yaş Grupları Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar.....	183
5.1.14. Branş ve Fiziki Yapı Tablolarının Değerlerine İlişkin Sonuçlar.....	184
5.1.15. Branş ve Model Alma Çapraz Tabloların Değerlerine ilişkin Sonuçlar	184
5.1.16. Kıdem ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar.....	186
5.1.17. Kıdem ve Yaş Grupları Tablolarının Değerlerine İlişkin Sonuçlar	186
5.1.18. Kıdem ve Fiziki Yapı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar.....	187
5.1.19. Kıdem ve Model Alma Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar.....	188
5.1.20. Kıdem ve Akran Baskısı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar	189
5.2. Tartışmalar.....	190
5.2.1. İlköğretim Öğretmen ve İdarecilerden Elde Edilen Bulgulara Yönelik Tartışmalar	190
5.3. Öneriler.....	191
5.3.1. Okul Yöneticilerine Öneriler	191
5.3.2. Öğretmenlere Öneriler.....	192
KAYNAKLAR	193
EKLER.....	198

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1	67
Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı	67
Tablo 2	67
Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	67
Tablo 3	68
Öğretmenlerin Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri	68
Tablo 4	68
Öğretmenlerin Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri	68
Tablo 5	69
Öğretmenlerin Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri	69
Tablo 6	69
Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri	69
Tablo 7	70
Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri	70
Tablo 8	70
Okulların Eğitim Durumuna Göre Frekans ve Yüzdeleri	70
Tablo 9	71
Okulların Eğitim Kademelerine Göre Frekans ve Yüzdeleri	71
Tablo 10	71
<i>Paydaşlarca Değerlendirilen Anket Maddelerinin Aritmetik Ortalama, Ortalamanın Standart Hatası ve Standart Sapma Değerleri</i>	71
Tablo 11	73
<i>Madde 6: II. Kademedeki öğrenciler I.Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.</i>	73
Tablo 12	74
<i>Madde 7: II. Kademedeki öğrenciler I.Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar.</i>	74
Tablo 13	74
<i>Madde 8: II. Kademedeki öğrenciler I.Kademedeki öğrencilere kötü sözler söylerler</i>	74
Tablo 14	75
<i>Madde 11: II. Kademe öğrencileri I.Kademe öğrencileri ile alay ederler.</i>	75

Tablo 15	75
Madde 14: II. Kademe öğrencileri I.Kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf-araç gereçlerine zarar verirler.	75
Tablo 16.	76
Madde 1: I. ve II. Kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar.	76
Tablo 17	77
Madde 3: I. Kademeye Okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir.	77
Tablo 18	77
Madde 15: II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I.kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.	77
Tablo 19	78
Madde 16: II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur.	78
Tablo 20	79
Madde 18: I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.	79
Tablo 21	79
Madde 19: II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker.	79
Tablo 22	80
Madde 20: Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.	80
Tablo 23	81
Madde 21: Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.	81
Tablo 24	82
Madde 26: Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur.	82
Tablo 25	82
Madde 27: II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar.	82
Tablo 26	83
Madde 28: II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu	

hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.	83
Tablo 27	84
Madde 31: Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. Kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.	84
Tablo 28	84
Madde 5: Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar ve I. kademe öğrencileri genellikle ezilme tehlikesi geçirirler.	84
Tablo 29	85
Madde 9: I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.	85
Tablo 30	86
Madde 13: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verirler.	86
Tablo 31	86
Madde 2: I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar.	86
Tablo 32	87
Madde 4: I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemlene fırsatı bulurlar.	87
Tablo 33	88
Madde 17: II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır.	88
Tablo 34	89
Madde 22: Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur.	89
Tablo 35	89
Madde 23: II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler.	89
Tablo 36	90
Madde 24: Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar.	90
Tablo 37	91
Madde 25: I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar.	91

Tablo 38	91
Madde 29: II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur.	91
Tablo 39	92
Madde 30: II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan davranış bozuklukları, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir.	92
Tablo 40	93
Madde 10: Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır.	93
Tablo 41	93
Madde 12: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.	93
Tablo 42	94
Madde 6: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.	94
Tablo 43	95
Madde 7: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar	95
Tablo 44	96
Madde 8: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere kötü söz söylerler	96
Tablo 45	96
Madde 11: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ederler.	96
Tablo 46	97
Madde 14: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verirler.	97
Tablo 47	98
Madde 1: I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar.	98
Tablo 48	99
Madde 3: I. Kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir.	99
Tablo 49	100
Madde 15: II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.	100
Tablo 50	101
Madde 16: II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II.	

kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur	101
Tablo 51	102
Madde 18: I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.	102
Tablo 52	103
Madde 19: II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker.	103
Tablo 53	104
Madde 20: Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.	104
Tablo 54	105
Madde 21: Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.	105
Tablo 55	106
Madde 26: Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur.	106
Tablo 56	107
Madde 27: II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar	107
Tablo 57	107
Madde 28: II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.	107
Tablo 58	108
Madde 31: Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.	108
Tablo 59	109
Madde 5: Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar.	109
Tablo 60	110
Madde 9: I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.	110
Tablo 61	110
Madde 13: Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kalır.	110
Tablo 62	111

Madde 2: I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar	111
Tablo 63	112
Madde 4: I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulurlar	112
Tablo 64	113
Madde 17: II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır	113
Tablo 65	113
Madde 22: Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur	113
Tablo 66	114
Madde 23: II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler	114
Tablo 67	115
Madde 24: Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar	115
Tablo 68	116
Madde 25: I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar	116
Tablo 69	117
Madde 29: II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur	117
Tablo 70	118
Madde 30: II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir.	118
Tablo 71	118
Madde 10: Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır	118
Tablo 72	119
Madde 12: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.	119
Tablo 73	120
Madde 6: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.	120

Tablo 74	121
Madde 7: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar	121
Tablo 75	121
Madde 8: II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylerler	121
Tablo 76	122
Madde 11: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ederler.	122
Tablo 77	123
Madde 14: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç- gereçlerine zarar verirler	123
Tablo 78	124
Madde 1: I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar	124
Tablo 79	124
Madde 3: I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir	124
Tablo 80	125
Madde 15: II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.	125
Tablo 81	126
Madde 16: II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur.	126
Tablo 82	126
Madde 18: I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.	126
Tablo 83	127
Madde 19: II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker	127
Tablo 84	128
Madde 20: Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.	128
Tablo 85	128
Madde 21: Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.	128

Tablo 86	129
Madde 26: Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur	129
Tablo 87	130
Madde 27: II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar.	130
Tablo 88	131
Madde 28: II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.	131
Tablo 89	132
Madde 31: Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.	132
Tablo 90	132
Madde 5: Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar.	132
Tablo 91	133
Madde 9: I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.	133
Tablo 92	134
Madde 13: Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kalır.	134
Tablo 93	135
Madde 2: I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar	135
Tablo 94	136
Madde 4: I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulurlar.	136
Tablo 95	137
Madde 17: II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır	137
Tablo 96	138
Madde 22: Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur.	138
Tablo 97	139

Madde 23: II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler.	139
Tablo 98	140
Madde 24: Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar.	140
Tablo 99	140
Madde 25: I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar	140
Tablo 100	141
Madde 29: II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur.	141
Tablo 101	142
Madde 30: II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir	142
Tablo 102	142
Madde 10: Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır.	142
Tablo 103	143
Madde 12: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.	143
Tablo 104	144
Madde 6: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.	144
Tablo 105	145
Madde 7: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar.	145
Tablo 106	146
Madde 8: II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylerler.	146
Tablo 107	147
Madde 11: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ederler.	147
Tablo 108	148
Madde 14: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verirler	148
Tablo 109	149
Madde 1: I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar	149

Tablo 110	150
Madde 3: I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir.	150
Tablo 111	151
Madde 15: II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.	151
Tablo 112	152
Madde 16: II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur.	152
Tablo 113	153
Madde 18: I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.	153
Tablo 114	154
Madde 19: II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker	154
Tablo 115	155
Madde 20: Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.	155
Tablo 116	156
Madde 21: Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.	156
Tablo 117	157
Madde 26: Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur	157
Tablo 118	158
Madde 27: II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar.	158
Tablo 119	159
Madde 28: II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.	159
Tablo 120	160
Madde 31: Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.	160

Tablo 121	161
Madde 5: Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar.	161
Tablo 122	162
Madde 9: I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.	162
Tablo 123	163
Madde 13: Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kalır.	163
Tablo 124	164
Madde 2: I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar	164
Tablo 125	165
Madde 4: I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulurlar.	165
Tablo 126	166
Madde 17: II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır	166
Tablo 127	167
Madde 22: Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur.	167
Tablo 128	168
Madde 23: II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler.	168
Tablo 129	169
Madde 24: Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar.	169
Tablo 130	170
Madde 25: I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar.	170
Tablo 131	171
Madde 29: II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur.	171
Tablo 132	172

Madde 30: II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir.	172
Tablo 133	173
Madde 10: Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır.	173
Tablo 134	174
Madde 12: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.	174

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1. Cumhuriyet Döneminde Türk Milli Eğitim Sistemindeki Gelişmeler,(1923-2010)

Çizelge 2. 1998-1999 Öğretim yılında ilköğretimde okul sayısı (öğretim şekline göre), öğrenci sayısı, öğretmen sayısı

KISALTMALAR

Akt. :Aktaran

Bkz. : Bakınız

MEB :Milli Eğitim Bakanlığı

SPSS : Statistical package for social sciences

SEMBOLLER

N	:	<i>Frekans</i>
\bar{X}	:	<i>Ortalama</i>
ss	:	<i>Standart sapma</i>
Sd	:	<i>Serbestlik derecesi</i>
p	:	<i>Anlamlılık</i>
F	:	<i>Varyans</i>

BÖLÜM I

GİRİŞ ve AMAÇ

Bu bölümde; araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, sayılılar, sınırlılıklar, araştırma çerçevesinde kullanılan kavramlar ve tanımlamalar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Eğitimin, kişinin ve toplumun her türlü gelişmesine etkisi nedeniyle demokrasimiz, ekonomimiz kısaca toplumsal yaşamımızın her alanı olumlu etkilenecek, her gün gelişen, değişen bilgi ve teknolojiyi çocuklarımız daha iyi izleyecektir (Gazalcı, 1997:66-67).

Eğitim, istenilen bir yaşama düzeyine ulaşma çabası olan kalkınmanın en etkili araçlarından biridir. Toplumun yaratıcı gücünü ve verimini arttırıp, kişilere kabiliyetlerine göre yetişme imkânı sağlar(Özbulut, 1999).

Kurtuluş Savaşı'ndan sonra Cumhuriyet Devlet'ini ve yıkılan ülkeyi yeni baştan kurmak için, öbür toplumsal kurumlarda olduğu gibi, eğitim kurumunda da, Türkiye Devrimi'nin bir parçası olarak, kimi yenileşmenin gerçekleştirilmesi gerekti. Bunlar kısaca "Öğretimi birleştirme, eğitimi Örgütlenme, Eğitimin niteliğini değiştirme, Eğitimi yayma, eğitimi kalkınmaya katma" beş başlık adı altında toplanabilir(Başaran, 1996).

Yarım asırdan beri dünyadaki hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler yaşamı karmaşık hale getirmiş ve günümüz şartları, alınacak beş yıllık eğitimle içinden çıkılmayacak kadar zorlaşmıştır. Bundan dolayı da eğitimin zorunlu kısmının sayısal olarak 8 yada daha fazla yıllara çıkarılması insanlığın gündemine girmiş ve böylece ülkeler beş yıl eğitim görmeyen bundan yarım asır önce olduğu gibi yaşanan problemleri aşmaya yetmeyeceği ve okulda bilgiyle karşı karşıya gelme ve bilgilenme süresinin 8 ya da 10-12 yıla çıkarılmasının zorunlu olduğu düşüncesine varmış ve bunu uygulamıştır (Özyılmaz, 1998:86-87).

Ergenlik dönemi erinlik ile başlayan ve kimliğin kazanılması ile sonlanan çocuklukla genç yetişkinlik arasında bir dönemdir. 12-22 yaşları kapsayan fiziksel, psikolojik ve sosyal bir gelişme ve olgunlaşma sürecidir (Alisinanoğlu, 2001).

Eğitimde ortaokul çağını da içine alan bu dönem çocukları, artık ergeçlik dönemine ayak basmaya başlamışlardır. Artık otoriteden kurtulmak ve bağımsız olmak isterler. Öğüt ve emir almaktan hoşlanmazlar. Kendilerine sürekli çocuk gözüyle

bakılmasına, çocuk diye hitap edilmesine tepki gösterirler. Büyük olduklarını ispat için de genellikle bu yaştaki erkek çocuklarda sigara içme gibi bazı alışkanlıklar başlar (Çelikkaya, 2009)

Aslında ergenlik döneminin başlangıcı ve bitişi konusunda kesin bir zaman vermek oldukça güçtür. Çünkü bu dönemdeki gelişim cinsiyet, beslenme, coğrafi etkiler ve sosyo-ekonomik düzey gibi birçok etkenden etkilenmektedir. Fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişim alanlarında hızla değişmeler nedeniyle bu dönem “fırtına ve stres” dönemi olarak da tanımlanmaktadır. Gelişim dönemlerinin tümünde olduğu gibi, gençlik döneminde de bireysel farklılıklar önemli olmaktadır. Ergenlik döneminin rahat atlatılabilmesi ve bu dönemin sorunlarıyla baş edebilme birçok faktöre bağlıdır (Alisinanoğlu, 2001). Bu faktörlerin en önemlilerinden biri de akran ilişkileridir.

Clasen ve Brown (1985), akran baskısını, kişinin isteyip istememesinin önemli olmadığı, bir şey yapmaktan kaçınmak veya bir şeyi yapmak için akranlarından gelen baskı olarak tanımlamışlardır(Akt. Aktuğ, 2006).

1.2. Problem Cümlesi

İstanbul ili, Ataşehir ilçesinde ilköğretim I. ve II. kademe öğrencilerinin bir arada olmalarının okul paydaşlarınca (öğretmen ve yönetici) demografik değişkenlere göre incelenmesi bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

1.3. Alt Problemler

1. Öğretmenlerin görüşlerine göre ilköğretim I. ve II. kademe öğrencilerinin bir arada olma ölçeği puanları cinsiyet, yaş, medeni durum, branş, kıdem, eğitim düzeyi, okulun eğitim-öğretim durumu, çalışılan eğitim kademesi değişkenlerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Yöneticilerin görüşlerine göre ilköğretim I. ve II. kademe öğrencilerinin bir arada olma ölçeği puanları cinsiyet, yaş, medeni durum, kıdem, eğitim düzeyi, okulun eğitim-öğretim durumu, çalışılan eğitim kademesi değişkenlerine nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Beş yıllık olan ilköğretim 1997-1998 eğitim öğretim yılında sekiz yıllık kesintisiz zorunlu eğitim olması beraberinde bazı problemleri ortaya çıkarmıştır. Ancak bu araştırmada ortaya çıkan olumsuzlukların yanında olumlu bazı yönlerinde olduğu

açıklanacaktır. İlköğretimin Sekiz yıllık olması ile ilgili çıkan tartışmalardan, konu ile ilgili 15. ve 18. Milli Eğitim Şura kararlarında ilköğretimin I. ve II. kademe olarak ayrılması gündeme gelmiştir. Ancak bu konuda gerekli çalışmalar yapılmamıştır. Bu araştırma ile bu konuya yönelik değerlendirmeler yapılacaktır. Ayrıca daha önceden ilköğretim I. ve II. kademe öğrencilerinin paylaştıkları eğitim öğretim ortamlarının olumlu ve olumsuz yönleri ile ilgili araştırmanın yapılmamış olması bu araştırmayı önemli kılmaktadır.

1.5. Sayıtlar

1. Anket uygulamalarına katılan öğretmen ve yöneticiler cevaplarında samimidir.
2. Seçilen örneklem evreni temsil edebilecek büyüklüktedir.
3. Kullanılan istatistiksel teknikler amaca uygundur.

1.6. Sınırlılıklar

1. Araştırma 2010-2011 eğitim öğretim yılı ile sınırlıdır.
2. İstanbul ili Ataşehir ilçesindeki görevli öğretmen ve yöneticilerle sınırlıdır.
3. Araştırma sonuçları geliştirilen ölçme aracıyla sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

İlköğretim Okulu : Zorunlu eğitim çağındaki çocukların eğitim-öğretim gördükleri ve öğrenim süresi sekiz yıl olan ilköğretim kurumudur(M.E. B. , 2003).

Kademe : İlköğretim okullarında ilkokul bölümü ile ortaokul bölümünü ayırmak için kullanılan terimdir.

1.kademe ilkokul,

2.kademe ortaokul, bölümüdür (Kaya, 2009).

Akran Baskısı : Bireyin sahip olduğu yaş gruplarının aktivitelerinde bir şey yapmak için bireye ısrar etmesi ve cesaretlendirmesi(Santur ve arkadaşları, 2000).

Şiddet : Bir kişinin bir başkasına bedensel olarak zarar verme, korkutma ya da yaralamaya neden olmak amacıyla fiziksel güç kullanmasıdır(Avcı, 2006, s:15).

Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitim : 6-14 yaş arasındaki çocukların eğitimini kapsayan kesintisiz, zorunlu eğitim(M.E.B. , 2003).

BÖLÜM II

İLGİLİ ALAN YAZINI

2.1. Türkiye’de İlköğretim

2.1.1. Türkiye’de İlköğretimin Kısa Tarihçesi

Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar geçen dönemde Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütünün geçirdiği yapısal değişim incelenirken belirli yıllar saptanmıştır. Bunlar şöyledir: 1920-1924 arası; TBMM’ nin açılmasından, Cumhuriyetin ilanı ile devrim kanunlarının çıkarılmasına kadar geçen süreyi, 1924-1938 arası; Tevhid-i Tedrisat Kanunu’ nun çıkarılmasından Atatürk’ ün hayatta olduğu yılları, 1938-1960 arası; Atatürk’ ün ölümünden Planlı kalkınma yıllarının başlamasına kadar geçen süreyi, 1960-1970 arası; 27 Mayıs 1960 Askeri Yönetimi ile Planlı dönemin başlangıcını da içine alan ve 12 Mart 1971 Askeri Müdahalesine kadar geçen yılları, 1971-1980 arası; 12 Mart 1971 Askeri Müdahalesi de dahil 12 Eylül 1980 askeri müdahalesine kadar geçen yılları, 1983-1999 arası; 12 Eylül 1980 Askeri Harekatından sonraki ve en son Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunla oluşturulan örgüt yapısını da içeren dönemdir(Türk, 1999:69).

Osmanlı İmparatorluğu döneminde medreselere bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren ilköğretim kurumları 1913 yılında uygulamaya konan 'Tedrisat-ı İptidaiye Kanunu Muvakkati' ile iptidai ve rüşdi kısımları birleştirilerek ilköğretim altı yıla çıkarılmıştır. Cumhuriyet Döneminde " İkinci Heyet-i İlmiye" toplantısı ile bu süre beş yıla indirilmiştir. Cumhuriyet döneminde 3 Mart 1924 tarih ve 430 sayılı "Tevhid-i Tedrisat Kanunu" ile bütün okullar Maarif Vekâletine bağlanmıştır (Özkan, 1997:120-121).

Cumhuriyet kurulduktan sonra ilköğretimin okuluna ilkokul dendi. İlkokulun öğretim süresi beş yıl olarak benimsendi. 1930’lu ve 1940’lı yıllarda köylerde üç yıllık eğitimli okullar açıldı. 1940’lı yıllarda dokuz yıllık köy bölge okullarının yayılmasına çalışıldı ama sonra vaz geçildi. Bu yıllarda kent okullarının sekiz yıla çıkarılması için öğretmen yetiştirilmeye çalışıldı ama sekiz yıllık kent okulu düşüncesinden vazgeçildiği için yetiştirilen öğretmenler ortaöğretime kaydırıldı. 1946’da köy ilkokullarının süresi de beş yıla çıkarıldı (Başaran, 1996).

1961 yılında kabul edilen 222 sayılı Kanun ile İlköğretimin İlköğretim kurumlarında verileceği, öğrenim çağında bulunan kız ve erkek bütün çocuklar için mecburi, devlet

okullarında parasız olduğu hükmüne bağlanmıştır (Özkan, 1997:120-121).

1970 yılında ilkokulların sekiz yıla çıkarılması için bir çalışma başlatılmıştı. 1973'te kabul edilen 1739 sayılı Milli Eğitim temel Kanunu'na göre ilkokulların süresi sekiz yıla çıkarıldı ve adı temel eğitim okuluna dönüştürüldü. Bu arada temel eğitim okulları için program geliştirilmesine ve elverişli elli kadar okulda denenmesine geçildi. Beş yıllık kalkınma planlarında yer almasına ve yayılması için gereken kaynağın ayrılmasına karşın, 1970'li yılların sık sık hükümet değiştiren karmaşık ortamında, temel eğitim uygulaması ilkin yozlaştırıldı sonra da 1980'li yıllarda temel eğitim okulunun adı ilköğretim okuluna dönüştürüldü (Başaran, 1996).

Cumhuriyet döneminde ilköğretim konusunda dikkati çeken iki önemli uygulamaya da değinmek gerekir:

1. 1924 Anayasası ile Türk Vatandaşları için zorunlu ve devlet okullarında parasız olduğu tekrarlanan ilköğretimin 1931'den itibaren ancak Türk okullarında yapılabileceği hükmü getirilmiştir.
2. 1926'da her düzeydeki öğretimden her türlü ücret alınması kaldırılmış, fakat 1948'e kadar ilköğretim giderleri ve ilkokul öğretmenlerinin maaşları il özel idareleri bütçelerinden karşılanmıştır. Bu idareler, cılız bütçeleriyle bu çok önemli kamu hizmetinin giderlerini tatmin edici biçimde karşılamaktan uzaktılar. Böylece okullar araç gereçsiz, öğretmenler de sık sık aylarca maaşsız kalıyorlardı. Bu yüzden, ilkokul öğretmenliği ekonomik bakımdan güven vermeyen bir meslek görüntüsünden kurtulamamış, meslekten ayrılmalar ve sızlanmalar yıllarca en önemli öğretmen sorunları olmuştur. Bu durum, ilköğretimin bütün çabalara rağmen istenilen gelişmeyi gösterememesinin ana sebeplerindendir. Ancak 1948'dedir ki, tüm ilköğretim giderleri genel devlet bütçesi içine alınabilmiştir (Akyüz, 1989:390-391).

"İlköğretimin kız ve erkek bütün vatandaşlar için mecburi ve Devlet okullarında parasız olduğu" ilkesini 1961 anayasasında tekrarlamıştır. Aynı ilke 1982 Anayasasında ise şu şekilde yer almıştır: " İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır "(Gözler, 20 10).

Sistemde yapılacak kimi yeniliklerle sorulara çözüm aranması, bugüne kadar onlarca kez denenmiş bir yöntemdir. MEB'deki yenileştirme hareketleri, genellikle sistemin beyni durumunda olduğu için, örgütsel yapıda yaşanmıştır. Ancak var olan sistemde, doğru, gerekli ve gerçekçi kararlar alma süreçleri bulunmadığından ve oluşturulmadığından, değişikliklere bir bütünlük içinde ve sistemin tüm öğelerinde yenileştirme yapacak bir içerikte yaklaşmadığından,

yenilik olarak yapılan değişimler, sistemi daha çok içinden çıkılmaz duruma sokmuştur (Okçabol, 2005).

Bugün ilköğretimdeki bazı temel sorunlar şunlardır: (1989 yılı itibariyle)

- a) 6 ve 7 yaş grubu olmak üzere iki ayrı sınıf ortaya çıkmıştır.
- b) İlköğretim okulları yeterince yaygınlaştıramamıştır.
- c) İlgili kanunlarda "ilköğretim" kurumu olarak nitelenen ortaokulların ancak bağımsız olanları İlköğretim Genel Müdürlüğüne devredilmiştir. Genel, Mesleki ve Teknik Liseler bünyesindeki ortaokullar ise diğer eğitim dairelerine bağlı olduğu için ortaokulların yönetiminde bütünlük sağlanamamıştır.
- d) Derslik sorunu çok büyük çaptadır: İlköğretim yaşında olup da öğrenim dışında kalan çocukların okullaşması için 41000 dersliğe ihtiyaç vardır. İkili ve üçlü öğretim yapan okulların tekli öğretime dönüştürülebilmesi için ayrıca 40.000 derslik gereklidir. Bu nedenle sınıflar aşın ölçüde kalabalıktır.
- e) Öğrencilerin "hayata hazırlanmaları" değil, üst öğretim kurumlarına girmeleri ön planda tutulmaktadır.
- f) Öğretmenlerin yetişmeleri ve hizmet içi eğitimlerinde niteliğin yükseltilmesi gereklidir (Akyüz, 1989:390-391).

1997-1998 öğretim yılında uygulamaya konulan 4306 sayılı 8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim yasası ile 6 yaş ilköğretime başlama yaşı kabul edilmiş, ortaokullardaki çok başlı yönetim kaldırılarak ilköğretim Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır. İlköğrenim yaşında olup da okul dışında kalan öğrenci kitlesi mecburi eğitimle öğrenim içine alınmış, çocuk işçiler sömürden kurtarılmıştır. Derslik ihtiyacı ek sınıflar inşa edilerek bu sorun giderilmeye çalışılmaktadır. 1999 yılında okul binaları ve ek derslik yapımı için 200 trilyon, ayrıca 1997-2000 arasında 147.000 ek derslik yapımı için gerekli kaynak ayrılmıştır (Akyüz, 1989:386).

Yönlendirme sistemi ile öğrenciler hem hayata hem de üst öğretime hazırlanmaktadır. Öğretmenlerin görev başında hizmet içi eğitimle yetiştirilmesi için 8 yıllık eğitim kapsamında gerekli tedbirlerin alınması için hazırlıkların devam ettiği yapılan çalışmaların incelenmesinden anlaşılmaktadır. 1973 Tarihli Milli Eğitim temel kanunu ilköğretime 8 yıl halinde düzenlemiş ve uygulamaya 1981-1982 de deneme halinde başlanmıştır. 1982-1983 öğretim yılında 8 yıllık temel eğitim uygulamasının 200 okula yayılacağı açıklanmıştır. 1983-1984 öğretim yılında 6 yaş uygulaması bazı okullarda başlatıldı ve ilköğretim uygulaması 1984-1985 öğretim yılında 794 okula yaygınlaştırıldı (Akyüz, 1989:386).

Çizelge 1. Cumhuriyet Döneminde Türk Millî Eğitim Sistemindeki Gelişmeler,(1923-2010)

Yıllar	Okul Sayısı	Yeni Kayıt	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı	Mezun
1923-1924	4.894	-	341.941	10.238	-
1924-1925	4.987	-	390.363	13.822	-
1925-1926	5.975	-	406.788	14.309	-
1926-1927	5.985	-	435.563	14.231	-
1927-1928	6.043	-	461.935	15.195	-
1928-1929	6.600	-	477.569	15.718	26.275
1929-1930	6.562	-	469.071	15.308	19.823
1930-1931	6.598	-	489.299	16.318	21.179
1931-1932	6.713	-	523.611	16.973	21.928
1932-1933	6.778	-	567.361	15.064	24.740
1933-1934	6.383	-	591.169	15.123	26.880
1934-1935	6.402	-	647.360	15.102	30.079
1935-1936	6.275	154.254	688.102	14.494	37.700
1936-1937	6.202	-	714.178	14.777	42.208
1937-1938	6.700	-	764.691	15.775	48.638
1938-1939	7.862	-	813.636	17.120	55.953
1962-1963	26.452	393.464	3.370.679	73.256	362.354
1967-1968	33.994	877.018	4.448.935	105.626	563.728
1972-1973	39.992	986.288	5.237.951	155.760	728.979
1978-1979	43.957	1.069.009	5.570.935	187.363	912.154
1984-1985	48.502	1.148.244	6.527.951	209.911	1.078.624
1989-1990	51.170	1.289.813	6.848.083	224.672	1.195.186
1995-1996	49.240	1.191.604	6.403.300	231.900	1.177.790
1996-1997	47.313	1.203.711	6.389.060	217.131	1.147.311
İlköğretim (8 yıllık zorunlu eğitim)					
1997-1998	47.365	1.231.200	9.084.635	302.254	719.473
1998-1999	45.102	1.229.706	9.609.050	317.790	705.140
1999-2000	33.317	1.250.771	10.028.979	325.140	824.789
2000-2001	36.072	1.316.194	10.480.721	345.015	1.071.189
2001-2002	35.052	1.293.697	10.477.616	372.687	1.071.606
2002-2003	35.133	1.309.601	10.331.645	373.303	1.165.489
2003-2004	36.114	1.347.093	10.479.539	384.170	1.136.448
2004-2005	35.611	1.374.609	10.565.389	401.288	1.125.012
2005-2006	34.990	1.358.326	10.673.935	389.859	1.108.986
2006-2007	34.656	1.378.236	10.846.930	402.829	1.130.599
2007-2008	34.093	1.343.308	10.870.570	445.452	1.193.761
2008-2009	33.769	1.228.539	10.709.920	453.318	1.180.162
2009-2010	33.310	1.310.760	10.916.643	485.677	

MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, Millî Eğitim İstatistikleri, 2010

2.1.2. Günümüzde İlköğretim

1996-1997 öğretim yılına kadar ilkokul ve ortaokul ayrı ayrı eğitim-öğretim verirken, TBMM'de 16 Ağustos 1997 tarihinde onaylanarak yürürlüğe giren 4306 sayılı "8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim" yasası 15 Eylül 1997 de uygulamaya konuldu.

1997-1998 öğretim yılından itibaren ülke genelinde 8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçildi. Zorunlu eğitim, örgün eğitimin en fazla önem verilen bölümünü ifade eder. İnsanın; belli bir çağda belli bir sürede eğitim almasının öngörür. Temel eğitim ise, hangi yaşta olursa olsun insanın; örgün ve yaygın eğitim sistemi içinde belli bir düzeyde ve nitelikte eğitim görmesini anlatan bir kavramdır.

Milli Eğitim Temel Yasasının genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak genel ve temel nitelikli bir eğitim süreci olan zorunlu ilköğretimle çocuklarını iyi insan, iyi yurttaş olarak yetiştirilmeleri, kendileri ve toplum yaşamları için gerekli genel bilgi, tavır, tutum ve davranışlar ile ekonomik anlamda üretkenlik kazanmaları amaçlanmaktadır.

Bu amaçlara ulaşabilmek için; çocuğun izlenmesi, gelişim basamaklarına uygun olarak kişilik hizmetlerinin verilmesi, tanıtma ve rehberlikte bulunulması, ilgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirmelerinin sağlanması amacıyla genel ve temel nitelikli bir eğitim süreci olan en az sekiz yıllık zorunlu ilköğretimin program bütünlüğü ve sürekliliği esasına uygun olarak uygulanması şarttır.

4306 sayılı yasa ile; ilköğretim kuntlarının sekiz yıllık okullardan oluşması, bu okullarda kesintisiz eğitim yapılması ve bitirenlere ilköğretim diploması verilmesi hükme bağlanmıştır.

Milli Eğitim sisteminin, öğrencileri ilgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda her bakımdan yönlendirmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenmesi, bu amaçla ortaöğretim kurumlarına eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıflarının konması,

İlköğretimin son ders yılının ikinci yansında öğrencilere, ortaöğretimde devam edilebilecek okul ve programlarının hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı ve iş hayatı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek, meslek seçiminde doğru karar vermelerine yardımcı olmak üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmaların yapılması;

Ayrıca 6 ve 7.sınıflarda Milli Tarih ve Milli Coğrafya dersleri " Sosyal Bilgiler" dersi adı altında birleştirilmiştir. İlköğretim okullarında 1,2,3. sınıflarda 7, 4 ve 5. sınıflarda 15, 6

ve 7 sınıflarda 12, 8.sınıflarda 13 çeşit ders için haftada 30 saat zaman ayrılmıştır (Cumhuriyetin 75.Yılında Gelişmeler ve Hedefler M.E.B.1998:9-11).

1998-1999 Öğretim yılında ilköğretimde okul sayısı (öğretim şekline göre), öğrenci sayısı, öğretmen sayısı aşağıda tabloda gösterilmiştir.

Çizelge 2. 1998-1999 Öğretim yılında ilköğretimde okul sayısı (öğretim şekline göre), öğrenci sayısı, öğretmen sayısı

OKUL SAYISI			ÖĞRENCİ SAYISI			ÖĞR.	ÖĞRETMEN SAYISI	
Öğretim Şekline göre			ERKEK	KIZ	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Toplam	Normal	İkili						
44,525	36,900	7625	5,189,963	4322,081	9,512,044	177,625	139336	316,991

(M.E.B Sayısal veriler 1999:8)

1998-1999 öğretim yılında 80 ilde 17092 okulda 868.804 öğrenci birleştirilmiş sınıflı okullarda eğitim-öğretimini sürdürmektedir (M.E.B. Sayısal veriler 1999:68).

1998-1999 öğretim yılında PİO (Pansiyonlu İlköğretim Bölge Okulu) sayısı 90 okulda 46760 öğrenci ve 1643 öğretmen vardır (M.E.B. Sayısal veriler 1999:29).

1998-1999 öğretim yılında Taşınabilir ilköğretim uygulaması yapılan; 22,555 okul 5649 merkeze taşınmaktadır. Öğrenci sayısı 1.2.3.4.5 sınıflarda 263,845, 6.7.8.sınıflarda 229.130 olmak üzere toplam 492,975'dir. (M.E.B. Sayısal veriler 1999:57).

1998-1999 öğretim yılında Açık İlköğretim okulunun öğrenci sayısı 69.076'dır (M.E.B. Sayısal Veriler 1999:2).

1998-1999 öğretim yılında YİBO (Yatılı İlköğretim Bölge Okulu) sayısı 171, öğrenci sayısı 84,698, öğretmen sayısı 3,387'dir. (M.E.B Sayısal veriler 1999:27).

2.2. Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretimin Gerekçeleri

İlkokuldan sonra çeşitli nedenlerle okula gidemeyen 1 milyon 700 bin çocuk okula kavuşacak. Dolayısıyla işe verilen küçük çocukların sömürsü bir ölçüde önlenecek (Türk-İş'in araştırmasına göre 6-15 yaş arasında iki buçuk milyon çocuk çalışmaktadır.)

Zorunlu ilköğretim yasalarımıza göre; ilköğretim parasız olduğu için bu çocuklar parasız eğitimden yararlanacak. Gönüllü okula gidenler ortaokuldan başlayarak öğretim birliği yasasına aykırı olarak iki ayrı anlayışla (bilimsel-dinsel) yetiştirildiği için bu durum önlenecek ve program birliği sağlanacak.

Çok küçük yaşta meslek seçimi çocuğun da bilinçli tercihiyle 9.sınıfta olacak.

İlkokulda okutulan (o yaştaki çocuğa göre eğitimi ağır olan) konular 8 yıla dağıtılacak, böylelikle hem aynı konuların ilk ve ortaokulda yinelenmesi önlenecek, hem de çağa göre eğitim verilecek.

İlkokuldan sonra yarış atı durumuna sokulan çocuklar bu bunalımdan kurtarılacak. Eğitimin, kişinin ve toplumun her türlü gelişmesine etkisi nedeniyle demokrasimiz, ekonomimiz kısaca toplumsal yaşamımızın her alan olumlu etkilenecek. Her gün gelişen, değişen bilgi ve teknolojiyi çocuklarımız daha iyi izleyecek (Gazalcı, 1997: 66-67).

Yarım asırdan beri dünyadaki hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler yaşamı karmaşık hale getirmiş ve günümüz şartları, alınacak beş yıllık eğitimle içinden çıkılmayacak kadar zorlaşmıştır. Bundan dolayı da eğitimin zorunlu kısmının sayısal olarak 8 yada daha fazla yıllara çıkarılması insanlığın gündemine girmiş ve böylece ülkeler beş yıl eğitim görmesinin bundan yarım asır önce olduğu gibi yaşanan problemleri aşmaya yetmeyeceği ve okulda bilgiyle karşı karşıya gelme ve bilgilenme süresinin 8 yada 10-12 yıla çıkarılmasının zorunlu olduğu düşüncesine varmış ve bunu uygulanmıştır (Özyılmaz, 1998:86-87).

Günümüz şartlarının karmaşıklığı, teknolojideki gelişmeler, içinde bulunduğumuz yüz yılın giderek artan problemlerini aşmak ve diğer ülkelerin yetiştirdiği son bilgilerle donanımlı bireylerle uyum sağlayabilecek nesiller yetiştirmek için beş yıllık sürede alınacak bir eğitimin yeterli olmadığı bir gerçektir.

8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçilmesi toplumun yaşam standartlarının yükseltilmesinde, çağın gerektirdiği en son bilgiyi kullanmada, kültürel değerler kazandırmada ve var olanı yaşatmada önemli bir gelişmedir. İçinde bulunduğumuz yüzyılın problemlerini anlayan, yorumlayan ve bunlara çözüm üreten bireyler yetiştirmek açısından önemli katkısı olacaktır.

Ancak yukarıdaki hedeflere ulaşabilmek için 8 yıllık eğitimde uygulanan programın muhtevası, programı uygulayacak öğretmenin niteliği, öğretim yöntemleri, toplumun eğitim algısı, ilköğretimden sonraki mesleki eğitime yöneltmenin nasıl olacağı, uygulama için fiziki altyapının hazır olup olmadığı, kaynak sorunu, araç-gereç desteğinin temini önemli bir sorun teşkil etmektedir. 8 yıllık eğitimin başarıyla uygulanabilmesi için bu problemlerin çözülmesi gerekir. Ayrıca 8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretimin amacına ulaşabilmesi için bilimsel araştırmaların yapılması gerekir.

Sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçişin gerekçeleri arasında;

2.2.1. Yasalar Açısından

1973 yılında çıkan Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 22.maddesi ile 1983 yılında, 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanununun 3.maddesinde yapılan değişiklikle 6-14 yaşlarındaki çocukları kapsaması kararı alınmıştı. Bu kararlar 6-14 yaş arası çocukların okulda olmasını zorunlu kılmaktadır.

İş kanunu ile 15 yaşından küçük çocukların iş yerlerinde çalıştırılması yasaklanmıştır. Dolayısıyla çalışma yaşına kadar çocuklara öğrenim verilmesi gerekmektedir.

2.2.2. Uluslararası Sözleşmeler Açısından

15 yaşından küçük çocukların işyerlerinde çalıştırılmaması ve çocuk hakları sözleşmesi gereğince çocukların eğitimi konusunda taraf ülkelere bir çok görev vermiştir.

2.2.3. Hükümet Programları Açısından

33-48-49-53-54 ve 55. Hükümet programlarında en az 8 yıllık eğitime geçilmesi kararı.

2.2.4. Kalkınma Planları Açısından

8 yıllık eğitimin gerekliliği,

2.2.5. Milli Eğitim Şura Kararları Açısından

8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretimin sistem ve program bütünlüğü içerisinde uygulamasının kararlaştırılması,

2.2.6. Çocuğun Gelişimi Açısından

6-14 yaş arasında bir yandan soyut düşünme yeteneğini geliştirirken diğer yandan da bedensel gelişimin büyük ölçüde tamamlanması, kendi özgür iradesi ve karar ile genel ve mesleki eğitime yönelme konusunda daha sağlıklı karar alabilmeye hazır konuma gelmesi,

2.2.7. Diğer Açılardan

1996 yılında 6 yaş üzeri nüfusta ortalama 5 yıl eğitim süresini yakalamış olması, 6-14 yaş çağı nüfusunun %88'inin okullaşmış olması ve çağ nüfusunun tamamının okullaşması için alt ve üst yapı bakımından gerekli imkanların gerçekleştirilebileceği duruma gelinmesi (M.E.B., 1998:166-168).

2.3. Sekiz Yıllık Kesintisiz İlköğretime Geçiş Sürecindeki Çalışmalar

7.BYKP (7. Beş yıllık kalkınma planı) eğitime öncelikli sektörler arasında yer verirken, plan dönemi içinde 8 yıllık zorunlu eğitime geçilmesini ve 2000 yılına kadar % 100'lük okullaşma oranına ulaşılmasını öngörmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı da plan hedeflerine paralel olarak, temel eğitim süresinin 2000 yılına kadar 8, daha sonraki yıllar için 11 yıla çıkarılması konularında 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununda değişiklikler öngören yasa tasarıları hazırlamıştır.

"8 yıllık zorunlu eğitim uygulamasına geçebilmek için gerekli alt yapının oluşturulması amacıyla ilköğretim okullarının yaygınlaştırılmasına önem ve öncelik verilmiş, iller düzeyinde beş yıllık (1996-2000) plan hazırlanmıştır"(Kavak, 1997: 60-61).

"Kesintisiz İlköğretim" kavramı, eğitim sistemimize 1913 tarihli Geçici İlköğretim Yasası (Tedrisat-ı İptidaiye Kanun-u Muvakkati) ile girdi. Bu geçici yasa ilköğretimi "kesintisiz altı yıl" kabul edip ortaöğretimi onun üzerine oturtmuştu. Nisan 1924 te toplanan 2.Heyet-i ilmiye (şura) sistemi yeniden düzenledi ve ilköğretimi beş yıllık "ilkokul" a dönüştürerek, ilkokul ile lise arasına 3 yıllık "ortaokul" koydu. Bu karar 22 Mart 1926 gün ve 789 sayılı Teşkilat kanunu ile yasallaşarak 1973 yılına kadar sürdü. 1970 yılında toplanan 7. Milli Eğitim şurası, ilkokulla ortaokul sürelerini bütünleştiren "temel eğitim" kavramını benimsedi. Fakat birtakım çevrelerin engellemesi nedeniyle bu kararda uygulanamadı. 12 Mart 1971'de ortaokullar kapatılıp 8 yıllık "temel eğitim okulu" (ilköğretim okulu) açılmaya başlandı. Bu uygulama 14 Haziran 1973' te kabul edilen 1739 sayılı Milli eğitim Temel Kanunu ile yasallaştı. Fakat 1974'te kurulan Hükümet (Ecevit-Erbakan koalisyonu) imam hatiplerin "orta kısmı" nı yeniden açtı(Altunay, 1997:200).

Yasada 1983 yılında yapılan değişiklikle "temel eğitim" yerine "ilköğretim" terimi konularak 7-14 yaşlarındaki çocuklarının eğitimini kapsar ibaresi 6-14 yaşlarındaki çocukların eğitimini kapsar şeklinde değiştirildi. 1961 yılında çıkarılan 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanununda da benzer değişiklikler yapıldı.

1973 yılında benimsenen 8 yıllık "temel eğitime" yumuşak bir geçiş yapılmak istenmişti. Fakat temel eğilimin bir hak olduğu benimsenmiş, "zorunluluk" eskisi gibi ilkokula özgü kalmıştı. 1983 yılında yapılan yasa değişikliği "8 yıl zorunluluğu" nu benimsemiş; ancak hem Milli Eğitim Temel kanununa, hem de ilköğretim ve eğitim kanununa eklenen geçici maddelerle, "ortaokullar, planlı bir şekilde ve yeterli düzeyde yurt sathına yaygınlaştırıldıktan sonra, kanunla ayrıca belirleninceye kadar, ilköğretimin sadece ilkokul

bölümü zorunludur" hükmü getirilmiştir. Bu değişiklikle hem ortaokullar geri getirilmiş hem de 8 yıl "8 yıl zorunluluk" günümüze kadar ertelenmiştir(Altunay, 1997:201).

8 yıllık zorunlu ilköğretimin yaygınlaştırılması, müfredat programlarının geliştirilmesi, ilköğretim kurumlarında görevli öğretmenler ve diğer personeller için hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi, 8 yıllık zorunlu eğitim konularında halkın bilinçlenmesi doğrultusunda çalışmalar yapılması, ilköğretim kurumlarına (ihtiyaç duyulan yerleşim birimlerine) 5000 ek derslik ve 1250 kişilik laboratuvar çok amaçlı salon vb. ek tesisler yapılması nüfusu hızla artan 10 büyük il veya bu illere bağlı ilçe merkezlerine toplam 114 yeni ilköğretim okulu yapılması ve yapılacak ilköğretim kurumları ile ek tesislerin donatılarının sağlanması, pilot projelerin uygulanması için Dünya bankası ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 10 Temmuz 1990 tarihinde anlaşma yapılmıştır. Projenin 177.2 milyon ABD doları tutarındaki maliyetinin 90.2 milyon dolarını dünya bankası 87 milyon doları Türk Hükümetinin karşılaması karara bağlanmıştır (Kavak, 1997:61-62).

İlköğretimi geliştirme çalışmalarına Taşınabilir ilköğretim, kızların okullaşma oranını artırmak, yatılı ilköğretim bölge okulları açarak kırsal kesimdeki çocukların okula devamlarını sağlamak, gezici, tanım işçi çocuklarının eğitimi ile ilgili özellikle Adana ve Çukurova bölgesinde bahar ve güz dönemlerinde okuma-yazma kursları açılmıştır.

8 yıllık zorunlu ilköğretim yukarıda bahsedilen süreçlerle birlikte 10. Milli Eğitim şurasından günümüze kadar 15.inci Milli eğitim şurasına kadar geçen sürede değişik boyutlarıyla tartışılmış 1971-1972 eğitim-öğretim yılında pilot uygulamaya başlanmış 6400 e yakın ilköğretim okulu açılmıştır. Kesintili ve kesintisiz olması noktasında yoğun tartışmalardan sonra 18 Ağustos 1997 tarih ve 23084 sayılı resmi gazetede yayımlanarak "8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim" olarak yürürlüğe girmiştir.

Bu yasaya göre 1739 sayılı Milli Eğitim Temel yasası, 222 sayılı ilköğretim ve eğitim yasası, 3308 sayılı Çıracılık ve Mesleki Eğitim Yasası ile 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve görevleri hakkında ki yasa ile 24.03.1988 tarihli ve 3418 sayılı yasada değişiklik yapılması ve bazı kağıt ve işlemlerden Eğitime katkı payı alınması hakkında 4306 sayılı yasa yürürlüğe girmiş ve ülke genelinde 1997-1998 öğretim yılından itibaren 8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçilmiştir(Cumhuriyetin 75.yılında Gelişmeler ve Hedefler 1998:9).

2.3.1. Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretime İlişkin Tartışmalar

2.3.1.1. Programlar Açısından

Süre olarak kesintisiz olan 8 yıllık zorunlu eğitimde gerekli program değişikliğine gidilmemiştir. Bu günkü eğitim sistemimizde gelişimin en hızlı dönemlerinden olan okul öncesi eğitimde okullaşma oranı %7 ve zorunlu olmayışı ilköğretimde istenilen hedeflerin gerçekleşmesini engellemektedir.

Yapılan son değişiklikle ilköğretim birinci kademesi ikinci devresindeki 4, 5. sınıflara da beşer saat yabancı dil dersi konmuştur. İlköğretim ikinci kademesindeki yabancı dil dersleri de 4 saate çıkarılmıştır. Fakat bu umulan yarar sağlamayacaktır. Çünkü öğrenci 2 şer veya 4 er saatle yabancı dili öğrenemeyecektir. İlköğretim kademesinde sınıf öğretmenliğinin esas olması, branşlaşmayı gerektiren 4 ve 5. Sınıf derslerinin sınıf öğretmem tarafından verilmesini zorlaştırmakta ve öğrencilerin o dersleri tam öğrenmesini engellemektedir.

Haftalık derslerin 30 saat olması öğrencilerin ders yükü altında kalmalarına neden olmaktadır. Mevcut ders programları, öğrenciye daha çok bilgi yüklemeyi hedef aldığından; öğrenci tutum geliştirme ve öğrendiklerini davranış olarak ifade etmede yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle bir ders veya konu için hedeflenen tutumların oluşması ve davranışların gerçekleşmesi, eksik kalmakta veya hiç gerçekleşmemektedir(Erdem, 1998:27-28).

Rehberlik Hizmetleri Açısından: İlköğretim kurumlarında rehberlik servisi bulunmadığından veya mevcutların işlerliği olmadığından öğrenciler eğitimle veya diğer konularla ilgili sorunlarını çözmekte zorlanmakta, çözüm için yanlış yerlere başvurabilmekte ve sonucunda yanlış yönlendirmelere maruz kalabilmektedir.

İlköğretimde derse giren ve girmeyen şehirde veya köyde görev yapan öğretmenlerin aynı maaşı almaları, ücrette adaletsizliğe, çalışmada isteksizliğe, verimsizliğe neden olmaktadır(Erdem, 1998: 29).

2.3.1.2. Gelişim Dönemleri Açısından

Gelişim psikolojisi bilimi 5-6-7 hatta 8 yaş çocuğu ile 15 yaş delikanlısını bir arada aynı çatı altında tutmanın; aynı okul bahçesini, aynı lavaboyu, tuvaleti ve kantini kullandırmanın, her iki tarafta da kişilik sapma ve kaymaların meydana getireceğini belirtmektedir. Esasen okul kademelerinin anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite biçiminde şekillenmesi insan gelişiminin zihinsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişim niteliklerinden kaynaklanmaktadır. Bunun için hem ülkemiz hem de maddeten gelişmiş,

çağdaş batılı ülkelerin tamamı örgün eğitim sistemlerini buna göre düzenlemişlerdir.

Çağımızın en önemli olgularından birisi şüphesiz sanayileşmedir. Bu olgu insan malzemesi olarak ara elemana çok büyük ihtiyaç duyar. Sanayileşmiş ülkelerin hemen hepsinde 4-5 ya da 6 yıllık temel eğitimden sonra öğrencinin bir mesleğe yönelmesine hem imkân verilir hem de bunun için gerekli şartlar hazırlanır. Yani meslek okulları zorunlu eğitim içinde tasavvur edilir. Mesleğe yönelmek isteyen öğrenci yaklaşık 12-13 yaşından itibaren meslek okullarına, yumuşak bir geçişle yönelir. Zira mesleki ve teknik eğitimin genel bir kuralı vardır. Bu kurala göre el, kol, gırtlak, kulak vb. bütün becerilerin 12-15 yaş dönemlerinde öğrenilmesine başlanması ve geliştirilmesi gerekir. Hâlbuki mevcut kanunun ruhu ve maddeleri (1-2-3-4-5) çağdışı bir anlayışla 8 yıl tek tip eğitim uygulamayı ve yönlendirmeyi de 16 yaşından sonraya bırakmayı öngörmektedir. 16 yaşından sonra ise insanın meslek adamı olamayacağı apaçık bir gerçektir. Bu durumun hem ülkemizin sanayileşme olgusunu engelleyeceği hem de meslek dallarının gelişmesini olumsuz yönde etkileyeceği, her şeyden önemlisi de kişinin zamanında bir mesleğe yönelme hakkını ihlal edeceği, izahı gerektirmeyecek kadar açıktır. Bu sebeple Anayasanın 27'nci maddesine aykırı hareket edilmektedir.

2.3.1.3. Anayasa ve Fırsat Eşitliği Açısından

8 yıllık kesintisiz temel eğitim kanununun 1-2-3-4 ve 5. Maddeleri ana-babanın mutlaka koruma hakkı olan ve asla sınırlandırılmayan çocuğun meslek seçme hakkını elinden almaktadır.

Bu kanun eğitimde fırsat eşitliğini ortadan kaldırarak en çok Anadolu insanını vuracaktır. Şöyle ki; Türkiye'nin yandan fazlası köydür. Buralara yatırım yapılmadığı için hayat çok zor şartlar altında yürütülmektedir. Şu an Ülkemizde 6190 kapalı okul bulunmakta, 26705 köy ilkokulunda birleştirilmiş sınıflarda eğitim yapılmaktadır. 9916 ilk ve ortaokulda ikili-üçlü öğretim yapılmakta 8 yıl köyde okuyan çocuk şehirlerdeki liseye nasıl uyum sağlayacaktır(Özyılmaz, 1998:90-93).

8 yıllık eğitim konusu, doğru zamanda ve doğru yöntemlerle ele alınmadığından, her türlü ideolojik, siyasal çekişmelerin dışında kalması gereken bu konu, toplumda laik-irticacı çatışması ekseninde polemiklerin malzemesi olmuştur.

8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitimle ilgili yasal düzenleme gerçekleşti. 1.si çocuklarımızın büyük çoğunluğu 5 yıldan sonra öğrenime devam etmeyeceği var sayıldığı için, öğrenim programlarına çok yoğun bilgi yüklenmiştir. 2.si ilköğretimin ilk 5 yılını tamamlayan çocuklarımız yaşa giriyordu. Yarış atı yapmıştık onları. Asıl isteğimiz "iyi" okullara gitmeleri idi. 8 yıllık eğitim bu yoğun programlardan bu yarıştan kurtulmanın bir aracıdır(Bal,

1998:114).

Sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim uygulaması ile ilgili eleştiriler incelendiğinde; gerekli program değişikliğine gidilmediği okul öncesi eğitimin de zorunlu olması gerektiği, ilköğretim ikinci kademesinde branş öğretmeninin yetersiz olduğu haftalık ders saati sayılarının fazla olduğu, rehberlik hizmetlerinin yetersizliği öğretmenlerin dengesiz dağılımı ve çalışma durumlarına göre özlük haklarının farklı olması gerektiği, gelişim psikolojisine göre 8 yaş çocuğu ile 14 yaş delikanlısının yani ilköğretim birinci kademe öğrencisiyle ikinci kademe öğrencisinin aynı çatı altında tutmanın her iki tarafta da kişilik sapma ve kaymaların meydana getireceğini dolayısıyla dengeli bir zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerinin sağlıklı olmayacağı görülmektedir. Ayrıca köylerde ve kırsal kesimlerde okuyan çocukların şehirdeki liseye uyum sağlayamayacağı ve az gelişmiş yerlere yeterli yatırım yapılmazsa uyumun daha da büyüyeceği gerçeğini göz ardı etmemek gerekir. Süre olarak 8 yıllık eğitime toplumun hiçbir kesimi tarafından karşı çıkılmadığı ancak 8 yıllığın kesintisiz, kademesiz ve yönlendirmesiz olmasından dolayı endişeler bulunmaktadır. 8 yıllık eğitimin kesintisiz ve yönlendirmesiz olarak uygulamaya konması din eğitiminin engellenmeye çalışıldığı konusunda endişeler bulunmaktadır.

2.3.2. 15.Milli Eğitim Şurasında 8 Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim

13-17 Mayıs 1996 tarihinde 15. Milli Eğitim Şurasında toplanan komisyon; " ilköğretim" ve İlköğretimde Yönlendirme" adı altında aynı konudaki çalışmaların tek komisyon halinde yürütme kararını alarak şura hazırlık dokümanı 13 bölgede yapılan Bölge raporlarında yer alan önerileri değerlendirerek 8 yıllık eğitimin temel problemleri olan aşağıdaki hususlarla ilgili önemli kararlar alınmıştır.

1. Kavram ve kapsam
2. İlköğretimde fiziki kapasite, donanım, araç-gereç
3. İlköğretimde eğitim programları
4. İlköğretimde yapılanma
5. İlköğretimde öğretim yöntemleri
6. İlköğretimde yönlendirme
7. İlköğretimde rehberlik hizmetleri
8. İlköğretimde öğretmen sorunları
9. İlköğretimde yönetim ve denetim

Bu gündem maddeleriyle ilgili olarak şura aşağıdaki kararları almıştır;

İl ve bölge raporlarında önerilen temel eğitim kavramı yerine, Anayasa ve diğer

mevzuatlarda yer aldığı şekli ile " İlköğretim" kavramının kullanılmasına;

Yakın bir gelecekte 5-6 yaş okul öncesi eğitim, ilköğretim bünyesine alınmalı, ilköğretim 8 yıllık zorunlu eğitim olarak uygulanmalı, 8 yıl sonunda tek tip diploma verilmeli, 9.sınıf liseye ya da mesleki eğitime yönlendirme yılı olmalı, böylece ilköğretimde zorunlu 2+8+1 sistemi oluşturulmalıdır. Çocukluğun tam yaşandığı, çocukların kendilerini, ailelerinde çocuklarını tanıdığı bu dönemde bulunanlar çırak yapılmamalıdır. Uzun vadede zorunlu eğitim 18 yaşını kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.

Yukarıdaki gündem maddelerini içeren şura toplantısı sonucunda aşağıdaki kararlar alınmıştır.

İlköğretimde fiziki kapasite, donanım ve araç-gereç olarak; yoğun göç alan illerde eğitim yatırımlarına öncelik verilerek derslik ihtiyacının karşılanmasına, okulların bina ve tesisleriyle ilgili mimari projeler, bölge özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun olarak hazırlanmasına, okul binalarının yapımında özel eğitim ve okul öncesi çocukların ihtiyaçları doğrultusunda gerekli fiziki düzenlemelerin yapılmasına, küçük yerleşim birimlerindeki öğrencilerin 8 yıllık zorunlu ilköğretimden yararlanabilmeleri için taşınmalı, YİBO ve pansiyonlu okul sistemlerinden yararlanmaları, ilköğretimde radyo, televizyon ve bilgisayardan yararlanmalarının sağlanması doğrultusunda kararlar alınmıştır.

İlköğretimde öğretim programları boyutunda; 8 yıllık zorunlu ilköğretim uygulamasına geçilmeden önce ilköğretimin amaçları ve ders programları bütünlük ilkesine uygun olarak yeniden düzenlenmesi okullardaki araç ve gereçlerin öğretim programlarındaki ünitelerin içeriğine uygun hale getirilmesi, bilişsel, duyuşsal, psikomotor alan hedeflerinin ilköğretim programlarında dengeli olarak yer alması, eğitim programlarının bilgi yükleme karakterli yapısı, yerini bilgiye ulaşma ve araştırma tekniklerinin kazanılmasına bırakması, özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler için uygulama esnekliği sağlanması ve öğretmenlerin bu konularda hizmet içi eğitimden geçirilmesi gerektiği, ders saati sayılan ile haftalık ders programları çocukların buldukları gelişim basamaklarına uygun olarak düzenlenmesi, 6-7 ve 8. sınıflarda seçmeli derslere işlerlik kazandırılması, kaynaştırma eğitiminden yararlanan engelli öğrenciler için kendi düzeylerine uygun sınıf programlarının hazırlanması, il düzeyinde eğitim planlamalarının yapılması, eğitim-öğretim iş günü süresinin uzatılması vb. gibi konularda tavsiye kararları alınmıştır.

İlköğretimde yönlendirme konusunda; Programlarda meslekleri tanıtıcı bilgilere yer verilmesi. Ailenin ve okulun çocuğu tanıması ve çocuğun kendini tanıması için öncelikle öğretmen, yönetici, öğrenci ve velilerin eğitilmesi gerektiği, ilköğretimde gerçek yöneltmenin

9.sınıftan itibaren başlaması, yönlendirme çabalarıyla öğrencilere zaman ve enerjilerini, yetenek ve becerilerini, olumlu iş değerlendirmelerini geliştirecek bir disiplin kazandırılması gerektiği vb. gibi konularda kararlar alınmıştır.

İlköğretimde rehberlik hizmetleri ile ilgili olarak; Bireyi tanıma ve yöneltmeye ilişkin rehberlik hizmetlerinin 4.sınıftan başlatılması, rehberlik hizmetleri, rehberlik ve psikolojik danışma alanında en az lisans eğitiminden geçmiş elemanlarca yürütülmesi gerektiği ve bu hizmet kadrolarına alan dışından atama yapılmaması, her okulda bir rehberlik servisi kurmanın ve uzman bulundurmanın güç olması nedeniyle rehberlik ve araştırma merkezlerinin sayısının çoğaltılması ve bu merkezlere rehberlik alanında yüksek lisans yapmış elemanlar atayarak öğretmenlerin sürekli bilgilendirilmesi, özel ilgiye ihtiyaç duyan öğrencilere rehberlik yapılmasının gerekliliği okul öncesinden itibaren ailenin eğitimi, önemli bir boyut olarak ele alınmalı, "aile katılımı programları" ile "Anababa okulları"nın yaygınlaştırılması konularında kararlar alınmıştır. Öğretmenlerin yetişmesine imkan tanınmalı, yeterliliğinin periyodik olarak değerlendirilmesi, ivedilikle "Öğretmen personel kanunu" nun" çıkarılması, "öğretmenin vekili olmaz" ilkesinden hareketle, vekil öğretmen kadrolarının kaldırılması, zorunluluklar dışında öğretmenlerin emeklilik ve tayin işlerinin yaz döneminde yapılması, öğretmenliğe geçişte seçme ve yeterlilik sınavı yapılması (Dil, fiziki bozukluk vb.) etmenlerin ölçüt alınması öğretmenliğe hak kazananların illerde boş bulunan kadrolara müracaat etmesi ve o il tarafından görevlendirme yapılması ve öğretmenlere 3 yıl mecburi hizmet yaptırılması gerektiği eğitimin mutlaka politikadan arındırılması, devletin eğitim politikasının uzun vadeli olması, öğretmenliğin günlük siyaset içine çekilmemesi, tayinler, nakiller, atamaların belli bir düzen içinde bir sisteme göre yapılması gerektiği gibi kararlar alınmıştır.

İlköğretimde yönetim ve denetim konularında da aşağıdaki kararlar alınmıştır.

Yönetici atamalarında kariyer, liyakat, basan aranması, üst kademeye geçişlerde başarının ölçüt olarak alınması ve belli bir sisteme göre düzenlenmesi, öğretmenlerin bu günkü sicil raporları ile değerlendirilmemesi, eğitimle ilgili sorularında yer aldığı yeni bir öğretmen sicil raporunun düzenlenmesinin gerekliliği eğitim yönetiminin bir bilim olarak algılanması, yöneticinin örgütsel amaçların gerçekleştirilmesini sağlayan bir eğitim lideri olarak kabul edilmesi, bu alanın uzmanlık gerektirdiğinin bilinmesi, eğitim yöneticiliğinin meslek haline getirilmesinin zorunluluğu, eğitim yöneticiliğinin bilfiil öğretmenlik tecrübesine dayanması, eğitim yöneticisinin lisansüstü eğitimle yetiştirilmesi, yönetici adaylarının objektif ölçülerle seçilmesi ve özlük haklarının yaptıkları iş ve eğitim düzeyine göre düzenlenmesi, okul yöneticisinin yetki ve sorumluluk dengesinin sağlanması, yönetimde gerçek katılım ortamı oluşturularak; öğrenci, öğretmen, veli ile çevrenin katkı ve katılımının sağlanması, denetim elemanlarının mesleki deneyim üzerine lisansüstü

düzeyinde yetiştirilmesi, ilköğretimin bir bütün olarak ele alınarak denetim ve değerlendirmeye devam edilmesi, müfettiş-öğretmen oranının dengelenmesi, denetimde rehberliğin ön plana çıkarılması ve ilköğretimde, eğitim yılı başında rehberlik ve seviye tespiti, öğretim yılı sonunda ise basan tespiti yapılması (şu anda bu sistem uygulanmaktadır). illerde diğer Bakanlık ve kuruluşlara bağlı olarak faaliyet gösteren okul Öncesi özel ve resmi Eğilim Kurumları (kreş-anaokulu) belirlenerek denetimlerinin Milli Eğitim Bakanlığınca yapılması, teftiş sisteminin yeniden ele alınarak, Bakanlık ve ilköğretim müfettişliğinin bir çatı altında birleştirilmesi vb. gibi kararlar alınmıştır(M.E.B, 1996:197-203).

2.3.3. Hükümet Programlarında 8 Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim

8 Yıllık okul kavramı ilk defa, 1971 yılında kurulan Nihat Erim hükümetinin programında yer almıştır. Zorunlu öğrenim süresinin ileride bütün yurda yayılmasına hazırlık olarak, çok yönlü öğretim yapan ve öğrenciyi hem üst okullara, hem de çalışma hayatına hazırlayacak 8 yıllık okulların deneme olarak kurulmaları için gerekli hazırlıklara başlanmıştır.

Birinci Turgut Özal Hükümetinin 1983 tarihli programında ise, ilk ve ortaöğretimde ikili öğretimin kaldırılması benimsenmiştir.

1989 tarihli Yıldırım Akbulut'un hükümet programında, bir önceki programda geçen ifadelerin çoğu ve ilköğretimle ortaöğretimde ikili öğretimin kaldırılacağı tekrarlanmıştır. Mesut Yılmaz'ın 1991 tarihli hükümet programında zorunlu eğitimin 2000 yılına kadar 8 yıl, 2000 yılından sonrası içinde on yıl olmasını sağlayacak kanuni düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.

7. Süleyman Demirel hükümetinin 1991 tarihli programında, zorunlu eğitim en az 8 yıl olacaktır hedefi yer almıştır(Keser, 1993:20).

RP-DYP Hükümetinde açıklanan hükümet protokolü ve programında bu konuda şöyle deniyor:

Zorunlu öğretim 8 yıla çıkarılacak, öğrencilerin ilgi ve kabiliyetleri için ilköğretimin ikinci kademesinde yönlendirme sistemine işlerlik kazandırılacaktır. Hükümet programında 8 yıllık eğitim (5+3) şeklinde yer almaktadır(Gazalcı, 1997:47).

55.Anadol-D hükümeti 8 yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretimi 16.8.1997 günü T.B.M.M.'de yasalaştırarak (4306 sayılı yasa) uygulamaya sokmuştur.

33, 48, 49, 53 ve 54. Hükümet programlarında en az 8 yıllık zorunlu eğitime geçilmesi için vatandaşlara söz verilmiştir. 55.inci hükümetin programında da 8 yıllık zorunlu eğitimin kesintisiz olarak uygulamaya konulacağı belirtilmiştir.

2.4. Okul

2.4.1. Okul Temel Yapıları

2.4.1.1. Giriş Mekanı

Okul binası girişi, dış ve iç sirkülasyonun karşılaştığı özelleşmiş bir düğüm noktasıdır. Aydınlık, ferah, okul girişini temsil eden, Atatürk köşesinin bulunduğu bu mekânda; giriş çıkışın kontrol edildiği, dışarıdan gelen konukların, aile ve velilerin ulaşmak istedikleri kişi ve yerlere yönlendirildiği kayıtların tutulduğu, danışma-beklenme bölümü bulunmalıdır. Bu mekânda öğrenci, öğretmen ve diğer kullanıcıların gidiş gelişlerin engellemeyecek şekilde telefon kabinleri, askılık veya vestiyer bulunması yararlı olur. Okulun diğer mekânlarına kolay ulaşımın sağlanabilmesi için yönlendirme levhaları düşünülmelidir. Aynı anda çok kişinin geçmesini sağlayabilmek için giriş mekânının yeterli büyüklüğe sahip olması gerekmektedir.

Giriş holünde öğrencilerin çalışmalarının sergilenebilmesi ve gerektiğinde daha kapsamlı sergi yeri olarak kullanılabilmesi için duvar panosu veya portatif panoların olması gerekmektedir.

Döşeme kaplaması; noktasal darbelere dayanıklı, kolay temizlenebilir, kaymaz, ses emici ve olabildiğince ekonomik olmalı ve işletme maliyeti düşük olmalıdır. Duvar ve tavan kaplaması, kolay temizlenebilir, boyası asbestsiz, akustik, bakım ve onarımı kolay ekonomik bir malzemeyle yapılmalıdır.

Giriş kapılan mutlaka dışa açılan çift kanatlı kapılar olarak düşünülmeli, çarpan kapı ve döner kapı gibi öğrenci trafiği açısından olumsuzluklar içeren kapılar yapmaktan kaçınılmalı, kapılarda eşik olmamalıdır. Ayrıca giriş kapıları rüzgarlıklıklı olmalıdır (Yangılı, 1999).

2.4.1.2. Öğretim Mekânları

Bir okul yapısı her şeyden önce kendisinden beklenen eğitim fonksiyonunu en iyi şekilde karşılamak durumundadır. Öğrenci etrafında oluşturulacak ortamın eğitimin çeşidi ve maksadına uygun olması gerekmektedir. Eğitim bölümünde yer alan mekânların havalandırma, ışık, ısı gibi teknik özelliklerinin daha verimli eğitim-öğretim yapılması için gerekli şartları sağlanmalıdır.

Sekiz Yıllık Eğitim Bölümü Mekânları: "İlkokul, çocuğun gelişme süreci içinde resmi yasamla tanıştığı ilk aşamadır. İlkokulu anaokulundan ayıran temel özellik, artık çocuğun başarısının bir değerlendirme süreci sonunda belirleniyor olmasıdır. Öz güvenin sınındığı; sarsıldığı veya pekiştiği yıllar ilkokul yıllarıdır. Çocukluğun büyük bir diliminin

içinde cereyan ettiği ilkökul binaları ana gibi dayanılır, yuva gibi güvenilir olmalıdır " (Gür-Zorlu, 2001).

Malzemelerin sağlanması için depo bulunmalıdır. Müzik dersliğinde, ses yalıtımı ve akustiğe önem verilir. Mekân olarak yönetim ve eğitim bölümlerinden uzak bir yerde planlanmalıdır.

2.4.1.3. Yönetim Mekânları

Ana girişten kolay ulaşılabilir, öğrenci trafiğinden ve gürültülü mekânlardan uzakta planlanmalıdır. Yönetim bölümünün, idarecilerin öğrenciyi kontrolü açısından, eğitim bölümleriyle çok iç içe değil ama öğrencinin denetiminin rahatlıkla yapılabileceği bir yerde olması tercih edilir. Bu mekânlar için özerk tesisat sistemi bulunması aranan bir özelliktir. Yönetim bölümünde bulunan mekânların havalandırma, ışık, ısı gibi teknik özelliklerinin yeterli olması gerekmektedir.

Müdür odası; müdür okulun bütününden sorumlu ve yetkili olan ana mercidir. Müdürün okulu temsil görevini yürütebileceği, öğretmenler, veliler ve çeşitli kuruluş temsilcileriyle toplantılar yapabileceği bir mekânı olmalıdır. Yeterli mobilya ve düzen bulunmalı, fotokopi, faks ve video gibi ofis elemanlarıyla donatılmalıdır. Müdür aynı zamanda güç ve otoriteyi temsil eder. Diğer mekânlardan daha lüks ve konforlu olmalıdır. Kullanılan elemanların rahat olması kadar şık ve özenle seçilmiş olması da göz önünde bulundurulmalıdır.

Müdür yardımcısı odası; müdür yardımcıları, okulda müdürden sonra yetkili ve sorumlu mercilerdir. Müdür odası gibi, odalarının birçok kullanıcısı vardır. Müdür yardımcısı odası aynı zamanda iyi bir büro gibi olmalı, gerekli donanımları bulundurmalıdır.

Sekreter odası; müdür odası ile direkt irtibatlı, bekleme imkânlı; fotokopi, faks, telefon gibi donatıların bulunduğu mekândır. Sekreter odası ile irtibatlı, raflı dolaplı arşiv planlanmalıdır.

Genel idari ofis; öğrenci kayıtlarının yapıldığı, okul kayıtlarının tutulduğu, idari isterin yürütüldüğü; bilgisayar, evrak dolapları, görevli masalarının bulunduğu mekândır.

Öğretmenler odası; öğretmen ve yöneticilerin, tümüne rahat bir ortamda günlük duyuruların yapılması, kurul toplantısı, çalışma ya da sohbet amacıyla bir araya gelmelerine olanak veren mekândır. Çok katlı binalarda öğretmenler odasının her katta olması tercih edilir.

Öğretmenler odası, öğretmenlerin sınıftan sonra en çok buldukları Özelleşmiş mekândır. Öğretmenlerin teneffüs saatlerinde rahat kullanabilmeleri için mekânsal organizasyonda erişimi kolay bir yerde olmalıdır. Öğretmenler odası çalışma bölümü ve oturma bölümü olarak

düzenlenebilir(İlköğretim Okul Yapıları El Kitabı, 1998).

2.4.1.4. Okul ve Çevre Ortak Kullanım Mekânları

Okul aile birliği odası; okulda öğrenci-öğretmen-idare arasında uyumun sağlanması ve öğrenci velileriyle diyalog açısından önemli bir birimdir. Mekan büyüklüğü sabit değildir, kalabalık olmayan bir grubun veya bir sınıfın velilerinin kullanabileceği mekan bu faaliyet toplantıları için yeterlidir. Çok amaçlı salon veya toplantı amaçlı düzenlenen bir mekân okul aile birliği toplantıları için de kullanılabilir.

Çok amaçlı salon (Spor salonu); sosyal ve kültürel faaliyetlerin gerçekleştirildiği, insanların büyük topluluklar halinde bir arada bulunduğu, beden eğitimi, drama gibi eğitsel olaylar, folklor gösteri çalışmaları, toplantı ve seminerler için kullanılacak bir mekândır. İhtiyaç halinde büyük sınavlar ve düğünler için de kullanılabilir. Duvarda basketbol potası, asılma tahtaları, tomarıma halatı, denge ban, atlama kasası olmalıdır. Salonun deposunda yer minderlerinin ve çeşitli spor malzemelerinin saklanabileceği dolaplar bulunur.

Çok amaçlı salonun ayrı girişi, otoparkı ve servis yolu bulunmalıdır. Okul bahçesine girince algılanabilir bir yerde fakat gürültülü bir mekân olduğu için, eğitim bölümünden uzakta tasarlanmalıdır. Bağımsız giriş-çıkışlı, 500 kişilik seyirci imkanı ve oturma gruplu bir fuaye düzenlenmelidir.

Çok amaçlı salon büyüklüğü için ölçüleri standart olan spor oyunları seçilip, asgari gerekli alan hesaplanmalıdır. Standart ölçü uzunlukları da kullanılabilir. Mümkün olduğunca kolon gibi mekânı bölen elemanlar olmamalıdır.

Salonun sahne kısmında, kız ve erkek soyunma odaları, projeksiyon odası ve depo düzenlenmelidir. Seyircilerin sahneyi görmelerini kolaylaştırmak amacıyla yer döşemesinin eğimli olması tercih edilir.

Döşeme kaplaması değişik kullanımlara olanak sunan, düzgün tek bir yüzey olarak düşünülmeli, kaymaz, terletmeyen, asbestsiz, yenilenebilir, hijyenik, anti-statik, ses emici, yanmaz, noktasal darbelere dayanıklı, uzun ömürlü bir malzeme olmalıdır. Ayrıca döşeme zemin rutubetine karşı yapılmalıdır. Duvar ve tavan kaplaması-boyası kolay temizlenebilir, hijyenik, bakım ve onarımı kolay, ses yutucu özellikte bir malzeme ile yapılmalıdır. Döşeme, duvar ve tavan ses, sıcak-soğuk ve suya karşı yalıtılmalı, ses emici yüzeyler mümkün olduğunca artırılmalıdır. Pencere ve kapı kasa ve kanatları uzun süre bakım onarım gerektirmeyen, ekonomik, kolay temizlenebilir özellikte olmalıdır.

İşlikler; öğrencilerin özel becerilerinin geliştirildiği, aile bireyleri ve çevrede yaşayan

kişilerin okul saati dışında akşam ve hafta sonu düzenlenen eğitim kursları ile mesleki becerilerini geliştirdikleri mekânlardır. Elektrik, elektronik, ev ekonomisi, el becerileri gibi çalışmalarının yapılabilmesi için gerekli teçhizat ve mobilya ile donatılmıştır.

Kütüphane, öğrenci, öğretmen ve çevredeki kişilerin bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanılır hale getirme ve çoğaltma amacıyla kullandıkları mekândır. Okul dışından kişilerin kullanımını teşvik etmek amacıyla, okulun ana girişine yakın fakat gürültüden uzak bir yerde tasarlanmalıdır.

Kütüphanede, kaynakların el altında ve kolay ulaşılabilir olması, kütüphane sorumlusunun kullanıcıları gözlemleyebilmesini sağlayacak yerleşim ve düzenlemenin yapılması tercih edilir. Öğrenciler, öğretmenler ve çevre kütüphane içinde yer alan fonksiyonlar ve kütüphanenin kullanımı-kart kataloğundan ya da bilgisayardan mevcut koleksiyonu tarama, yazdı kaynağı kütüphane içinde kullanma ya da ödünç alma, ödev, rapor vb. çalışmalar konusunda bilgilendirilmedir. Kütüphane bünyesinde fotokopi imkânı çoğaltma odasının bulunması öğrencilerin bilgiye daha rahat ulaşması için faydalı ve yararlıdır.

Kitaplık ve çalışma mekânlarının birbiri içine fazla geçmemesi çalışma rahatlığı bakımından önemlidir. Kitaplık bölümünde düzenlenen rafların yüksekliği öğrencilerin boylan göz önüne alınarak ayarlanmalıdır.

Kütüphanede cam bölme ile ayrılmış, yeni teknolojiler bölümü bulunur. Bu bölümde internet bağlantısı mevcuttur. Kütüphane dışındaki bilgiye ulaşmak, ilgili becerileri edinmek ve bu teknolojileri kullanarak ürün elde etmek için buradaki donanım kullanılır. Kütüphanede ayrıca, çocukların yere oturarak ya da uzanarak okumalarına imkânlı bir okuma köşesi olması yararlıdır. Dergi ve gazeteler bu köşede sergilenir.

Kütüphane genel kullanım alanlarında döşeme kaplamasının özellikle ses yutucu bir malzeme olması gereklidir. Döşeme, duvar, tavan ve mobilyalarında mekân içi yankılanmanın önüne geçici malzeme ve detaylar düşünülmelidir.

İlkyardım odası (Revir); ilkyardım ve dinlenme olanağı sunan bu mekânda aynı zamanda öğrencilerin fiziksel gelişmelerinin izlendiği ölçme araçları, genel tarama ve aşılar için gerekli aletler bulunmalıdır. Kız ve erkek çocukların muayene ve dinlenme kısımları ayrılmalıdır. Bu mekânda hemşire masası, ilaç ve malzeme dolabı, muayene masası ve lavabo bulunur.

Rehberlik servisi; okulda öğrencilerin sorunlarıyla ilgilenecek birim rehberliktir. Rehberlik hizmeti, özellikle sorunları olan çocukların psikolojik açıdan rahatlamaları ve problemlerini çözmeleri açısından önemlidir. Rehber öğretmen odası ve grup veya bireysel

danışma çalışmalarının yapıldığı mekân olmak üzere iki bölümden oluşur.

Kafeterya; öğrencilerin teneffüs ve öğle aralarında sandviç, meyve suyu vb. yiyecek ve içecekleri temin edebilecekleri mekândır. Kantinin büyüklüğü ve sayısı farklı yaş gruplarındaki çocukların birbirine zarar vermeyecekleri ve birbirlerini engellemeyecekleri büyüklükte tasarlanmalıdır. Kantin ana girişe yakın, ortak kullanım alanlarına kolay ulaşılabilir olmalıdır. Gelen malzemelerin kolaylıkla aktarımı için doğrudan dışarıya açılan bir servis kapısı bulunmalıdır.

Kantinin servis bölümü ile ilişkili olacak şekilde çay ocağı, öğrenci kalabalığının olmadığı yerde düşünülmelidir. Ayrıca, okulun kırtasiye ve fotokopi gereksinimini karşılayacak kırtasiye, kafeterya işletmesi de beraber düşünülebilir (MEB Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı İlköğretim Kurumu İhtiyaç Programı, 1998).

Döşeme kaplaması hijyenik, anti-bakteriyel, kolay temizlenebilir, kaymaz, ses emici ve dayanıklı olmalıdır. Duvar ve tavan kaplaması da hijyenik, anti-bakteriyel, kolay temizlenebilir ve dayanıklı olmalıdır. Ses emici yüzeyler mümkün olduğunca artırılmalıdır (İlköğretim Okul Yapıları El Kitabı, 1998).

Yemekhane; normal öğretim olarak tüm gün eğitim veren okullarda öğle aralarında çocukların yemek ihtiyacını karşılamak için düzenlenen mekandır. Yemekhanede; wc-lavabo, 1, 2 ve 3. sınıflar için yemek salonu, 4-8. sınıflar için yemek salonu, şelf servis imkanı bir salon, öğretmenler için yemek salonu ve mutfak (Hazırlık, pişirme ve bulaşık bölümleri ile günlük ve soğuk depolar bulunduran ayrı bir çöp çıkışı bulunan mekandır.) bölümleri bulunur. Personel soyunma, dinlenme ve duş yerleri ile personel yemek bölümü de düşünülmelidir. Yemekhane bölümü gerekli görüldüğü takdirde projeye ilave edilir.

2.4.1.5. Destek Birimler

Genel depo; okulda gerçekleştirilen her türlü faaliyet için gerekli eşyaların bulundurulduğu mekândır. Her özelleşmiş mekânın depoya ihtiyacı vardır. Okulda depo ihtiyacı olan mekân sayısı fazla olduğu için depolar genelleştirilebilir. Depolar sürekli kullanılmayan ihtiyaç halinde kullanılan mekânlardır. Fazla bulunan, daha sonra kullanılacak ders malzemeleri ve materyaller depolarda dolap ve çekmecelerde saklanır.

Hizmetli soyunma odası; okul temizliği için görevli kişilerin kıyafetlerini değiştirdikleri, özel eşyalarını koydukları, askılı dolap, lavabolu ve küçük bir duş kabınınin bulunduğu mekandır.

Temizlik odası; temizlik malzemelerinin saklandığı malzeme dolabı, küvet ve musluk bulunan mekândır. Wc-lavaho mekânı de yakın ilişkili düşünülebilir.

Teknisyen odası; ısıtma merkezinin işletiminden sorumlu, okulun her tür teknik hizmetlerine yardımcı olabilecek teknisyenin odasıdır. Isıtma merkezi ile bağlantılı düşünülmelidir. Tamir masası ve tamir takımları bulunur.

Teknik servisler; kalorifer kazanı, su deposu, elektrik panosu ve jeneratörün bulunduğu mekândır. Binanın ısı ihtiyacı, su kullanım kapasitesi, elektrik ihtiyacı gibi kriterler göz önüne alınarak yapılacak hesaplamalar sonucu kullanılacak teknik cihazların ölçülerine göre mekân büyüklüğünün belirlenmesi gerekir. Tüm kullanım ve dolaşım alanlarından uzakta planlanmalıdır.

Sığınak; özel durumlar ve afet durumları için yapılan mekanlardır. İnsanların afet anında toplanacakları mekânlar olarak düşündükleri için önemli, fakat diğer durumlarda atıl mekânlardır.

Wc-lavabo; eğitim yapısının plan şemasına bağlı olarak, tuvaletler mümkünse iki veya üç grupta çözümlenmelidir. Çözümlerde, lavabo kısmı ve kabin, kısmının ayrı ayrı gruplandırılarak planlanmasına dikkat edilmelidir. Tuvaletler, yapının göze batmayan, fakat algılanması kolay bir yerinde tasarlanmalıdır. Engelliler için her katta ayrı bir kabin ve çözüm düşünülmelidir.

İlköğretim okullarında wc-lavabo ve pisuar sayılan en az;

- Her 25 kız öğrenciye 1 tuvalet,
- Her 40 erkek öğrenciye 1 tuvalet,
- Her 20 erkek öğrenciye 1 pisuar,
- Her 60 öğrenciye 1 lavabo olmalıdır (İlköğretim Okul Yapıları El Kitabı 1998).

1 şubeli ilköğretim okulunda 20, iki şubelide 30, 3 şubelide 35,4 şubelide 45, 5 şubelide 50 idareci/öğretmen/personel bulunacağı varsayımıyla her 5 kişi için 1 tuvalet ve lavabo yeri düşünülmelidir(İlköğretim Okul Yapıları El Kitabı, 1998).

Tuvaletlerde döşeme kaplaması, kaymaz, hijyenik, ekonomik, kolay temizlenir, su temasına uygun bir malzemeyle kaplanmalıdır. Duvar ve tavan kaplama boyası hijyenik, kolay temizlenir, ekonomik bir malzemeyle yapılmalıdır. wc-lavabo mekânlar doğal yollardan havalandırılabilir.

2.4.1.6. Yatay ve Düşey Sirkülasyon Alanları

Koridorlar; öğrencilerin özgür hareket ettikleri, en önemli yatay sirkülasyon alanlarıdır. İlk ve büyük yoğunluk okula girildiği arıdan itibaren başlayan koridorlardadır, üst katlara çıkıldıkça yoğunluk belli oranda azalır. Koridor genişlikleri;

- Sınıfların tek yönlü yerleştiği koridorlarda en az 2.50 m.

- Sınıfların çift yönlü yerleştiği koridorlarda en az 3.00 m. olmalıdır(625 Sayılı Özel Öğretim Kurumlar Kanunu 1994).

Ayrıca, koridor genişliği öğrenci sayısına bağlı olarak da hesaplanabilir;

- 500 öğrenciye kadar her 100 öğrenci için 0.50 m.
- 1000 öğrenciye kadar, 500 öğrenciye kadar olan genişliğe ek olarak her 100 öğrenci için 0.30 m.
- 1000 öğrenciden fazlası için, 1000 öğrenciye kadar olan genişliğe ek olarak her 100 öğrenci için 0.20 m. ayrılarak hesaplanır.
- Her koşulda merdiven genişliği 1.50 m'den az olmamalıdır (İlköğretim Okul Yapılan El Kitabı 1998).

Koridorlar mümkün olduğunca geniş, aydınlık olmalı ve burada akan trafiğin engellenmemesi için hareketli donanım bulunmamalıdır.

Teneffüşhane; okul binalarının her katında derslikler dışında öğrencilerin rahatça hareket edebilecekleri şekilde teneffüs bulunmalıdır. Teneffüşhane alanın hesabında;

- 144 öğrenci için 0.70 m²/öğrenci,
- İkinci 144 öğrenci için 0.50 m²/öğrenci,
- Üçüncü 144 öğrenci için 0.40 m²/öğrenci,
- 432 kişiden sonra öğrenci basma 0.30 m²/öğrenci, değerleri esas alınır.

Teneffüşhane bina içinde bağımsız bir bölüm halinde olabileceği gibi ayrı ayrı bölümlerden de meydana gelebilir. Toplam teneffüşhane alanının hesabında derslik, kütüphane, laboratuvar, idari bölümler ve eğitim-öğretime ayrılan diğer alanlar dışındaki yerler de teneffüşhane olarak kabul edilir (625 Sayılı özel Öğretim Kurumlar Kanunu, 1994).

Merdivenler; okulun en önemli düşey sirkülasyon alanlarıdır. Büyük yoğunluk ak merdivende başlar, üst katlara çıkıldıkça yoğunluk belli oranda azalır. Binanın merdivenleri öğrencilerin bir arada rahatlıkla geçmelerine uygun olmalıdır. Bina bazında tüm merdivenlerde riht yükseklikleri ve basamak derinlikleri sabit tutulmalıdır. Merdivenler 3 riht veya daha fazla ise, kenarlarında korkuluk yapılmalıdır. Merdiven genişlikleri;

- 500 öğrenciye kadar her 100 Öğrenci için 0.50 m.
- 1000 öğrenciye kadar, 500 öğrenciye kadar olan genişliğe ek olarak her 100 öğrenci için 0.30 m.
- 1000 öğrenciden fazlası için, 1000 öğrenciye kadar olan genişliğe ek olarak her 100 öğrenci için 0.20 m. ayrılmak suretiyle hesaplanır. Merdivenlerin, toplam genişlikten az olmamak şartıyla birden fazla yapılması mümkündür (625 Sayılı Özel Kurumlar

Kanunu, 1994).

Merdiven kollarının genişliği en az koridor genişliğinde eşit olmalıdır. Özellikle teneffüs ve giriş-çıkış saatlerinde oluşan büyük yoğunlaşmayı dengede tutabilmelidir. Binada birden fazla merdiven bulunuyorsa, merdivenler arası mesafe 60.00 m.yi geçmemelidir. Merdivenler kolay algılanabilir bir noktada ve aydınlık olmalıdır.

2.4.1.7. Oyun Alanları

Çocuk ve Oyun

Oyun, insan hayatının hemen her evresinde var olan bir etkinlik olmakla birlikte, özellikle hayatın ilk yıllarında çocuğun içinde yaşadığı dünyayı tanıması sevgilerini, kıskançlıklarını, mutluluk ve kırıklıklarını, düşmanlıklarını, iç çatışmalarını, hayallerini, düşüncelerini ifade edebilmesi için en uygun dil olarak kabul edilmektedir. Yetişkin için boş zaman değerlendirmesi olarak kabul edilen oyun, çocuk için işle eşdeğer sayılabilecek ciddi bir faaliyettir (Oktay, 1999).

Oyun, toplumların yapılarına göre bazen eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak desteklenmiş bazen de üreticiliği engellediği düşüncesiyle eğitimde kullanılmamıştır. Eğitimde temel rol oynayan oyunun çocuk tarafından oynanması engellenirse, çocuğun kişiliği üzerinde zedeleyici ve sağlıksız etkilere yol açar(Havayioğlu, 2001).

2.4.1.8. Okul Bahçeleri

Okul bahçeleri, öğrencilerin ders dışında oyun oynama, temiz hava alma gibi ihtiyaçlarına yönelik alanlardır ve okul bütünüün önemli bir parçasını oluştururlar. Bu alanlar öğrencinin fiziksel, sosyal, duygusal, psikolojik ve bilişsel gelişimini destekleyerek okul içinde verilen eğitimin devamlılığını sağlayan son derece önemli gelişme ve öğrenme ortamlarıdır(Terzioğlu, 2005).

"Sınıf çocuğun oturma odası, okul bahçesi de çocuğun dinlenme ve oyun alanıdır." Pestallozi'nin bu sözleri okul yapılarında dış mekanın önemini anlatmaktadır. İsveçli mimar Siljestom da " Okulların olabilecek en iyi peyzaja sahip alanlarda kurulmasını ve okul çevresinin sanatın ve doğanın sunabileceği en güzel örneklerin sergilendiği bir çevre olması gerektiği" belirtmektedir(Tunbiş, 1993).

Okul bahçeleri hem dinlenme ve oyun hem de okul içi ve dışı eğitim için gerekli olan bir öğrenme alan biçiminde düşünölmelidir. Ders aralarında spor, oturma ve dinlenme olanağı sağlanmalı, aynı zamanda açık derslik olarak da kullanılmalıdır(Tunbiş, 1993).

Okul bahçelerinde bir arada yer alan bir dizi aktivite hem birbirinin içine akacak biçimde ilişkilendirilmeli hem de bir ölçüde izole edilmelidir. Oyun alanları ortak oyun oynanmasına izin vermeli ama bazı oyunlar için ayrı yerler de bulunmalıdır. Özellikle okul çağındaki çocukların fiziksel ve sosyal gelişimi için birbirleriyle olan ilişkileri çok önemlidir.

Okul bahçelerinde yaşları küçük öğrencilerin oyun yerlerini ayırmak gereklidir. Bu gibi oyun yerlerine bir de kum havuzu yapılacak olursa öğrenciler bundan hem çeşitli oyunlar hem de birçok dersin uygulanması açısından yararlanabilirler. Planlamada genellikle çocukların en kısa yolu izlediği göz önünde bulundurularak düzenleme yapılmalıdır. Bu yollar üzerinde özellikle hızlı hareket sırasında çocuklara zarar verebilecek elemanlar yer almamalıdır (Yalçın, 2003).

Oyun, çocuğun kendini, duygularını ifade edebildiği, yeteneklerini geliştirebildiği, yaratıcı potansiyelini kullandığı dil, zihin, sosyal, duygusal ve motor becerilerini geliştirebildiği en önemli fırsattır. Kısaca oyun, çocuk için en doğal ve en aktif öğrenme ortamıdır. Çocuk için bu kadar önemli ve yararlı olduğunu ifade ettiğimiz oyun, ona araştırma, gözlem yapma, keşfetme, yeni beceriler geliştirme ve başarısızlık endişesi duymadan yeni ve değişik roller alma imkanı sağlar. Ayrıca çocuk, arkadaşlarıyla birlikte oynadığı oyunda paylaşma, yardımlaşma, çevre ile olumlu ilişkiler kurma, kurallara uyma, başkalarının haklarına saygı gösterme ve sorumluluk alma gibi temel toplumsal kuralları da öğrenmektedir. Çocuk için yaşamı öğrenme aracı olan oyun, onun fiziksel, duygusal, sosyal, zihinsel ve dil gelişimi açısından çok büyük öneme sahiptir (Mangır ve Aktaş, 1993). Oyunun çocuk gelişimi üzerindeki önemi ve değeri ortadayken okul bahçelerinin bu gereksinimleri karşılayabilecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Okulun bahçesi, dar alanlar olmaktan çıkarılıp çocuğun çalışma, başarıma, araştırma ve yaratma becerilerini geliştirecek her türlü sportif, sanatsal ve bahçe çalışmalarının yapılabileceği zengin bir çevre haline dönüştürülmelidir. Bir bahçe öğrenme etkinliklerinin yanı sıra toplumsal eğitim amacıyla da kullanılabilir. Tırmanma, koşma, bisiklete binme, basketbol, voleybol, futbol gibi etkinliklere yönelik spor alanları, beceri gerektiren etkinlikler için iş atölyeleri, bitki ve hayvan yetiştirme gibi etkinliklere yönelik uygulama bahçeleri, çim alanları, kum-su havuzları ve diğer alanların her yaştan insanın kullanabileceği şekilde çevre kullanımına açılması gerekir (Terzioğlu, 2005: 38).

2.5. Beş Yıllık Temel Eğitim Yapılanımı Sekiz Yıllık Temel Eğitim Sistemine Adaptasyonu

Her ülkede ekonomik gelişme ve bunun oluşturduğu toplumsal yapı, temel bir dış etken olarak eğitim sistemini şekillendirmektedir. Ülkemizde de 1997 yılında eğitim alanında büyük bir reform yapılmış, beş yıllık olan zorunlu ilköğretim, üç yıllık ortaokul ile birleştirilerek zorunlu temel eğitim sekiz yıla çıkarılmıştır.

Önceleri pilot bölgelerde başlanan sekiz yıllık ilköğretim, 16.08.1998 tarihinde kabul edilen yasa ile ülke genelinde kesintisiz zorunlu hale getirilmiştir. Gündeme gelen bu önemli değişim içerisinde, eğitim programlarının yanı sıra okul yapısı da tekrar ele alınmıştır. Bu bağlamda, mevcut ve yeni yapılacak binalara yeni çözüm önerileri getirilmeye başlanmıştır. Bu çözüm önerileri mevcut yapıya getirilen fiziksel değişiklik ve mevcut yapılara ilaveler şeklinde olmaktadır.

2.6. Ergenlik Dönemi

2.6.1. Ergenlik Dönemine Kuramsal Yaklaşımlar

Bütün psiko-sosyal gelişim dönemleri içinde ergenlik, en kritik değişimlerin, duygu, yargı ve tutumlarda en keskin gelişmelerin, davranışlarda en çarpıcı bozulmaların yer aldığı yaşam dönemidir. Bütün yaşam dönemleri gibi ergenlik de ancak gelişme kavramının ışığı altında ele alınabilir. Biyolojik, psikolojik ve sosyal boyutlarda ani değişimlerle kendini açığa vuran karmaşık bir gelişme sürecidir (Onur, 1987).

Ergenliğin çocukluk ve yetişkinlik arasında bir geçiş dönemi olduğu üzerinde bütün kuramcılar birleşmektedir, ancak sosyal öğrenme kuramcıları Bandura (1964) ve Hollingvorth (1928), insan gelişiminin evrelere ayrılamayan süredir bir süreç olduğunu; ergenliğin bazı bireyler için geçiş dönemi olma özelliği göstermesinin nedeninin de gelişim özellikleri değil toplumsal koşullar olduğunu belirtmişlerdir (Ekşi, 1999).

Evre kuramcıları arasında ise evrelerin sayıları ve özellikle psikolojik anlamları üzerinde ortak bir görüşe varılamamıştır. Ancak çoğu kuramcı kızlar için 10-14 arasında, erkekler için 11 ila 15 veya 16 yaş arasında bir geçiş döneminin varlığında birleşmektedirler. Bu gelişim dönemi için: Freud (1925,1953), ikinci ödipal dönem, eşcinsel eğilimler, heteroseksüel bağlılıklar; Gessel (1936), olumsuzluk, içedönüklük ve isyankârlık; Hail (1916), fırtına, stres ve yemden doğuş; Krob (1944, 1951) ve Remplein (1956), ego deneyimleri ve yeni benlik kavramı oluşmasının izlediği ikinci olumsuzluk

dönemi; İnhelder ve Piaget (1958), somut düşünceden soyut düşünceye geçiş; Sullivan (1953), erinlik ve ilk ergenlik gibi kavramlar kullanmışlardır(Onur, 1987).

Freud, gelişimi yetişkin cinselliğine erişildiği döneme dek incelemiş ve kişiliğin gelişimi açısından bebeklik ve çocukluk yıllarının önemini vurgulamıştır. Freud'a göre, genital dönem olarak adlandırılan dönemde ergenin iç dünyası tekrar hareketlenir. Bu dönemde aile içindeki ilişkilere, özellikle karşı cins ilişkilere yönelik görülür. Toplumda kendini kabul ettirme, eş seçimi gibi planlar yapılır. Ergen, dönemin sonlarında diğer insanları da düşünebilir ve tutarlı davranışlar gösterebilir. Bu dönemin amacı, ergenin ana-babasının bağımlılığından koparak ev dışındaki bireylerle olgun ilişkiler kurabilmeyi öğrenmesinin sağlanmasıdır. Gelişim dönemlerinin dengeli ve zamanında gerçekleşmesi ruh sağlığı ve ahlak gelişimi açısından önemlidir(Akboy, 2005).

Anna Freud'un belirttiğine göre, ergenin kendini hem son derece bencil, ilginin ve dünyanın merkezi olarak gördüğünü, hem de son derece fedakâr, bir an düşünmeden kendini feda edebilir; hem insanlardan kaçır, yalnızlığı sever, hem de büyük bir istekle kendini topluma atar; bir yandan bir lidere körü körüne boyun eğir, öte yandan bütün liderlere ve yetişkinlere karşı çıkar. İnsanlara karşı kaba ve düşüncesizdir, aynı zamanda son derece merhametli ve duygusaldır. Ergen bu karşıt uçlar arasında gider gelir, duygusal bakımdan dengesiz ve değişkendir. Çocukluk dönemleri ile ilgili tüm eski çatışmalar ergenlik döneminde yeniden canlanır. Tüm çocukluk yıllarınca uykuda olan id ergenlikte yeni bir güç kazanarak uyanmıştır. Bu nedenle ergenin çatışmaları yer yer çocukluk çatışmalarına benzer, ancak oldukça farklılık taşır, zira çocukta ego henüz tam gelişmemiştir, id' in etkisi altındadır. Oysa ergenlik döneminde egonun bir yandan id, diğer yanda superego ile ilişkileri kurulmuştur, gencin kişiliği superego engelleri ve id'in ısrarı arasındaki dengeye göre şekillenir (Onur, 1987).

S. Freud ve Arına Freud'a göre, ergenlik dönemi çok hızlı ve çabuk fizyolojik değişiklikler yüzünden sorunların aşırı yoğun olduğu bir evredir. Örtülü evrede uyku dönemine giren cinsel ve saldırgan dürtüler, artık egoyu ve onun savunmalarını yenebilecek düzeyde güçlenmiştir. Özellikle genital bölge patlama noktasında bir enerji ile doludur ve oedipal düşlemlerle ergenin başı bir kez daha derttedir (Ünlüoğlu, 1987).

Ergenlik dönemi uyum çabası gerektiren güç durumsal koşullar nedeniyle kişilik içinde bir takım çelişkiler yaratır. En çarpıcı patolojik özellikler dengesizlik ve depresyon eğilimidir. Ayrıca ergen evdeki çatışmalara, okul başarısızlığına duyarlıdır. Saldırganlık tıpkı çocuklarda olduğu gibi fantezilerin somutlaştırılmasına dayanır. Çalışmalı fanteziler ergenin kişiliğinde desorganize edici etkiler yapar (Ünlüoğlu, 1987).

2.6.2. Ergenlik Döneminde Yaşanan Davranış Sorunları

Uyum ve davranış bozuklukları, çocuğun çeşitli ruhsal ve bedensel nedenlere bağlı olarak, iç çatışmalarını davranışına aktarması sonucu ortaya çıkar. Başka bir deyişle, bu çocukların çevreleriyle ilişkileri sürekli olarak gergin ve sürtüşmelidir. Sürekli hırçınlık, sinirlilik, geçimsizlik, kavgacılık, okuldan kaçma, çalma, yangın çıkarma, sürekli başkaldırma ve kuralları çiğneme gibi belirtiler bu kümede toplanır (Yörükoğlu, 1993).

Çocuklar her yeni gelişim dönemine geçtiklerinde yeni beceriler kazanmaktadırlar. Çocuğun edindiği her yeni beceri beraberinde çözülmesi gereken bir sorunu da getirir. Gelişim dönemlerinde karşılaşılan sorunlar olağan ve geçicidir, ancak çocuk bu dönemlerde çevresindeki yetişkinlerin yanlış tutumlarına maruz kalırsa veya sorunlarını çözerken engellemelerle karşılaşarsa, dönemsel (olağan) diye nitelenen bu sorunların çözümü yeni gelişim dönemlerine ve çocuğun ileriki yaşlarına ertelenir. Bu durumlarda ortaya çıkan sorunlar uyum ve davranış bozuklukları olarak adlandırılmaktadır (Kulaksızoğlu, 1998).

Uyum ve davranış bozuklukları yalnızca ailenin yanlış tutumlarına bağlı olarak gelişmez, çevresel faktörlere bağlı olarak da gelişebilmektedir. Travmatik olaylar; evdeki kavga ve huzursuzluklar, aile içi şiddet gibi aile içi sorunlar; ölüm veya boşanma nedeniyle anne-babadan uzak kalma gibi kayıp ve ayrılıklar da uyum ve davranış bozukluklarına yol açan çevresel faktörlere örnek olarak verilebilir (Erden ve Kargı, 2005).

2.6.3. Ergenlerde Yaşanan Davranış Sorunlarının Sınıflandırılması

Yörükoğlu (1993), zihinsel gerilikleri ve öğrenme bozukluklarını dışarıda tutarak çocuklukta ruhsal sorunları dört ana kümede toplamaktadır. Bunlar a) Davranış bozuklukları (sürekli hırçınlık, geçimsizlik, kuralları çiğneme, çalma...); b) Duygusal bozukluklar (korkular, kuruntular, saplantılı düşünceler, uyku bozuklukları, kekemelik, tikler...); c) Alışkanlık bozuklukları (parmak emme, mastürbasyon, gece işemeleri, dışkı kaçırmaları...); d) Ağır ruhsal sorunlar (içe kapanıklık, psikoz).

Shore (2003; Akt. Firdevs, 2008), ilköğretim ikinci kademe öğrencileri ile çalışan öğretmenlerin sıklıkla disiplin sorunu olarak uğraşmak durumunda kaldıkları davranış problemlerini; agresyon, öfke patlamaları, tartışmacı davranış, toplu etkinliklerde yaşanan problemler, dikkat eksikliği, sırada arkaya dönme ve konuşma, banyo problemleri, sınıf arkadaşlarını rahatsız etmek, zorbalık, söz almadan konuşma, kopya çekmek, sınıf

gezilerinde problemler, sürekli şikayet etmek, ağlamak, bağımlı davranış, zarar verici/uzlaşmaz davranma, unutkanlık, arkadaşsızlık, öğretmeni tehdit etme-vurma, ev ödevi problemleri, hijyen ve yoksulluk, yalan söyleme, gürültü yapma, mastürbasyon, dağınıklık, motivasyon düşüklüğü, gruba katılmama, not tutmama, mükemmeliyetçilik, oyun alanı problemleri, saygısız ve kaba davranışlar, okul fobisi/ ayrılık anksiyetesi, düşük benlik algısı, cinsel suç sayılan davranışlar, utangaçlık, çalma, intihar tehditleri, yıkıcılık, silah taşıma, tükürmek, sataşmak, gevezelik etmek, kekemelik, mızızlık olarak belirtmektedir.

Kokkinos ve ark, (2005; Akt. Firdevs, 2008) öğrencilerin istenmeyen davranışlarını ciddiyetine göre altı grupta değerlendirmektedirler. Bunlar: antisosyal davranışlar, karşı gelme/meydan okuma, kişiler- arası duyarsızlık, saygısızlık/ dikkatsizlik, negatif duygulanım ve düşüncesizlik/ ihmalkârlıktır.

Achenbach ve Edelbrock (1978; Akt. Firdevs, 2008), davranış sorunlarını içselleştirme ve dışsallaştırma kavramları ile adlandırırken ; Coleman (1992; Akt. Firdevs, 2008) ise, davranış bozukluğu gösteren çocuklara ait temel profilleri; kişilik problemi ve yetersizlik ile olgunlaşmamışlığı içselleştirilmiş (internalizing) davranışlar olarak tanımlarken; davranım bozukluğunu da dışsallaştırılmış (externalizing) davranışlar başlığı altında toplamaktadır.

2.6.4. İçselleştirilmiş Davranış Sorunları (İnternalizing)

Reynolds, (1990; Akt. Firdevs, 2008) içselleştirmeyi; içe yöneltilmiş, göreceli olarak örtük ve gözlenemez, bu nedenle de gizli ve yüksek denetimli davranışlar olarak tanımlamaktadır. Utangaçlık, içe kapanma, aşağılık duygusu, düşük kişisel farkındalık, aşırı duyarlılık, korku, kaygı, gruplara katılmaktan sakınma, üzüntü, huysuzluk, alınganlık, ilgisizlik, dikkatsizlik bu grupta yer alan davranışlardandır. Ayrıca, içselleştirilmiş problemler, duygulanım bozuklukları, çekingenlik, somatik şikayetler, anksiyete/depresyon olarak adlandırılırken; diğer problemler başlığında ise, sosyal problemler, öğrenme problemleri ve dikkat problemleri ele alınmaktadır (Garnefski ve ark., 2005; Akt. Firdevs, 2008).

Center ve Kemp (2003; Akt. Firdevs, 2008) davranış bozukluklarına ilişkin araştırmalarda ele alınan içsellik faktörü; içe kapanık bir doğanın getirdiği problemleri, kişinin endişelerini, korkularını, somatik şikâyetlerini ve sosyal geri çekinikliği içerir. Bu faktör ayrıca; aşırı kontrollülük (overcontrolled), aşırı bastırılmışlık (overinhibited), utanma, kaygı ve kişilik bozukluğu (personality disorder) olarak da adlandırılmıştır.

2.6.5. Dışsallaştırılmış Davranış Sorunları (Externalizing)

Dışsallaştırma dışa yöneltilmiş, oldukça açık ve gözlenebilir, bu nedenle de daha kolayca tam konulabilen düşük denetimli davranışlar olarak özetlenmektedir (Albayrak, 1994; Akt. Firdevs, 2008). Meydan okuma, söz dinlememe, saldırganlık (eşya ve insanlara karşı), aşırı ilgi çekme beklentisi, küfürlü konuşma, güvensizlik, başkalarını suçlama, yıkıcılık, zarar vericilik, hiperaktivite, öfke nöbetleri geçirme, kıskançlık (Akan, 2001); davranış bozuklukları, suç işleme, saldırganlık bu grupta yer alan sorunlardır (Garnefski ve ark., 2005; Akt. Firdevs, 2008).

Dışsallaştırma kişinin kendi düşünce, duygu ya da algılarını dış çevreye ilişkin görme eğilimini tanımlar. Nevrotik kişilerde bu durum daha çok, kendi güçlüklerinden ötürü dış etmenleri sorumlu tutma biçiminde görülür. Benliğini ölükleştiren kişi gerçek benliğinden uzaklaşır. Dışsallaştırmada ise benlik alan tümünden terk edilerek olaylar benliğin dışında yer alıyormuş gibi algılanır ve yaşanır (Geçtan, 1989).

Center ve Kemp(2003; Akt. Firdevs, 2008) dışsallaştırmayı; kontrolsüzlük (undercontrolled), saldırganlık ve davranım bozukluğu olarak adlandırılmıştır. Dışsal davranış bozuklukları (externalizing disorders); doğasında dışa dönük ve kişilerarasıdır. Geçmişte bu tür bozukluklar "kontrolsüz davranışlar" (undercontrolled) şeklinde adlandırılmaktaydı. Saldırgan ve suçlu davranışlara çoğunlukla hiperaktivite ve davranım bozuklukları eşlik etmektedir. Bu nedenle; bu tür çocuklar çoğunlukla okulda ve toplumda otorite ile sürekli bir çatışma içindedir.

2.7. Akran Baskısı

Akran, sözlük tanımına göre "yaşça denk, yaşıt" anlamına gelmektedir. Bir başka ifadeye göre de akran yapılan iş açısından denk olan, aynı yaşta bulunanların oluşturduğu yaş grupları olarak tanımlanmaktadır (T.D.K., 2004).

Akran, kişiye olumsuz yönde etkileyebileceği gibi özellikle ergenlik döneminde olumlu davranışlar kazanılması konusunda da katkı sağlayabilir; düzenli fizik egzersiz yapma, yeterli ve dengeli beslenme alışkanlıklarının kazanılması, vb. Bu konuda çocukların ve ergenlerin iyi yönlendirilebilmeleri önem kazanmaktadır. Akranların doğru davranışları kazanmaları konusunda anne-babanın ve öğretmenlerin yönlendirici olmaları ve iyi model olabilmeleri faydalı bir yaklaşım olabilir (Gander ve Gardiner, 1998; Akt. Aktuğ, 2006).

Çocukluktan ergenliğe geçişte akran etkisi diğer etkilerle karşılaştırıldığında (örn; ebeveyn etkisi) daha fazladır. Ebeveynler ve akranlar arasındaki denge; aileyle olan yakınlık, aileye bağlılık düzeyi, aile nitelikleri, özel davranışlar veya inançlara bağlı olarak değişir. Ancak ebeveyn etkisi hiçbir zaman ortadan kalkmaz ve önemli olmaya devam eder (Kandel ve Andrews, 1987; Akt. Aktuğ, 2006).

Cüceloğlu (1996)'na göre her konuda dengesizlik içinde olan ve denge oluşturmaya çalışan ergen, arkadaşlık konusunda dengesizlik içinde değildir. Bu dönemde akranlarının ergen üzerindeki etkisi çoğu kez ailenin etkisi kadardır, hatta bazı ülkelerde ondan da büyüktür.

Ergenlik döneminde yoğunlaşan ait olma, kabul görme, bağlanma gibi sosyal gereksinimler, gencin tümüyle akran grubunun kontrolüne girmesine yol açabilir (Aydın, 1999). Çünkü bu gruptaki arkadaşları da onun durumundadırlar. Akran grubunun kontrolüne girme akran baskısını da getirmektedir. Akran baskısı okul başarısını da etkilemektedir (Ryan, 2000;Akt. Aktuğ, 2006). Ergenlik dönemi duyguların yoğun yaşandığı bir dönemdir ve akran ilişkileri bu dönemde daha da önem kazanır. Fidan (1996), okul başarısı konusunda akran grubunun özelliklerine değinmiştir. Akran baskısı kelimesi, yetişkinler tarafından çok defa korkudan sinmek olarak anlaşılır. Akran baskısı, kelime olarak olumsuz çağrışımlarla yüklenmiştir (Kıran Esen, 2003).

Bu konuda çalışmalar yapan birçok araştırmacı akran baskısını değişik şekillerde tanımlamıştır. Bu tanımlardan bazıları şunlardır:

Glaser ve Brown (1985), akran baskısını, kişinin isteyip istememesinin önemli olmadığı, bir şey yapmaktan kaçınmak veya bir şeyi yapmak için akranlarından gelen baskı olarak tanımlamışlardır. Kaplan'a göre ise akran baskısı, bir grubun özelliklerine yönelik olarak gelecekteki veya şimdiki grup üyelerinin hissettiği çekiciliktir (Akt: Kıran Esen, 2003). Csikszentmihalyi ve Larson (1984)'e göre akran baskısı belirli davranış ve düşünce biçimlerine uyumu sağlayacak toplumsal etkinin özel bir örneğidir ve ergenlerin ebeveynleri dışında akranlarıyla birlikte geçirdikleri zaman göz önünde bulundurulduğunda bu etkinin sonuçları şaşırtıcı değildir(Akt: Aktuğ, 2006)

Yapılan araştırmada ergenler arkadaşlarının kimi zamanlar kendilerini rahatsız ettiklerini, onları yönetmeye çalıştıklarını bildirmişlerdir. Kasatura (1998)'ya göre okul başarısı üzerinde akran baskısının olumsuz etkisi, yetersiz ve doyurucu olmayan ana baba tutumu söz konusu ise daha da artmaktadır. Resourc Guidie (1996), Foreman (2001) ve Lingren (2001), akran baskısının sadece olumsuz değil olumlu da olabileceğini belirtmişlerdir. Onlara göre olumlu akran baskısının müzik, spor gibi etkinliklere ve

toplumsal yardım faaliyetlerine katılmada, ders veya ders dışı etkinliklere katılmada ergenleri cesaretlendirici etkisi olabilir. Akranlar arasındaki ilişkinin düzeyi akran baskısını etkilemektedir (Akt: Aktuğ, 2006).

2.8. Şiddet ve Saldırganlık

Televizyonlarda, gazetelerde her gün şiddet içerikli değişik haberlere yer verilmekte, savaşlardan töre gereği ortaya çıkan şiddet davranışlarına kadar geniş bir yelpazede kendisini gösteren şiddet davranışları zaman zaman bir eğitim aracı olarak bile benimsenebilmektedir. Toplumun içerisinde böylesine yer etmiş olan şiddet olgusu değişik araştırmacılarca farklı biçimlerde tanımlanmaktadır. Bu tanımlamalarda şiddetin fiziksel güç kullanımı, vurma, yaralama, fiziksel zarar verme gibi özellikleri ile bağlantısını ortaya koyan tanımlamalar çoğunluktadır.

Şiddet olgusu, toplumda gruplar ve kurumlar arasında var olan organizasyonu bozan, gruplar arası dayanışma bağı koparan sosyal problem olarak tarihin ilk dönemlerinden beri araştırmacıların ve bilim adamlarının dikkatini çekmiştir (Balçioğlu, 2001, s: 19). Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından şiddet, kişinin kendisine, bir başkasına ya da bir gruba karşı, yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, gelişme geriliği ya da ihmal ile sonuçlanan (ya da sonuçlanma olasılığı yüksek olan) kasıtlı güç kullanımı ya da güç kullanma tehdidi olarak tanımlanmaktadır (Çetin, 2004, s: 7).

Türkçede de şiddet, karşıt görüşte olanlara, ikna etme ve uzlaştırma yerine kaba kuvvet kullanma, toplumda kargaşa ve kaos meydana getirme gibi anlamlarda kullanılmaktadır (Türkçe Sözlük, 2008).

Saldırganlık ise, başkalarına fiziksel veya psikolojik zarar verme niyeti taşıyan tüm davranışları içerir. Niyet saldırganlığın temel ögesidir. Saldırganlık, başkalarına zarar vermeye yönelik bir davranış olduğu gibi aynı zamanda saldırganca davranma güdüsü olarak da kabul edilmektedir. Saldırganlık çok farklı uyarıcılara gösterilen öğrenilmiş bir davranış olmaktadır.

Gerçekte şiddet ve saldırganlık kavram olarak birbirine benziyor görünmelerine rağmen ve gündelik yaşamda zaman zaman birbirlerini tamamlar biçimde kullanılmalarına rağmen farklı birer olgu olarak değerlendirilmektedir. Saldırganlık, diğer bir bireye zarar vermek amacıyla kasıtlı olarak yapılmış davranışlar çeşididir. Saldırgan davranışta bulunan kişi bu davranışın hedef alman kişiye zarar vereceğine ve hedef kişinin de bu davranıştan kaçınacağına inanmaktadır. Kaza sonucu zarar vermek saldırganlık değildir, çünkü kasıt

içermez. Şiddet hedef olarak aşın şiddet içeren (ölüm gibi) saldırganlıktır. Örneğin bir çocuğun başka bir çocuğu bisikletten itmesi saldırganlıktır bir şiddet davranışı değildir(Uysal, 2003, s. 7).

Çocukta saldırganlığın temel oluşum nedeni olan şiddet, etki tepki prensibinin mekânsal ve zamansal olarak işleyişidir. (Lastik top misali, top çocuksa, topa ne kadar sert vurursak o kadar yükseğe zıplar). Saldırganlık, harekete geçme süreci ya da harekete geçmeyi gerektiren her şey olarak tanımlanır. Bir ölçüde, engellenme ve hayal kırıklığı sonucu oluşan öfkenin dışı vurumudur(Kanal, 2008, s: 11).

Şiddeti, fiziksel zarar ve ölümü kapsayacak şekilde kişiye ve başkalarına dönük tehdit ve fiziksel, sözel ve simgesel güç olarak tanımlamak da mümkündür(Doğan, 2002, s. 202). Şiddet terimi bir yanda olgular ve eylemleri; diğer yanda da, gücün, duygunun varoluş üslûbunu belirlemektedir. Buna göre şiddet huzurun karşıtı olduğu gibi, toplumun bağlı bulunduğu kuralları çiğneyen kaba güç anlamına da gelir (Güneş, 2005, s. 89). Şiddet, sadece birey ölçeğinde ele alındığında, bireyin artmış saldırganlık dürtüleri ile içsel kontrol düzenekleri arasındaki denge bozulduğunda gündeme gelir. Bireyin saldırgan eğilimleri ve şiddet fantezileri olabilir, fakat bunlar kişi kontrolünü yitirmedikçe eyleme dönüşmezler; böylelikle bir şiddet problemi ortaya çıkmamış olur. Organik veya sinirsel bozukluklar ile çevresel ortamdan gelen uyaranlar, saldırganlığı ortaya çıkaran dürtüleri şiddetlendirirken, beyindeki kimi kimyasal bozukluklar ve kişinin ruhsal dünyasının kolayca kırılabilme özelliği göstermesi, kontrol sistemini zayıflatır (MEB, 2008a).

2.8.1. Okulda Şiddet

Bu günün okullarının daha öncekilerden farklılaştığı herkes tarafından bilinen bir olgudur. Yirmi-otuz yıl önce okullardaki başlıca disiplin sorunları, koridorda yürümek, yüksek sesle konuşmak, sakız çiğnemek gibi davranışlardı. Bu günün sorunları ise fiziksel ve sözel şiddet ve bazı okullarda uyuşturucu, hırsızlık, saldırı ve cinayet gibi suçları içine almaktadır. Bu durumda okul yöneticileri ve öğretmenler, zamanlarının büyük bir kısmını okuldaki çatışmalara harcamak zorunda kalmaktadır(Erçetin, 2006, s: 100).Genel olarak okuldaki şiddet; öğrenci ile öğrenci, öğrenci ile öğretmenler veya okul yöneticileri /okul personeli arasında yaşanan tehdit ve fiziksel saldırıyı içermektedir (MEB, 2007).

Şiddet kimi zaman okullarda cezalandırma yöntemi olarak sıklıkla kullanılmaktadır. Şiddet yani fiziksel istismar tanımının içine dayığa ek olarak, sarsma, çimdikleme, kulak çekme, iğne batırma, rahatsızlık verecek pozisyonda uzun süre durmaya zorlama, ceza

olarak aşırı egzersiz yaptırma vb. davranışlar da girmektedir. Okullarda fiziksel istismara erkek çocuklar daha fazla maruz kaldığı bilinmektedir. Erkek öğretmenlerin de fiziksel cezalandırmaya daha sık başvurduğu görülmektedir. Bu, geleneksel kültürde babanın evdeki otoriter tutumunun okula taşınması olarak yorumlanabilir(Şahin ve Beyazova, 2001).

Şiddet ve Okul: Okul ve çevresinde çocuğa yönelik şiddet ve alınabilecek tedbirler sempozyumunda "Okulda Dayak (1992-2006 Yılları Karşılaştırması)" konulu bildiri sunan.Gözütok, 1992 yılında 364 öğretmen ve 596 öğrenci, 2006 yılında ise 217 öğretmen ve 600 öğrencinin katılımıyla yapılan karşılaştırmalı araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenlerin bedensel ceza uygulamalarından "kulak çekme, saç çekme ve tekme atma" da belirgin bir değişim saptanmadığını belirtti. Bu araştırmaya göre, öğretmenlerin "tokat atma, başım duvara veya sıraya vurma ve çok şiddetli dayak" uygulamalarında azalma görüldüğünü dile getiren Gözütok, "tebeşir ve silgi fırlatma" uygulamasında ise artış olduğunu bildirdi(Gözütok, 2006; Akt. Yavuz, 2009).

Sınıfında değişik biçimlerde şiddet teknikleri kullanan öğretmen, bilerek ya da bilmeyerek bu teknikleri öğrencilerine de öğretmektedir. Dönmezer, Gümüş ve Tümkaya'nın (2006; Akt. Yavuz, 2009) "Kötü Muamele ve Etkileri" adlı çalışmasında öğrencilerin % 50'den fazlası "fırsat bulsalar aynı karşılığı vermek istediklerim" belirtmişlerdir. Öğretmenlerin şiddet içeren davranışlarını şu şekilde sıralamak mümkündür(Alkan, 2007, s. 54);

- Tokat atma
- Bakışlarla korkutma
- Herhangi bir şey ile vurma
- Lakap takma - Alay etme
- Toplum içinde küçük düşürme
- Notla tehdit etme
- Kulak çekme
- Saçını çekme
- Bireyin temel ihtiyaçlarını kısıtlama
- Küfür etme
- Canını yakma
- Vurma, itekleme
- Kızıp bağırma

- Hakaret etme

Okullardaki şiddetin bir diğer boyutu ise çocukların diğer çocuklara uyguladığı şiddettir. Çocuklar arası şiddette hazırlayıcı etmenler daha önce kendisinin şiddetle karşılaşmış olması, gerçekleşmeyen umutlar, düş kırıklıkları, öç alma duyguları, paylaşılabilen öfke, antisosyal kişilik ve madde bağımlılığıdır. Bu tip şiddet tek bir öğrencinin bireysel şiddeti olabileceği gibi, bu kişilik özelliklerine sahip birden fazla öğrencinin bir araya gelerek çeteler oluşturması ile de ortaya çıkabilir. Bu çocuklar bu yolla kendilerini daha güçlü hissedebilir, yaptıklarından zevk alabilir ya da diğerlerinin bunu hakkettiğini düşünebilirler(Şahin ve Beyazova, 2001).

Okul ile şiddet davranışı arasındaki ilişkinin tartışılması konusunda okul ile ilgili ele alınabilecek değişkenlerden önemli olanları şu şekilde belirtilebilir(Kızmaz, 2006; Akt. Yavuz, 2009):

1. Düşük düzeydeki akademi başarı,
2. Okula olan bağlılık düzeyinin düşüklüğü,
3. Okul koşulları ve iklimi,
4. Çeteye katılma

Yapılan araştırmalar; düşük düzeydeki okul bağlılığının, suçluluğun ve şiddet davranışının önde gelen bir faktörü olduğunu ortaya koymaktadır. Hirschi(1969), 4000 lise öğrencisi üzerindeki çalışmasında, bireylerin okul gibi geleneksel sosyal kurumlara olan bağlılıklarının zayıflamasıyla ile onların suç işleme oranlarının artış eğilimi göstermesi arasında bir ilişki bulmuştur. Yapılmış bazı araştırmalar da (Gibbons, 1981; Maguin and Loeber 1996; Hagan ve Simpson, 1978; Hindelang, 1973; Krohn ve Massey, 1980; Jenkins,1995 ve 1997) Hirschi'nin bu araştırmasıyla örtüşen bulgular ortaya koymuştur. Bir anlamda bu araştırmalar, okula bağlı olan ve okul etkinliklerine yüksek düzeyde katılan bireylerin muhtemelen daha az suç işlediklerini ortaya koymuştur(Kızmaz, 2006; Akt. Yavuz, 2009).

2.8.2. Okul Zorbalığı

Okullarda meydana gelen saldırganlık olaylarının bir türü olan okul zorbalığı (school bullying), yaşça daha büyük ya da fiziksel olarak daha güçlü olan öğrencilerin kendilerinden daha güçsüz olan çocukları sürekli olarak hırpalaması, eziyet etmesi ve rahatsız etmesidir. Zorba öğrenciler söz ve eylemleri aracılığıyla diğer öğrencileri

korkutur, sahip olmaları gereken "özgür öğrenme haklarını" ellerinden alır, dolayısıyla çocukların kendilerini okulda güvensiz hissetmelerine ve sıkça devamsızlık yapmalarına neden olurlar (Pişkin, 2002).

Ohveus (1999; Akt. İlhan Alper, 2008) son yaptığı çalışmalar sonrası okul zorbalığını, "bir ya da daha fazla öğrencinin bir başka öğrenciye sürekli olarak olumsuz eylemlerde bulunması" şeklinde tanımlamış ve tanımda geçen olumsuz eylemi, kasıtlı bir biçimde zarar verme ve rahatsız etme koşuluna bağlamıştır. Ohveus bu tanımında zorbalığın hem doğrudan fiziksel boyutunun hem sözel boyutunun hem de dolaylı boyutunun altını çizmiştir. Ona göre bir eylemin zorbalık olarak tanımlanması için, zorba ve kurban arasında güç dengesinin eşit olmaması gerekir. Bir başka ifadeyle, zorba eyleme maruz kalan kurbanın, zorbaya karşı çaresiz ve kendisini savunamayacak durumda hissetmesi gerekir. Bu güç dengesizliği bedensel olabileceği gibi psikolojik de olabilir. "Zorbalık, bir birey veya grup tarafından, kendisini koruyamayacak durumda olan kişiyi karşı yapılan, fiziksel veya psikolojik sonuçları olan ve süreklilik arzeden bir şiddet türüdür" (Roland, 1989; Akt. İlhan Alper, 2008).

2.8.2.1. Zorbalık Şekilleri

Fiziksel Zorbalık: Dövme, tekme vurma, tokat atma, itme, saç ya da kulak çekme, dürtme, itme, vurma, eşyalarını zorla alma ya da almakla tehdit etme, parasını zorla alma ya da almakla korkutma gibi özellikle bedensel bakımdan güçlü olanların güçsüzleri kasıtlı ve devamlı şekilde rahatsız etmesiyle ortaya çıkan eylemlerdir.

Sözel Zorbalık: Dalga geçme, alay etme, kızdırma, korkutma, kötü isim veya isimler takma, küfür etme, küçük düşürücü, rencide edici sözler söyleme, kişinin kendisine veya ailesine hakaret etme gibi başkalarının duygularını incitme, sözcüklerle ya da hareketlerle öz saygılarını sarsmaktır.

Dolaylı Zorbalık: Başkasının hakkında doğru olmayan hikayeler anlatma, yapılan faaliyet, etkinlik, oyun vb. aktivitelerden dışlama, yok sayma, izole etme, aleyhinde söylentiler çıkarma ve yayma, dedikodu yapma, kişinin başkalarıyla olan ilişkilerini bozma gibi dolaylı yoldan kişiyi kasıtlı olarak gruptan dışlama, yalnızlığa itmektir.

2.8.2.2. Zorbalığın Ortaya Çıkış Biçimleri

Zorba öğrencilerin eylemleri farklı biçimlerde ortaya çıkabilir. Bunlardan bazıları şöyle sıralanabilir (Pişkin, 2002):

1. Güçsüz öğrencileri dövme.

2. Tekme ya da tokat atma.
3. İtme, çekme ve dürtme biçiminde fiziksel tacizde bulunma.
4. Okulun dışında veya yakın çevrede korkutma.
5. Dalga geçme, alay etme, kızdırma, sözel sataşma, tacizde bulunma.
6. Kötü isimler takma.
7. Çocuğa veya ailesine hakaret etme, küçük düşürme.
8. Kurbanlar hakkında yalan veya yanlış söylentiler çıkarma.
9. Çeşitli yerlere kurbanlar hakkında çirkin sözler yazma.
10. Kurbanı amaçlı olarak grup dışında tutup yalnızlığa itme, oyun veya diğer etkinliklere atmama.
11. Bilinçli olarak eşyalarına zarar verme.
12. Korkutmak amacıyla eşyalarını veya paralarını alma.
13. Küçük düşürücü sözler söyleyerek kurbanların kendilerini kötü hissetmelerine neden olma.
14. Kurbanlar hakkında dedikodular yayma.
15. Öğrencileri, sosyo-ekonomik düzey ya da zihinsel ve duygusal durumları nedeniyle alaya alıp kızdırma

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın yöntemi ele alınacaktır. Araştırmanın modeli; evren ve örnekleme, veri toplama yöntemi, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasına ilişkin çalışmalar açıklanmış ve veri toplama aracının özellikleri belirtilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

İlköğretim I. kademe ile II. kademe öğrencilerinin aynı binada eğitim görmelerinin paydaşlarca değerlendirilmesine yönelik öğretmen ve idareci görüşlerini belirlemeyi amaçlayan betimsel tarama türünde bir çalışmadır.

Tarama modelleri, bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği genellikle diğer araştırmalara göre görece daha büyük örneklem üzerinde yapılan araştırmalara tarama araştırmaları denir. Tarama araştırmaları genellikle şu üç özelliğe sahiptirler (Fraenkel ve Wallen, 2006, Akt; Büyüköztürk ve diğerleri, 2009):

1. Büyük bir topluluğun bir konuyla ilgili görüşlerinin ya da özelliklerin (inanç, bilgi, tutum, kaygı ilgi vb.) betimlenmesi için, topluluğu temsil edebilecek insanlardan oluşan bir parçası seçilir. Evrenden örneklemin seçilmesi.
2. Araştırma için ihtiyaç duyulan verileri toplama süreci, veri kaynakları olan kişilere yöneltilen sorulara verilen cevaplara dayalıdır.

Veriler, özelliği betimlenecek topluluğun her bir bireyinden değil, bu topluluğu temsil eden bir parçasından, yani örneklemden toplanır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2009).

3. 2. Evren ve Örneklem

3.2.1. Evren

Araştırmanın evreni 2010–2011 eğitim öğretim yılı İstanbul ili Ataşehir ilçesi merkezinde yer alan ilköğretim okulu öğretmen ve idarecilerinden oluşmaktadır. Belirtilen ilçedeki yönetici ve öğretmen sayıları İstanbul İli Ataşehir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Strateji Geliştirme biriminden alınarak örneklem grubunun evreni temsil edebilme gücü tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 1. Araştırmanın Evreni

İlçedeki okul sayısı	34
İlçedeki öğretmen sayısı	2.619
İlçedeki idareci sayısı	326
İlçedeki erkek idareciler	275
İlçedeki kadın idareciler	51
İlçedeki erkek öğretmenler	876
İlçedeki kadın öğretmenler	1.743

3.2.2 Örneklem

Araştırmanın örneklemini İstanbul İli, Ataşehir İlçesindeki 34 ilköğretim okulunda görev yapmakta olan idareci ve öğretmenler arasından rastgele seçilen 72 idareci 190 öğretmen oluşturmaktadır.

Toplam 2619 öğretmen ve 326 İdareciden oluşan evreni, 0.05 anlamlılık ve % 5 hata payında 70 idareci ve 192 öğretmenden oluşan bir örneklem grubunun temsil edebileceği (Büyüköztürk ve diğerleri, 2009: 96) düşünülmüştür.

3.3. Verilerin Toplanması

3.3.1. Veri Toplama Araçları

Araştırmada, “Kişisel Bilgi Formu” ve “I. kademe öğrencileri ile II. kademe öğrencilerinin bir arada olmalarının paydaşlarca değerlendirilmesine ilişkin anket” olmak üzere iki ölçme aracı kullanılmıştır.

3.3.1.1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu araştırmaya katılan öğretmen ve idarecilerin demografik özelliklerini belirlemek amacıyla, uzman görüşleri alınarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Bu formda toplamda 9 soru yer almaktadır. Bunlar araştırmaya katılan öğretmen ve idarecilere ait kişisel bilgileri belirlemeye yöneliktir.

3.3.1.2. I. Kademe Öğrencileri ile II. Kademe Öğrencilerinin Bir Arada Olmalarının Paydaşlarca Değerlendirilmesine İlişkin Anket

Bu anket, öğretmen ve idarecilerin I. kademe öğrencileri ile II. kademe öğrencilerinin bir arada olmalarının değerlendirilmesine ilişkin katılımcıların görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Araştırmacı bu amaçla ilk olarak ilgili alan yazını ve konu ile ilgili tez, kitap, makale ve diğer kaynaklar taranmıştır. Ayrıca anket ile öğretmen ve idarecilere açık uçlu sorular sorularak anket maddeleri oluşturulmuş, oluşturulan bu maddeler uzman görüşleri alındıktan sonra bazı ekleme çıkartmalar yapılarak son haline getirilmiştir.

I. kademe öğrencileri ile II. kademe öğrencilerinin bir arada olmalarının paydaşlarca değerlendirilmesine ilişkin anket için yukarıda belirtilen kaynaklar doğrultusunda ve uzman görüşleri alınarak 31 hedef madde hazırlanmıştır. Ölçekte, öğrencilerin hangi çatışma türleriyle ne düzeyde karşılaştıklarını belirlemek amacı ile , (1) Her Zaman, (2) Çoğunlukla, (3) Bazen, (4) Nadiren, (5) Hiçbir Zaman, seçeneklerinden oluşan beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır.

Verilen Ağırlık	Seçenekler	Sınırı
1	Her Zaman	1,00-1,79
2	Çoğunlukla	1,80-2,59
3	Bazen	2,60-3,39
4	Nadiren	3,40-4,19
5	Hiçbir Zaman	4,20-5,00

3.4. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Araştırmacı tarafından geliştirilen “I. kademe öğrencileri ile II. kademe öğrencilerinin bir arada olmalarının paydaşlarca değerlendirilmesine ilişkin anket” ile veriler toplanmış, elde edilen verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma ve kay kare kullanılmıştır. Anlamlılık testinde 0.05 düzeyi esas alınmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Tablo 1

Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyetiniz					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Cinsiyet	Erkek	101	38,5	38,5	38,5
	Kadın	161	61,5	61,5	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Araştırmaya, 101'i (% 38.5) erkek 161'i (% 61.5) kadın olmak üzere 262 öğretmen ve idareci katılmıştır. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu kadındır (Bkz. Tablo 1).

Tablo 2

Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Yaşınız					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Yaş	20-25 yaş	9	3,4	3,4	3,4
	26-30 yaş	52	19,8	19,8	23,3
	31-36 yaş	65	24,8	24,8	48,1
	37-45 yaş	74	28,2	28,2	76,3
	46 ve üzeri	62	23,7	23,7	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Tablo 2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılanların %3.4’ü 20-25, %19.8’i 26-30, %24.8’i 31-36, %28.2’si 37-45 ve %23.7’si 46 yaş ve üzeri yaşlardadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu orta yaş grubunda yer almaktadır (Bkz. Tablo 2).

Tablo 3**Öğretmenlerin Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri**

Medeni Durumunuz					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Medeni Durum	Evli	209	79,8	79,8	79,8
	Bekar	53	20,2	20,2	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Tablo 3’de görüldüğü üzere araştırmaya katılanların %79,8’i (209) evli olduğu %20,2’inin ise bekar olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılanların büyük bir çoğunluğu evlidir(Bkz.Tablo3).

Tablo 4**Öğretmenlerin Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri**

Görev ve Unvanınız					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Görev ve Unvan	Öğretmen	192	73,3	73,3	73,3
	Müdür	24	9,2	9,2	82,4
	Müdür Başyardımcısı	9	3,4	3,4	85,9
	Müdür Yardımcısı	37	14,1	14,1	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Tablo 4’de görüldüğü üzere araştırmaya katılanların %73,3’ü (192) öğretmen, %9,2’si (24) müdür, %3,4’ü (9) müdür başyardımcısı ve %14,1’i (37) ise müdür yardımcısıdır(Bkz.Tablo4).

Tablo 5**Öğretmenlerin Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri**

Branşınız					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Branş	Sınıf Öğretmeni	150	57,3	57,3	57,3
	Branş Öğretmeni	112	42,7	42,7	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Tablo 5'te görüldüğü üzere araştırmaya katılanların %57,3'ü (150) sınıf öğretmeni, %42,7'si (112) branş öğretmenidir. Sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerinden çok olduğu görülmektedir(Bkz.Tablo5).

Tablo 6**Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri**

Meslekteki Kıdeminiz					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Kıdem	1-5 yıl	42	16,0	16,0	16,0
	6-10 yıl	53	20,2	20,2	36,3
	11-15 yıl	84	32,1	32,1	68,3
	16-20 yıl	41	15,6	15,6	84,0
	21-25 yıl	11	4,2	4,2	88,2
	26 ve üzeri	31	11,8	11,8	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Tablo 6'da görüldüğü üzere araştırmaya katılanların %16,0'ü (42)1-5 yıllık, %20,2'si (53) 6-10 yıllık, %32,1'i (84) 11-15 yıllık, %15,6'sı (41) 16-20 yıllık, %4,2'si (11) 21-25 yıllık ve %11,8'i (31) 26 yıllık ve üzeri öğretmenlik kıdemine sahiptir(Bkz. Tablo 6).

Tablo 7**Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdeleri**

Öğrenim Düzeyiniz					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Eğitim Düzeyi	Eğitim Enstitüsü	17	6,5	6,5	6,5
	Ön Lisans	6	2,3	2,3	8,8
	Lisans	206	78,6	78,6	87,4
	Yüksek Lisans	32	12,2	12,2	99,6
	Doktora	1	,4	,4	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Tablo 7’te görüldüğü üzere araştırmaya katılanların %6,5’i (17) eğitim enstitüsü, %2,3’ ü (6) ön lisans, %78,6’ ı (206) lisans, %12,2’ i (32) yüksek lisans, %0.4’ ü (1) doktora mezunudur.Lisans mezunu katılımcıların daha çok olduğu görülmektedir(Bkz.Tablo7).

Tablo 8**Okulların Eğitim Durumuna Göre Frekans ve Yüzdeleri**

Okulun Eğitim Durumu					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Okulun Eğitim Durumu	Normal Eğitim	212	80,9	80,9	80,9
	İkili Eğitim	50	19,1	19,1	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Tablo 8’te görüldüğü üzere araştırmaya katılanların %80,9’u (212) normal eğitim, %19,1’i (50) ikili eğitimde görev yapmaktadır. İkili eğitimde görev yapanların normal eğitimde görev yapanlardan daha çok olduğu görülmektedir(Bkz.Tablo8).

Tablo 9**Okulların Eğitim Kademelerine Göre Frekans ve Yüzdeleri**

Çalışılan Eğitim Kademeleri					
Değişkenler		N	%	Geçerli %	Yığılmalı %
Kademe	İlkokul	4	1,5	1,5	1,5
	İlköğretim (1998 sonrası)	170	64,9	64,9	66,4
	Orta Öğretim (Lise)	1	,4	,4	66,8
	İlkokul ve İlköğretim	46	17,6	17,6	84,4
	İlkokul-İlköğretim-Ortaokul	1	,4	,4	84,7
	İlkokul-İlköğretim-Ortaokul-Lise	2	,8	,8	85,5
	İlköğretim-Ortaokul	4	1,5	1,5	87,0
	İlköğretim-Ortaokul-Lise	8	3,1	3,1	90,1
	İlkokul-Ortaokul	2	,8	,8	90,8
	İlköğretim-Lise	5	1,9	1,9	92,7
	Ortaokul-Lise	19	7,3	7,3	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Tablo 9’da görüldüğü üzere araştırmaya katılanların %1,5’i (4) ilkokul, %64,9’u (170) ilköğretim, %0,4’ü (1) ortaöğretim, %0,8’ i (2) İlkokul-İlköğretim-Ortaokul-Lise, %1,5’i (4), ilköğretim-ortaokul, %1,5 (4), İlköğretim-Ortaokul-Lise %3,1 (8), İlkokul-Ortaokul %0,8 (2), İlköğretim-Lise %1,9 (5) ve Ortaokul-Lise %7,3 (19) kademelerinde görev yapmıştır(Bkz.Tablo9).

Tablo 10**Paydaşlarca Değerlendirilen Anket Maddelerinin Aritmetik Ortalama, Ortalamanın Standart Hatası ve Standart Sapma Değerleri**

Anket Soruları	\bar{x}	$\bar{x} SH$	SS
S1	2,7023	,05884	,95247
S2	3,4618	,06980	1,12974
S3	2,6985	,06767	1,09541
S4	2,7099	,06329	1,02452
S5	2,2443	,06650	1,07633

Tablonun Devamı			
S6	2,5344	,06012	,97319
S7	3,0458	,06230	1,00849
S8	3,0802	,16516	2,67335
S9	2,3015	,06853	1,10931
S10	2,3893	,06402	1,03630
S11	3,0420	,06173	,99911
S12	3,3702	,06389	1,03407
S13	2,5954	,07543	1,22101
S14	3,1107	,06839	1,10691
S15	3,2214	,07602	1,23046
S16	3,1679	,06314	1,02200
S17	2,9160	,06581	1,06522
S18	3,4962	,06662	1,07834
S19	3,0229	,06710	1,08607
S20	3,4046	,13142	2,12729
S21	2,0192	,06388	1,03200
S22	2,0191	,06224	1,00745
S23	2,3931	,06651	1,07658
S24	3,1832	,06811	1,10243
S25	2,5992	,06224	1,00748
S26	2,5153	,05843	,94573
S27	3,3588	,05752	,93110
S28	3,2023	,05903	,95548
S29	2,1565	,06406	1,03684
S30	2,3740	,06158	,99682
S31	2,2786	,07079	1,14581

Tablo 10 incelendiğinde; anket çalışmasına katılan öğretmen ve idarecilerin bağımlı değişkenlere (ifadelere) verdikleri en olumsuz cevaplar; “Kılık kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında ikinci kademe öğrencileri birinci kademe öğrencilerine kötü örnek olur (X =2,0191), “Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi birinci kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur” (X=2,0192), “ikinci kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık birinci kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur” (X=2,1565) şeklindedir.

Yine, araştırmaya katılan öğrencilerin bağımlı değişkenlere (ifadelere) verdikleri en olumlu yanıtlar ise, “birinci kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakar davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur” ($X=1.9800$), “birinci kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar” ($X= 3,4618$),“Sosyal faaliyetlerde II. Kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I.kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler” ($X=3,4046$) olarak belirlenmiştir.

4.1. Cinsiyet ile Şiddet ve Saldırganlık için Frekans ve Yüzde Değerleri

Tablo 11

Madde 6: II. Kademedeki öğrenciler I.Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.

	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
M6	Evet	N	51	79	130
		% Toplam	19,5%	30,2%	49,6%
	Bazen	N	33	57	90
		% Toplam	12,6%	21,8%	34,4%
	Hayır	N	17	25	42
		% Toplam	6,5%	9,5%	16,0%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 11’de görüldüğü üzere *ikinci kademedeki öğrencilerin birinci kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini* düşünen kadın öğretmen sayısı (%52) erkek öğretmen sayısından (%32.1) daha fazladır.

Tablo 12**Madde 7: II. Kademedeki öğrenciler I.Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar.**

	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
M7	Evet	N	26	45	71
		% Toplam	9,9%	17,2%	27,1%
	Bazen	N	37	64	101
		% Toplam	14,1%	24,4%	38,5%
	Hayır	N	38	52	90
		% Toplam	14,5%	19,8%	34,4%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 12’de görüldüğü üzere *ikinci kademedeki öğrencilerin birinci kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını* düşünen kadın öğretmen sayısı (%41.6) erkek öğretmen sayısından (%24) daha fazladır.

Tablo 13**Madde 8: II. Kademedeki öğrenciler I.Kademedeki öğrencilere kötü sözler söylerler**

M8 Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
M8	Evet	N	32	54	86
		% Toplam	12,3%	20,7%	33,0%
	Bazen	N	34	62	96
		% Toplam	13,0%	23,8%	36,8%
	Hayır	N	34	45	79
		% Toplam	13,0%	17,2%	30,3%
	Toplam	N	100	161	261
		% Toplam	38,3%	61,7%	100,0%

Tablo 13’de görüldüğü üzere *II. kademedeki öğrencilerin I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini* düşünen kadın öğretmen sayısı (%44,5) erkek öğretmen sayısından (%25,3) daha fazladır.

Tablo 14**Madde 11: II. Kademe öğrencileri I.Kademe öğrencileri ile alay ederler.**

M11 Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
			Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
M11	Evet	N	26	51	77
		% Toplam	9,9%	19,5%	29,4%
	Bazen	N	35	68	103
		% Toplam	13,4%	26,0%	39,3%
	Hayır	N	40	42	82
		% Toplam	15,3%	16,0%	31,3%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 14’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I.kademe öğrencileri ile alay ettiğini* düşünen kadın öğretmen sayısı (%45,5) erkek öğretmen sayısından (%23,3) daha fazladır (Bkz. Tablo 14).

Tablo 15**Madde 14: II. Kademe öğrencileri I.Kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf-araç gereçlerine zarar verirler.**

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m14	Evet	N	28	51	79
		% Toplam	10,7%	19,5%	30,2%
	Bazen	N	25	61	86
		% Toplam	9,5%	23,3%	32,8%
	Hayır	N	48	49	97
		% Toplam	18,3%	18,7%	37,0%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 15’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I.kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf-araç gereçlerine zarar verdiğini* düşünen kadın öğretmen sayısı (%42.8) erkek öğretmen sayısından (%20,2) daha fazladır(Bkz. Tablo 15).

4.2. Cinsiyet ve Yaş Grupları için Frekans ve Yüzde Değerleri

Tablo 16.

Madde 1: I. ve II. Kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m1	Evet	N	35	69	104
		% Toplam	13,4%	26,3%	39,7%
	Bazen	N	42	62	104
		% Toplam	16,0%	23,7%	39,7%
	Hayır	N	24	30	54
		% Toplam	9,2%	11,5%	20,6%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 16’da görüldüğü üzere *I. ve II. Kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%50) erkek öğretmen sayısından (%29,4) daha fazladır (Bkz. Tablo 16).

Tablo 17**Madde 3: I. Kademeye Okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir.**

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m3	Evet	N	51	74	125
		% Toplam	19,5%	28,2%	47,7%
	Bazen	N	32	49	81
		% Toplam	12,2%	18,7%	30,9%
	Hayır	N	18	38	56
		% Toplam	6,9%	14,5%	21,4%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 17’da görüldüğü üzere *I. Kademeye Okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini* düşünen kadın öğretmen sayısı (%46,9) erkek öğretmen sayısından (%31,7) daha fazladır(Bkz. Tablo 17).

Tablo 18

Madde 15: II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I.kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m15	Evet	N	36	55	91
		% Toplam	13,7%	21,0%	34,7%
	Bazen	N	17	38	55
		% Toplam	6,5%	14,5%	21,0%
	Hayır	N	48	68	116
		% Toplam	18,3%	26,0%	44,3%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 18’da görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine*

daha fazla ihtiyacı olduğundan I.kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır düşünen kadın öğretmen sayısı (%35,5) erkek öğretmen sayısından (%20,2) daha fazladır(Bkz. Tablo 18).

Tablo 19

Madde 16: II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m16	Evet	N	24	46	70
		% Toplam	9,2%	17,6%	26,7%
	Bazen	N	41	58	99
		% Toplam	15,6%	22,1%	37,8%
	Hayır	N	36	57	93
		% Toplam	13,7%	21,8%	35,5%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 19’da görüldüğü üzere II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu düşünen kadın öğretmen sayısı (%39,7) erkek öğretmen sayısından (%24,8) daha fazladır(Bkz. Tablo 19).

Tablo 20

Madde 18: I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m18	Evet	N	21	26	47
		% Toplam	8,0%	9,9%	17,9%
	Bazen	N	31	52	83
		% Toplam	11,8%	19,8%	31,7%
	Hayır	N	49	83	132
		% Toplam	18,7%	31,7%	50,4%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 20’de görüldüğü üzere *I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%29,7) erkek öğretmen sayısından (%19,8) daha fazladır(Bkz. Tablo 20).

Tablo 21

Madde 19: II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m19	Evet	N	34	53	87
		% Toplam	13,0%	20,2%	33,2%
	Bazen	N	34	55	89
		% Toplam	13,0%	21,0%	34,0%
	Hayır	N	33	53	86
		% Toplam	12,6%	20,2%	32,8%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 21’de görüldüğü üzere *II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin*

seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini düşünen kadın öğretmen sayısı (%41,2) erkek öğretmen sayısından (%26) daha fazladır(Bkz. Tablo 21).

Tablo 22

Madde 20: Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m20	Evet	N	24	35	59
		% Toplam	9,2%	13,4%	22,6%
	Bazen	N	43	56	99
		% Toplam	16,5%	21,5%	37,9%
	Hayır	N	34	69	103
		% Toplam	13,0%	26,4%	39,5%
	Toplam	N	101	160	261
		% Toplam	38,7%	61,3%	100,0%

Tablo 22’de görüldüğü üzere *Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini düşünen kadın öğretmen sayısı (%34,9) erkek öğretmen sayısından (%25,7) daha fazladır(Bkz. Tablo 22).*

Tablo 23

Madde 21: Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m21	Evet	N	74	128	202
		% Toplam	28,4%	49,0%	77,4%
	Bazen	N	12	18	30
		% Toplam	4,6%	6,9%	11,5%
	Hayır	N	14	15	29
		% Toplam	5,4%	5,7%	11,1%
	Toplam	N	100	161	261
		% Toplam	38,3%	61,7%	100,0%

Tablo 23’de görüldüğü üzere *Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu düşünen* kadın öğretmen sayısı (%55,9) erkek öğretmen sayısından (%33) daha fazladır(Bkz. Tablo 23).

Tablo 24

Madde 26: Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m26	Evet	N	63	72	135
		% Toplam	24,0%	27,5%	51,5%
	Bazen	N	26	61	87
		% Toplam	9,9%	23,3%	33,2%
	Hayır	N	12	28	40
		% Toplam	4,6%	10,7%	15,3%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 24’de görüldüğü üzere *Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%55,9) erkek öğretmen sayısından (%33) daha fazladır(Bkz. Tablo 24).

Tablo 25

Madde 27: II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m27	Evet	N	17	19	36
		% Toplam	6,5%	7,3%	13,7%
	Bazen	N	43	73	116
		% Toplam	16,4%	27,9%	44,3%
	Hayır	N	41	69	110
		% Toplam	15,6%	26,3%	42,0%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 25’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%35,2) erkek öğretmen sayısından (%22,9) daha fazladır(Bkz. Tablo 25).

Tablo 26

Madde 28: II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m28	Evet	N	25	30	55
		% Toplam	9,5%	11,5%	21,0%
	Bazen	N	42	67	109
		% Toplam	16,0%	25,6%	41,6%
	Hayır	N	34	64	98
		% Toplam	13,0%	24,4%	37,4%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 26’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%37,1) erkek öğretmen sayısından (%25,5) daha fazladır(Bkz. Tablo 26).

Tablo 27

Madde 31: Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. Kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m31	Evet	N	58	108	166
		% Toplam	22,1%	41,2%	63,4%
	Bazen	N	17	33	50
		% Toplam	6,5%	12,6%	19,1%
	Hayır	N	26	20	46
		% Toplam	9,9%	7,6%	17,6%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 27’de görüldüğü üzere *merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. Kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirdiklerini* düşünen kadın öğretmen sayısı (%53,8) erkek öğretmen sayısından (%28,6) daha fazladır(Bkz. Tablo 27).

4.3. Cinsiyet ve Fiziki Yapı için Frekans ve Yüzde Değerleri

Tablo 28

Madde 5: Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar ve I. kademe öğrencileri genellikle ezilme tehlikesi geçirirler.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m5	Evet	N	67	109	176
		% Toplam	25,6%	41,6%	67,2%
	Bazen	N	18	32	50
		% Toplam	6,9%	12,2%	19,1%
	Hayır	N	16	20	36
		% Toplam	6,1%	7,6%	13,7%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 28’de görüldüğü üzere okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar ve I. kademe öğrencileri genellikle ezilme tehlikesi geçirdiklerini düşünen kadın öğretmen sayısı (%53,8) erkek öğretmen sayısından (%32,5) daha fazladır(Bkz. Tablo 28).

Tablo 29

Madde 9: I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m9	Evet	N	54	105	159
		% Toplam	20,6%	40,1%	60,7%
	Bazen	N	28	37	65
		% Toplam	10,7%	14,1%	24,8%
	Hayır	N	19	19	38
		% Toplam	7,3%	7,3%	14,5%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 29’de görüldüğü üzere I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını düşünen kadın öğretmen sayısı (%54,2) erkek öğretmen sayısından (%31,3) daha fazladır (Bkz. Tablo 29).

Tablo 30

Madde 13: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verirler.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m13	Evet	N	53	90	143
		% Toplam	20,2%	34,4%	54,6%
	Bazen	N	26	32	58
		% Toplam	9,9%	12,2%	22,1%
	Hayır	N	22	39	61
		% Toplam	8,4%	14,9%	23,3%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 30’da görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini* düşünen kadın öğretmen sayısı (%46,6) erkek öğretmen sayısından (%30,1) daha fazladır (Bkz. Tablo 30).

4.4. Cinsiyet ve Model Alma Çapraz Tablolar

Tablo 31

Madde 2: I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m2	Evet	N	30	28	58
		% Toplam	11,5%	10,7%	22,1%
	Bazen	N	26	51	77
		% Toplam	9,9%	19,5%	29,4%
	Hayır	N	45	82	127
		% Toplam	17,2%	31,3%	48,5%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 31’da görüldüğü üzere *I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduklarını* düşünen kadın öğretmen sayısı (%30,2) erkek öğretmen sayısından (%21,4) daha fazladır (Bkz. Tablo 31).

Tablo 32

Madde 4: I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulurlar.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m4	Evet	N	50	76	126
		% Toplam	19,1%	29,0%	48,1%
	Bazen	N	32	45	77
		% Toplam	12,2%	17,2%	29,4%
	Hayır	N	19	40	59
		% Toplam	7,3%	15,3%	22,5%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 32’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulduklarını* düşünen kadın öğretmen sayısı (%46,2) erkek öğretmen sayısından (%31,3) daha fazladır (Bkz. Tablo 32).

Tablo 33

Madde 17: II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m17	Evet	N	38	60	98
		% Toplam	14,5%	22,9%	37,4%
	Bazen	N	34	53	87
		% Toplam	13,0%	20,2%	33,2%
	Hayır	N	29	48	77
		% Toplam	11,1%	18,3%	29,4%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 33’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek aldıklarını* düşünen kadın öğretmen sayısı (%43,1) erkek öğretmen sayısından (%27,5) daha fazladır (Bkz. Tablo 33).

Tablo 34

Madde 22: Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar	Cinsiyet			
			Erkek	Kadın	Toplam
m22	Evet	N	66	129	195
		% Toplam	25,2%	49,2%	74,4%
	Bazen	N	20	22	42
		% Toplam	7,6%	8,4%	16,0%
	Hayır	N	15	10	25
		% Toplam	5,7%	3,8%	9,5%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 34'de görüldüğü üzere *Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%57,6) erkek öğretmen sayısından (%32,8) daha fazladır (Bkz. Tablo 34).

Tablo 35

Madde 23: II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar	Cinsiyet			
			Erkek	Kadın	Toplam
m23	Evet	N	49	106	155
		% Toplam	18,7%	40,5%	59,2%
	Bazen	N	26	35	61
		% Toplam	9,9%	13,4%	23,3%
	Hayır	N	26	20	46
		% Toplam	9,9%	7,6%	17,6%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 35'de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden*

almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini düşünen kadın öğretmen sayısı (%53,9) erkek öğretmen sayısından (%28,6) daha fazladır (Bkz. Tablo 35).

Tablo 36

Madde 24: Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m24	Evet	N	28	50	78
		% Toplam	10,7%	19,1%	29,8%
	Bazen	N	32	42	74
		% Toplam	12,2%	16,0%	28,2%
	Hayır	N	41	69	110
		% Toplam	15,6%	26,3%	42,0%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 36'da görüldüğü üzere *Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%35,1) erkek öğretmen sayısından (%22,9) daha fazladır (Bkz. Tablo 36).

Tablo 37

Madde 25: I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m25	Evet	N	42	80	122
		% Toplam	16,0%	30,5%	46,6%
	Bazen	N	41	61	102
		% Toplam	15,6%	23,3%	38,9%
	Hayır	N	18	20	38
		% Toplam	6,9%	7,6%	14,5%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 37’da görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%53,8) erkek öğretmen sayısından (%31,6) daha fazladır (Bkz. Tablo 37).

Tablo 38

Madde 29: II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m29	Evet	N	60	119	179
		% Toplam	22,9%	45,4%	68,3%
	Bazen	N	22	28	50
		% Toplam	8,4%	10,7%	19,1%
	Hayır	N	19	14	33
		% Toplam	7,3%	5,3%	12,6%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 38’da görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu* düşünen kadın öğretmen sayısı (%56,1) erkek öğretmen sayısından (%31,3) daha fazladır (Bkz. Tablo 38).

Tablo 39

Madde 30: II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan davranış bozuklukları, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m30	Evet	N	53	105	158
		% Toplam	20,2%	40,1%	60,3%
	Bazen	N	26	39	65
		% Toplam	9,9%	14,9%	24,8%
	Hayır	N	22	17	39
		% Toplam	8,4%	6,5%	14,9%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 39’da görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan davranış bozuklukları, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini* düşünen kadın öğretmen sayısı (%55) erkek öğretmen sayısından (%31,1) daha fazladır (Bkz. Tablo 39).

4.5. Cinsiyet ve Akran Baskısı Çapraz Tablolar

Tablo 40

Madde 10: Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m10	Evet	N	59	104	163
		% Toplam	22,5%	39,7%	62,2%
	Bazen	N	23	35	58
		% Toplam	8,8%	13,4%	22,1%
	Hayır	N	19	22	41
		% Toplam	7,3%	8,4%	15,6%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 40'da görüldüğü üzere *Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığı*ni düşünen kadın öğretmen sayısı (%53,1) erkek öğretmen sayısından (%31,3) daha fazladır (Bkz. Tablo 40).

Tablo 41

Madde 12: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.

Cinsiyete Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Cinsiyet		Toplam
			Erkek	Kadın	
m12	Evet	N	16	36	52
		% Toplam	6,1%	13,7%	19,8%
	Bazen	N	35	59	94
		% Toplam	13,4%	22,5%	35,9%
	Hayır	N	50	66	116
		% Toplam	19,1%	25,2%	44,3%
	Toplam	N	101	161	262
		% Toplam	38,5%	61,5%	100,0%

Tablo 41'de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanıldığını* düşünen kadın öğretmen sayısı (%36,2) erkek öğretmen sayısından (%19,5) daha fazladır (Bkz. Tablo 41).

4.6. Görev Unvanı ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tablolar

Tablo 42

Madde 6: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız		m6				Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	98	68	26	192
		% Toplam	37,4%	26,0%	9,9%	73,3%
	Müdür	N	12	10	2	24
		% Toplam	4,6%	3,8%	,8%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	4	2	3	9
		% Toplam	1,5%	,8%	1,1%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	16	10	11	37
		% Toplam	6,1%	3,8%	4,2%	14,1%
	Toplam	N	130	90	42	262
		% Toplam	49,6%	34,4%	16,0%	100,0%

Tablo 42’de görüldüğü üzere II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünen öğretmen sayısı 166 (%63,4) müdür sayısı 22 (%8,4), müdür başyardımcısı 6 (%2,3) ve müdür yardımcısı 26 (%9,9) olduğu görülmüştür. II. Kademedeki öğrencilerin I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 42).

Tablo 43**Madde 7: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar**

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m7			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		51	83	58	192
	% Toplam		19,5%	31,7%	22,1%	73,3%
Müdür	N		8	5	11	24
	% Toplam		3,1%	1,9%	4,2%	9,2%
Müdür Başyardımcısı	N		2	2	5	9
	% Toplam		,8%	,8%	1,9%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		10	11	16	37
	% Toplam		3,8%	4,2%	6,1%	14,1%
Toplam	N		71	101	90	262
	% Toplam		27,1%	38,5%	34,4%	100,0%

Tablo 43’de görüldüğü üzere *II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını düşünen* %51,2 öğretmen (134), %5 müdür (13), %1,6 müdür başyardımcısı (4) ve %8 müdür yardımcısı (21) olduğu görülmüştür. *II. Kademedeki öğrencilerin I. Kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır* (Bkz. Tablo 43).

Tablo 44**Madde 8: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere kötü söz söylerler**

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m8			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	65	77	50	192
		% Toplam	24,9%	29,5%	19,2%	73,6%
	Müdür	N	9	4	11	24
		% Toplam	3,4%	1,5%	4,2%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	2	3	4	9
		% Toplam	,8%	1,1%	1,5%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	10	12	14	36
		% Toplam	3,8%	4,6%	5,4%	13,8%
	Toplam	N	86	96	79	261
		% Toplam	33,0%	36,8%	30,3%	100,0%

Tablo 44'te görüldüğü üzere II. Kademedeki öğrencilerin I. Kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini düşünen %54,4 öğretmen (142), %4,9 müdür (13), %1,9 müdür başyardımcısı (5) ve %8,4 müdür yardımcısı (22) olduğu görülmüştür. II. Kademedeki öğrencilerin I. Kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 44).

Tablo 45**Madde 11: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ederler.**

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m11			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	57	83	52	192
		% Toplam	21,8%	31,7%	19,8%	73,3%
	Müdür	N	6	9	9	24
		% Toplam	2,3%	3,4%	3,4%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	3	2	4	9
		% Toplam	1,1%	,8%	1,5%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	11	9	17	37
		% Toplam	4,2%	3,4%	6,5%	14,1%
	Toplam	N	77	103	82	262
		% Toplam	29,4%	39,3%	31,3%	100,0%

Tablo 45'te görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ettiğini* düşünen %53,5 öğretmen (140), %5,7 müdür (15), %1,9 müdür başyardımcısı (5) ve %7,6 müdür yardımcısı (20) olduğu görülmüştür. II. Kademedeki öğrencilerin I. Kademedeki öğrencilerle alay ettiğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 45).

Tablo 46

Madde 14: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verirler.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m14			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		57	70	65	192
	% Toplam		21,8%	26,7%	24,8%	73,3%
Müdür	N		7	4	13	24
	% Toplam		2,7%	1,5%	5,0%	9,2%
Müdür Başyardımcısı	N		3	3	3	9
	% Toplam		1,1%	1,1%	1,1%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		12	9	16	37
	% Toplam		4,6%	3,4%	6,1%	14,1%
Toplam	N		79	86	97	262
	% Toplam		30,2%	32,8%	37,0%	100,0%

Tablo 46'da görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini* düşünen %48,5 öğretmen (127), %4,2 müdür (11), %2,2 müdür başyardımcısı (6) ve %8 müdür yardımcısı (21) olduğu görülmüştür. II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 46).

4.7. Görev Unvanı ve Yaş Grupları Çapraz Tablolar

Tablo 47

Madde 1: I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m1			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		75	75	42	192
	% Toplam		28,6%	28,6%	16,0%	73,3%
Müdür	N		8	10	6	24
	% Toplam		3,1%	3,8%	2,3%	9,2%
Müdür Başyardımcısı	N		1	7	1	9
	% Toplam		,4%	2,7%	,4%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		20	12	5	37
	% Toplam		7,6%	4,6%	1,9%	14,1%
Toplam	N		104	104	54	262
	% Toplam		39,7%	39,7%	20,6%	100,0%

Tablo 47’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu* düşünen %57,2 öğretmen (150), %6,9 müdür (18), %3,1 müdür başyardımcısı (8) ve %12,2 müdür yardımcısı (32) olduğu görülmüştür. *I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır* (Bkz. Tablo 47).

Tablo 48**Madde 3: I. Kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir.**

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m3			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		88	66	38	192
	% Toplam		33,6%	25,2%	14,5%	73,3%
Müdür	N		14	4	6	24
	% Toplam		5,3%	1,5%	2,3%	9,2%
Müdür Başyardımcısı	N		4	0	5	9
	% Toplam		1,5%	,0%	1,9%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		19	11	7	37
	% Toplam		7,3%	4,2%	2,7%	14,1%
Toplam	N		125	81	56	262
	% Toplam		47,7%	30,9%	21,4%	100,0%

Tablo 48’de görüldüğü üzere *I. Kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini* düşünen %57,2 öğretmen (150), %6,9 müdür (18), %3,1 müdür başyardımcısı (8) ve %12,2 müdür yardımcısı (32) olduğu görülmüştür. *I. Kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini* düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 48).

Tablo 49

Madde 15: II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m15			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		64	46	82	192
	% Toplam		24,4%	17,6%	31,3%	73,3%
Müdür	N		6	2	16	24
	% Toplam		2,3%	,8%	6,1%	9,2%
Müdür Başyardımcısı	N		4	3	2	9
	% Toplam		1,5%	1,1%	,8%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		17	4	16	37
	% Toplam		6,5%	1,5%	6,1%	14,1%
Toplam	N		91	55	116	262
	% Toplam		34,7%	21,0%	44,3%	100,0%

Tablo 49’da görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını* düşünen %42 öğretmen (110), %3,1 müdür (8), %2,6 müdür başyardımcısı (7) ve %12 müdür yardımcısı (21) olduğu görülmüştür. II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 49).

Tablo 50

Madde 16: II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m16			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	54	77	61	192
		% Toplam	20,6%	29,4%	23,3%	73,3%
	Müdür	N	5	9	10	24
		% Toplam	1,9%	3,4%	3,8%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	2	3	4	9
		% Toplam	,8%	1,1%	1,5%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	9	10	18	37
		% Toplam	3,4%	3,8%	6,9%	14,1%
	Toplam	N	70	99	93	262
		% Toplam	26,7%	37,8%	35,5%	100,0%

Tablo 50'de görüldüğü üzere *II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu* düşünen %50 öğretmen (131), %5,3 müdür (14), %1,9 müdür başyardımcısı (5) ve %7,2 müdür yardımcısı (19) olduğu görülmüştür. II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 50).

Tablo 51

Madde 18: I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m18			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N	36	67	89	192	
	% Toplam	13,7%	25,6%	34,0%	73,3%	
Müdür	N	4	3	17	24	
	% Toplam	1,5%	1,1%	6,5%	9,2%	
Müdür Başyardımcısı	N	1	3	5	9	
	% Toplam	,4%	1,1%	1,9%	3,4%	
Müdür Yardımcısı	N	6	10	21	37	
	% Toplam	2,3%	3,8%	8,0%	14,1%	
Toplam	N	47	83	132	262	
	% Toplam	17,9%	31,7%	50,4%	100,0%	

Tablo 51’te görüldüğü üzere *I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu* düşünen %39,3 öğretmen (103), %2,6 müdür (7), %1,5 müdür başyardımcısı (4) ve %6,1 müdür yardımcısı (16) olduğu görülmüştür. *I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu* düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 51).

Tablo 52

Madde 19: II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m19			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	65	60	67	192
		% Toplam	24,8%	22,9%	25,6%	73,3%
	Müdür	N	7	10	7	24
		% Toplam	2,7%	3,8%	2,7%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	2	4	3	9
		% Toplam	,8%	1,5%	1,1%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	13	15	9	37
		% Toplam	5,0%	5,7%	3,4%	14,1%
	Toplam	N	87	89	86	262
		% Toplam	33,2%	34,0%	32,8%	100,0%

Tablo 52’te görüldüğü üzere *II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini* düşünen %47,7 öğretmen (125), %6,5 müdür (17), %2,3 müdür başyardımcısı (6) ve %10,7 müdür yardımcısı (28) olduğu görülmüştür. II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 52).

Tablo 53

Madde 20: Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m20			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		48	69	75	192
	% Toplam		18,4%	26,4%	28,7%	73,6%
Müdür	N		3	11	9	23
	% Toplam		1,1%	4,2%	3,4%	8,8%
Müdür Başyardımcısı	N		2	3	4	9
	% Toplam		,8%	1,1%	1,5%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		6	16	15	37
	% Toplam		2,3%	6,1%	5,7%	14,2%
Toplam	N		59	99	103	261
	% Toplam		22,6%	37,9%	39,5%	100,0%

Tablo 53'te görüldüğü üzere *Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini* düşünen %44,8 öğretmen (117), %5,3 müdür (14), %1,9 müdür başyardımcısı (5) ve %8,4 müdür yardımcısı (22) olduğu görülmüştür. Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 53).

Tablo 54

Madde 21: Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m21			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	151	20	21	192
		% Toplam	57,9%	7,7%	8,0%	73,6%
	Müdür	N	18	2	4	24
		% Toplam	6,9%	,8%	1,5%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	7	1	1	9
		% Toplam	2,7%	,4%	,4%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	26	7	3	36
		% Toplam	10,0%	2,7%	1,1%	13,8%
	Toplam	N	202	30	29	261
		% Toplam	77,4%	11,5%	11,1%	100,0%

Tablo 54'te görüldüğü üzere *Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu* düşünen %65,6 öğretmen (171), %7,7 müdür (20), %3,1 müdür başyardımcısı (8) ve %12,7 müdür yardımcısı (33) olduğu görülmüştür. Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 54).

Tablo 55

Madde 26: Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m26			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		90	71	31	192
	% Toplam		34,4%	27,1%	11,8%	73,3%
Müdür	N		16	6	2	24
	% Toplam		6,1%	2,3%	,8%	9,2%
Müdür Başyardımcısı	N		7	2	0	9
	% Toplam		2,7%	,8%	,0%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		22	8	7	37
	% Toplam		8,4%	3,1%	2,7%	14,1%
Toplam	N		135	87	40	262
	% Toplam		51,5%	33,2%	15,3%	100,0%

Tablo 55'te görüldüğü üzere *Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu* düşünen %61,5 öğretmen (161), %8,4 müdür (22), %3,5 müdür başyardımcısı (9) ve %11,5 müdür yardımcısı (30) olduğu görülmüştür. Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 55).

Tablo 56

Madde 27: II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m27			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	27	81	84	192
		% Toplam	10,3%	30,9%	32,1%	73,3%
	Müdür	N	5	9	10	24
		% Toplam	1,9%	3,4%	3,8%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	0	5	4	9
		% Toplam	,0%	1,9%	1,5%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	4	21	12	37
		% Toplam	1,5%	8,0%	4,6%	14,1%
	Toplam	N	36	116	110	262
		% Toplam	13,7%	44,3%	42,0%	100,0%

Tablo 56'da görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu düşünen* %41,2 öğretmen (108), %5,3 müdür (14), %1,9 müdür başyardımcısı (5) ve %9,5 müdür yardımcısı (25) olduğu görülmüştür. *II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır* (Bkz. Tablo 56).

Tablo 57

Madde 28: II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m28			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
	Öğretmen	N	35	80	77	192
		% Toplam	13,4%	30,5%	29,4%	73,3%
	Müdür	N	7	12	5	24
		% Toplam	2,7%	4,6%	1,9%	9,2%

Görev ve Unvanınız	Müdür Başyardımcısı	N	2	4	3	9
		% Toplam	,8%	1,5%	1,1%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	11	13	13	37
		% Toplam	4,2%	5,0%	5,0%	14,1%
	Toplam	N	55	109	98	262
		% Toplam	21,0%	41,6%	37,4%	100,0%

Tablo 57’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu* düşünen %43,9 öğretmen (115), %7,3 müdür (19), %2,3 müdür başyardımcısı (6) ve %9,2 müdür yardımcısı (24) olduğu görülmüştür. *II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır* (Bkz. Tablo 57).

Tablo 58

Madde 31: Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m31			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		128	38	26	192
	% Toplam		48,9%	14,5%	9,9%	73,3%
Müdür	N		12	5	7	24
	% Toplam		4,6%	1,9%	2,7%	9,2%
Müdür Başyardımcısı	N		6	2	1	9
	% Toplam		2,3%	,8%	,4%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		20	5	12	37
	% Toplam		7,6%	1,9%	4,6%	14,1%
Toplam	N		166	50	46	262
	% Toplam		63,4%	19,1%	17,6%	100,0%

Tablo 58’de görüldüğü üzere *Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirdiğini düşünen %63,4*

öğretmen (166), %6,5 müdür (17), %3,1 müdür başyardımcısı (8) ve %9,5 müdür yardımcısı (25) olduğu görülmüştür. Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirdiğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 58).

4.8. Görev Unvanı ve Fiziki Yapı Çapraz Tablolar

Tablo 59

Madde 5: Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m5			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	136	36	20	192
		% Toplam	51,9%	13,7%	7,6%	73,3%
	Müdür	N	13	5	6	24
		% Toplam	5,0%	1,9%	2,3%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	7	0	2	9
		% Toplam	2,7%	,0%	,8%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	20	9	8	37
		% Toplam	7,6%	3,4%	3,1%	14,1%
	Toplam	N	176	50	36	262
		% Toplam	67,2%	19,1%	13,7%	100,0%

Tablo 59'da görüldüğü üzere *Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozduğunu düşünen %65,6 öğretmen (172), %6,9 müdür (18), %2,7 müdür başyardımcısı (7) ve %11 müdür yardımcısı (29) olduğu görülmüştür. Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 59).*

Tablo 60

Madde 9: I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m9			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	122	48	22	192
		% Toplam	46,6%	18,3%	8,4%	73,3%
	Müdür	N	13	5	6	24
		% Toplam	5,0%	1,9%	2,3%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	4	2	3	9
		% Toplam	1,5%	,8%	1,1%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	20	10	7	37
		% Toplam	7,6%	3,8%	2,7%	14,1%
	Toplam	N	159	65	38	262
		% Toplam	60,7%	24,8%	14,5%	100,0%

Tablo 60'da görüldüğü üzere *I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını* düşünen %64,9 öğretmen (170), %6,9 müdür (18), %2,3 müdür başyardımcısı (6) ve %12,4 müdür yardımcısı (30) olduğu görülmüştür. *I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını* düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 60).

Tablo 61

Madde 13: Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar tenffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kalır.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m13			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	108	43	41	192
		% Toplam	41,2%	16,4%	15,6%	73,3%
	Müdür	N	9	7	8	24
		% Toplam	3,4%	2,7%	3,1%	9,2%

	Müdür Başyardımcısı	N	4	3	2	9
		% Toplam	1,5%	1,1%	,8%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	22	5	10	37
		% Toplam	8,4%	1,9%	3,8%	14,1%
	Toplam	N	143	58	61	262
		% Toplam	54,6%	22,1%	23,3%	100,0%

Tablo 61’de görüldüğü üzere *Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar tenffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kaldığını* düşünen %57,6 öğretmen (151), %6,1 müdür (16), %2,6 müdür başyardımcısı (7) ve %10,3 müdür yardımcısı (27) olduğu görülmüştür. *Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar tenffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kaldığını düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır* (Bkz. Tablo 61).

4.9. Görev Unvanı ve Model Alma Çapraz Tablolar

Tablo 62

Madde 2: I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m2			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	34	59	99	192
		% Toplam	13,0%	22,5%	37,8%	73,3%
	Müdür	N	9	5	10	24
		% Toplam	3,4%	1,9%	3,8%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	5	1	3	9
		% Toplam	1,9%	,4%	1,1%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	10	12	15	37
		% Toplam	3,8%	4,6%	5,7%	14,1%
	Toplam	N	58	77	127	262
		% Toplam	22,1%	29,4%	48,5%	100,0%

Tablo 62’de görüldüğü üzere *I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uduğunu düşünen %35,5 öğretmen (93), %5,3*

müdür (14), %2,3 müdür başyardımcısı (6) ve %8,4 müdür yardımcısı (22) olduğu görülmüştür. I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 62).

Tablo 63

Madde 4: I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulurlar

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m4			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Öğretmen	N		84	59	49	192
	% Toplam		32,1%	22,5%	18,7%	73,3%
Müdür	N		16	7	1	24
	% Toplam		6,1%	2,7%	,4%	9,2%
Müdür Başyardımcısı	N		8	0	1	9
	% Toplam		3,1%	,0%	,4%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N		18	11	8	37
	% Toplam		6,9%	4,2%	3,1%	14,1%
Toplam	N		126	77	59	262
	% Toplam		48,1%	29,4%	22,5%	100,0%

Tablo 63'de görüldüğü üzere I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulduğunu düşünen %53,3 öğretmen (143), %8,8 müdür (23), %3,1 müdür başyardımcısı (8) ve %11,1 müdür yardımcısı (29) olduğu görülmüştür. I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 63).

Tablo 64

Madde 17: II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m17			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	69	65	58	192
		% Toplam	26,3%	24,8%	22,1%	73,3%
	Müdür	N	10	7	7	24
		% Toplam	3,8%	2,7%	2,7%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	3	3	3	9
		% Toplam	1,1%	1,1%	1,1%	3,4%
Müdür Yardımcısı	N	16	12	9	37	
	% Toplam	6,1%	4,6%	3,4%	14,1%	
Toplam	N	98	87	77	262	
	% Toplam	37,4%	33,2%	29,4%	100,0%	

Tablo 64'de görüldüğü üzere II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alındığını düşünen %51,2 öğretmen (134), %6,5 müdür (17), %2,2 müdür başyardımcısı (6) ve %10,7 müdür yardımcısı (28) olduğu görülmüştür. II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alındığını düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 64).

Tablo 65

Madde 22: Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m22			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	148	30	14	192
		% Toplam	56,5%	11,5%	5,3%	73,3%
	Müdür	N	16	3	5	24
		% Toplam	6,1%	1,1%	1,9%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	6	1	2	9
		% Toplam	2,3%	,4%	,8%	3,4%

	Müdür	N	25	8	4	37
	Yardımcısı	% Toplam	9,5%	3,1%	1,5%	14,1%
	Toplam	N	195	42	25	262
		% Toplam	74,4%	16,0%	9,5%	100,0%

Tablo 65’de görüldüğü üzere *Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünen %68 öğretmen (178), %7,2 müdür (19), %2,7 müdür başyardımcısı (7) ve %12,6 müdür yardımcısı (33) olduğu görülmüştür. Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 65).*

Tablo 66

Madde 23: II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m23			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	118	46	28	192
		% Toplam	45,0%	17,6%	10,7%	73,3%
	Müdür	N	15	2	7	24
		% Toplam	5,7%	,8%	2,7%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	5	2	2	9
		% Toplam	1,9%	,8%	,8%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	17	11	9	37
		% Toplam	6,5%	4,2%	3,4%	14,1%
	Toplam	N	155	61	46	262
		% Toplam	59,2%	23,3%	17,6%	100,0%

Tablo 66’da görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini düşünen %62,6 öğretmen (164), %6,5 müdür (17), %2,7 müdür başyardımcısı (7) ve %10,7 müdür yardımcısı (28) olduğu görülmüştür. II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz*

etkilediğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 66).

Tablo 67

Madde 24: Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m24			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	52	50	90	192
		% Toplam	19,8%	19,1%	34,4%	73,3%
	Müdür	N	10	7	7	24
		% Toplam	3,8%	2,7%	2,7%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	3	3	3	9
		% Toplam	1,1%	1,1%	1,1%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	13	14	10	37
		% Toplam	5,0%	5,3%	3,8%	14,1%
	Toplam	N	78	74	110	262
		% Toplam	29,8%	28,2%	42,0%	100,0%

Tablo 67’de görüldüğü üzere *Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünen* %38,9 öğretmen (102), %6,5 müdür (17), %2,2 müdür başyardımcısı (6) ve %10,3 müdür yardımcısı (27) olduğu görülmüştür. Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 67).

Tablo 68

Madde 25: I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m25			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	87	74	31	192
		% Toplam	33,2%	28,2%	11,8%	73,3%
	Müdür	N	14	8	2	24
		% Toplam	5,3%	3,1%	,8%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	6	2	1	9
		% Toplam	2,3%	,8%	,4%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	15	18	4	37
		% Toplam	5,7%	6,9%	1,5%	14,1%
	Toplam	N	122	102	38	262
		% Toplam	46,6%	38,9%	14,5%	100,0%

Tablo 68’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu düşünen %61,4 öğretmen (161), %8,4 müdür (22), %3,1 müdür başyardımcısı (8) ve %12,6 müdür yardımcısı (33) olduğu görülmüştür. I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 68).*

Tablo 69

Madde 29: II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m29			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	140	32	20	192
		% Toplam	53,4%	12,2%	7,6%	73,3%
	Müdür	N	15	5	4	24
		% Toplam	5,7%	1,9%	1,5%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	7	2	0	9
		% Toplam	2,7%	,8%	,0%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	17	11	9	37
		% Toplam	6,5%	4,2%	3,4%	14,1%
	Toplam	N	179	50	33	262
		% Toplam	68,3%	19,1%	12,6%	100,0%

Tablo 69'da görüldüğü II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu düşünen %65,6 öğretmen (172), %7,6 müdür (20), %3,5 müdür başyardımcısı (9) ve %10,9 müdür yardımcısı (28) olduğu görülmüştür. II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 69).

Tablo 70

Madde 30: II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m30			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	122	47	23	192
		% Toplam	46,6%	17,9%	8,8%	73,3%
	Müdür	N	13	5	6	24
		% Toplam	5,0%	1,9%	2,3%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	5	2	2	9
		% Toplam	1,9%	,8%	,8%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	18	11	8	37
		% Toplam	6,9%	4,2%	3,1%	14,1%
	Toplam	N	158	65	39	262
		% Toplam	60,3%	24,8%	14,9%	100,0%

Tablo 70’de görüldüğü *II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini* düşünen %64,5 öğretmen (169), %6,9 müdür (18), %2,7 müdür başyardımcısı (7) ve %11,1 müdür yardımcısı (29) olduğu görülmüştür. *II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır* (Bkz. Tablo 70).

4.10. Görev Unvanı ve Akran Baskısı Çapraz Tablolar

Tablo 71

Madde 10: Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
			m10			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	

Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	127	41	24	192
		% Toplam	48,5%	15,6%	9,2%	73,3%
	Müdür	N	10	7	7	24
		% Toplam	3,8%	2,7%	2,7%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	5	3	1	9
		% Toplam	1,9%	1,1%	,4%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	21	7	9	37
		% Toplam	8,0%	2,7%	3,4%	14,1%
	Toplam	N	163	58	41	262
		% Toplam	62,2%	22,1%	15,6%	100,0%

Tablo 71’de görüldüğü *Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığı*ni düşünen %64,1 öğretmen (168), %6,5 müdür (17), %3 müdür başyardımcısı (8) ve %10,7 müdür yardımcısı (28) olduğu görülmüştür. Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığıni düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır (Bkz. Tablo 71).

Tablo 72

Madde 12: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.

Görev ve Unvana Göre Çapraz Tablo						
Görev ve Unvanınız			m12			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Görev ve Unvanınız	Öğretmen	N	41	75	76	192
		% Toplam	15,6%	28,6%	29,0%	73,3%
	Müdür	N	2	9	13	24
		% Toplam	,8%	3,4%	5,0%	9,2%
	Müdür Başyardımcısı	N	2	2	5	9
		% Toplam	,8%	,8%	1,9%	3,4%
	Müdür Yardımcısı	N	7	8	22	37
		% Toplam	2,7%	3,1%	8,4%	14,1%
	Toplam	N	52	94	116	262
		% Toplam	19,8%	35,9%	44,3%	100,0%

Tablo 72’de görüldüğü *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullandığını* düşünen %54,2 öğretmen (116), %4,2 müdür (11), %1,6 müdür başyardımcısı (4) ve %5,8 müdür yardımcısı (15) olduğu görülmüştür. *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullandığını düşünen öğretmen sayısı idareci sayısından fazladır* (Bkz. Tablo 72)

4.11. Branş ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tablolar

Tablo 73

Madde 6: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m6	Evet	N	77	53	130
		% Toplam	29,4%	20,2%	49,6%
	Bazen	N	49	41	90
		% Toplam	18,7%	15,6%	34,4%
	Hayır	N	24	18	42
		% Toplam	9,2%	6,9%	16,0%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 73’de görüldüğü üzere *II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünen %48,1 sınıf öğretmen sayısı (126), %35,8 branş öğretmen sayısından (94) daha fazladır* (Bkz. Tablo 73).

Tablo 74**Madde 7: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar**

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m7	Evet	N	37	34	71
		% Toplam	14,1%	13,0%	27,1%
	Bazen	N	57	44	101
		% Toplam	21,8%	16,8%	38,5%
	Hayır	N	56	34	90
		% Toplam	21,4%	13,0%	34,4%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 74’de görüldüğü üzere *II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını* düşünen %35,9 sınıf öğretmen sayısı (94), %29,8 branş öğretmen sayısından (78) daha fazladır (Bkz. Tablo 74).

Tablo 75**Madde 8: II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylerler**

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m8	Evet	N	46	40	86
		% Toplam	17,6%	15,3%	33,0%
	Bazen	N	54	42	96
		% Toplam	20,7%	16,1%	36,8%
	Hayır	N	50	29	79
		% Toplam	19,2%	11,1%	30,3%
Toplam	N	150	111	261	
	% Toplam	57,5%	42,5%	100,0%	

Tablo 75’de görüldüğü üzere *II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini* düşünen %38,3 sınıf öğretmen sayısı (100), %31,4 branş öğretmen sayısından (82) daha fazladır (Bkz. Tablo 75).

Tablo 76

Madde 11: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ederler.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m11	Evet	N	47	30	77
		% Toplam	17,9%	11,5%	29,4%
	Bazen	N	54	49	103
		% Toplam	20,6%	18,7%	39,3%
	Hayır	N	49	33	82
		% Toplam	18,7%	12,6%	31,3%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 76’da görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ettiğini* düşünen %38,5 sınıf öğretmen sayısı (101), %30,2 branş öğretmen sayısından (79) daha fazladır (Bkz. Tablo 76).

Tablo 77

Madde 14: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verirler

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m14	Evet	N	50	29	79
		% Toplam	19,1%	11,1%	30,2%
	Bazen	N	49	37	86
		% Toplam	18,7%	14,1%	32,8%
	Hayır	N	51	46	97
		% Toplam	19,5%	17,6%	37,0%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 77’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini düşünen %37,8 sınıf öğretmen sayısı (99), %25,2 branş öğretmen sayısından (66) daha fazladır (Bkz. Tablo 77).*

4.12. Branş ve Yaş Grupları Çapraz Tablolar

Tablo 78

Madde 1: I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m1	Evet	N	58	46	104
		% Toplam	22,1%	17,6%	39,7%
	Bazen	N	64	40	104
		% Toplam	24,4%	15,3%	39,7%
	Hayır	N	28	26	54
		% Toplam	10,7%	9,9%	20,6%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 78’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu* düşünen %46,5 sınıf öğretmen sayısı (122), %32,9 branş öğretmen sayısından (86) daha fazladır (Bkz. Tablo 78).

Tablo 79

Madde 3: I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m3	Evet	N	73	52	125
		% Toplam	27,9%	19,8%	47,7%
	Bazen	N	45	36	81
		% Toplam	17,2%	13,7%	30,9%
	Hayır	N	32	24	56
		% Toplam	12,2%	9,2%	21,4%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 79’de görüldüğü üzere *I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini* düşünen %45,1 sınıf öğretmen sayısı (118), %33,5 branş öğretmen sayısından (88) daha fazladır (Bkz. Tablo 79).

Tablo 80

Madde 15: II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m15	Evet	N	53	38	91
		% Toplam	20,2%	14,5%	34,7%
	Bazen	N	32	23	55
		% Toplam	12,2%	8,8%	21,0%
	Hayır	N	65	51	116
		% Toplam	24,8%	19,5%	44,3%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 80’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını* düşünen %32,4 sınıf öğretmen sayısı (85), %23,3 branş öğretmen sayısından (61) daha fazladır (Bkz. Tablo 80).

Tablo 81

Madde 16: II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m16	Evet	N	44	26	70
		% Toplam	16,8%	9,9%	26,7%
	Bazen	N	48	51	99
		% Toplam	18,3%	19,5%	37,8%
	Hayır	N	58	35	93
		% Toplam	22,1%	13,4%	35,5%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 81’de görüldüğü üzere *II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu* düşünen %45,1 sınıf öğretmen sayısı (92), %29,4 branş öğretmen sayısından (77) daha fazladır (Bkz. Tablo 81).

Tablo 82

Madde 18: I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m18	Evet	N	21	26	47
		% Toplam	8,0%	9,9%	17,9%
	Bazen	N	48	35	83

		% Toplam	18,3%	13,4%	31,7%
	Hayır	N	81	51	132
		% Toplam	30,9%	19,5%	50,4%
	Toplam	N	150	112	262
		% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%

Tablo 82’de görüldüğü üzere *I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu* düşünen %26,3 sınıf öğretmen sayısı (69), %20,3 branş öğretmen sayısından (61) daha fazladır (Bkz. Tablo 82).

Tablo 83

Madde 19: II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker

Branşa Göre Çapraz Tablo					
m19	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
Evet		N	49	38	87
		% Toplam	18,7%	14,5%	33,2%
Bazen		N	50	39	89
		% Toplam	19,1%	14,9%	34,0%
Hayır		N	51	35	86
		% Toplam	19,5%	13,4%	32,8%
Toplam		N	150	112	262
		% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%

Tablo 83’de görüldüğü üzere *I. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini* düşünen %37,8 sınıf öğretmen sayısı (89), %29,4 branş öğretmen sayısından (77) daha fazladır (Bkz. Tablo 83).

Tablo 84

Madde 20: Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
			Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m20	Evet	N	32	27	59
		% Toplam	12,3%	10,3%	22,6%
	Bazen	N	55	44	99
		% Toplam	21,1%	16,9%	37,9%
	Hayır	N	63	40	103
		% Toplam	24,1%	15,3%	39,5%
Toplam	N	150	111	261	
	% Toplam	57,5%	42,5%	100,0%	

Tablo 84'de görüldüğü üzere *Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini* düşünen %33,4 sınıf öğretmen sayısı (87), %27,2 branş öğretmen sayısından (71) daha fazladır (Bkz. Tablo 84).

Tablo 85

Madde 21: Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m21	Evet	N	117	85	202
		% Toplam	44,8%	32,6%	77,4%
	Bazen	N	21	9	30
		% Toplam	8,0%	3,4%	11,5%

	Hayır	N	12	17	29
		% Toplam	4,6%	6,5%	11,1%
	Toplam	N	150	111	261
		% Toplam	57,5%	42,5%	100,0%

Tablo 85’de görüldüğü üzere *Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu* düşünen %52,8 sınıf öğretmen sayısı (138), %36 branş öğretmen sayısından (94) daha fazladır (Bkz. Tablo 85).

Tablo 86

Madde 26: Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m26	Evet	N	74	61	135
		% Toplam	28,2%	23,3%	51,5%
	Bazen	N	53	34	87
		% Toplam	20,2%	13,0%	33,2%
	Hayır	N	23	17	40
		% Toplam	8,8%	6,5%	15,3%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 86’de görüldüğü üzere *Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu* düşünen %48,4 sınıf öğretmen sayısı (127), %36,3 branş öğretmen sayısından (95) daha fazladır (Bkz. Tablo 86).

Tablo 87

Madde 27: II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m27	Evet	N	19	17	36
		% Toplam	7,3%	6,5%	13,7%
	Bazen	N	66	50	116
		% Toplam	25,2%	19,1%	44,3%
	Hayır	N	65	45	110
		% Toplam	24,8%	17,2%	42,0%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 87’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu* düşünen %32,5 sınıf öğretmen sayısı (85), %25,6 branş öğretmen sayısından (67) daha fazladır (Bkz. Tablo 87).

Tablo 88

Madde 28: II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m28	Evet	N	34	21	55
		% Toplam	13,0%	8,0%	21,0%
	Bazen	N	60	49	109
		% Toplam	22,9%	18,7%	41,6%
	Hayır	N	56	42	98
		% Toplam	21,4%	16,0%	37,4%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 88'de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu* düşünen %35,9 sınıf öğretmen sayısı (94), %26,7 branş öğretmen sayısından (70) daha fazladır (Bkz. Tablo 88).

Tablo 89

Madde 31: Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m31	Evet	N	92	74	166
		% Toplam	35,1%	28,2%	63,4%
	Bazen	N	31	19	50
		% Toplam	11,8%	7,3%	19,1%
	Hayır	N	27	19	46
		% Toplam	10,3%	7,3%	17,6%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 89’da görüldüğü üzere *Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirdiğini* düşünen %46,9 sınıf öğretmen sayısı (123), %35,5 branş öğretmen sayısından (93) daha fazladır (Bkz. Tablo 89).

4.13. Branş ve Fiziki Yapı

Tablo 90

Madde 5: Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m5	Evet	N	98	78	176
		% Toplam	37,4%	29,8%	67,2%

	Bazen	N	30	20	50
		% Toplam	11,5%	7,6%	19,1%
	Hayır	N	22	14	36
		% Toplam	8,4%	5,3%	13,7%
	Toplam	N	150	112	262
		% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%

Tablo 90’da görüldüğü üzere *Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozduğunu* düşünen %48,9 sınıf öğretmen sayısı (128), %37,4 branş öğretmen sayısından (98) daha fazladır (Bkz. Tablo 90).

Tablo 91

Madde 9: I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m9	Evet	N	90	69	159
		% Toplam	34,4%	26,3%	60,7%
	Bazen	N	39	26	65
		% Toplam	14,9%	9,9%	24,8%
	Hayır	N	21	17	38
		% Toplam	8,0%	6,5%	14,5%
	Toplam	N	150	112	262
		% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%

Tablo 91’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak*

kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını düşünen %49,3 sınıf öğretmen sayısı (129), %36,2 branş öğretmen sayısından (95) daha fazladır (Bkz. Tablo 91).

Tablo 92

Madde 13: Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar tenffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kalır.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m13	Evet	N	88	55	143
		% Toplam	33,6%	21,0%	54,6%
	Bazen	N	31	27	58
		% Toplam	11,8%	10,3%	22,1%
	Hayır	N	31	30	61
		% Toplam	11,8%	11,5%	23,3%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 92’de görüldüğü üzere *Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar tenffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kaldığını düşünen %45,4 sınıf öğretmen sayısı (119), %31,3 branş öğretmen sayısından (82) daha fazladır (Bkz. Tablo 92).*

4.14. Branş ve Model Alma Çapraz Tablolar

Tablo 93

Madde 2: I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m2	Evet	N	36	22	58
		% Toplam	13,7%	8,4%	22,1%
	Bazen	N	45	32	77
		% Toplam	17,2%	12,2%	29,4%
	Hayır	N	69	58	127
		% Toplam	26,3%	22,1%	48,5%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 93’de görüldüğü üzere *I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduğunu* düşünen %30,9 sınıf öğretmen sayısı (81), %20,6 branş öğretmen sayısından (54) daha fazladır (Bkz. Tablo 93).

Tablo 94

Madde 4: I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemleme fırsatı bulurlar.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m4	Evet	N	70	56	126
		% Toplam	26,7%	21,4%	48,1%
	Bazen	N	47	30	77
		% Toplam	17,9%	11,5%	29,4%
	Hayır	N	33	26	59
		% Toplam	12,6%	9,9%	22,5%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 94’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemleme fırsatı bulduğunu* düşünen %44,6 sınıf öğretmen sayısı (117), %32,9 branş öğretmen sayısından (86) daha fazladır (Bkz. Tablo 94).

Tablo 95

Madde 17: II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m17	Evet	N	51	47	98
		% Toplam	19,5%	17,9%	37,4%
	Bazen	N	48	39	87
		% Toplam	18,3%	14,9%	33,2%
	Hayır	N	51	26	77
		% Toplam	19,5%	9,9%	29,4%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 95’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek aldığı*nı düşünen %37,8 sınıf öğretmen sayısı (99), %32,8 branş öğretmen sayısından (86) daha fazladır (Bkz. Tablo 95).

Tablo 96

Madde 22: Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m22	Evet	N	106	89	195
		% Toplam	40,5%	34,0%	74,4%
	Bazen	N	26	16	42
		% Toplam	9,9%	6,1%	16,0%
	Hayır	N	18	7	25
		% Toplam	6,9%	2,7%	9,5%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 96’de görüldüğü üzere *Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünen %50,4 sınıf öğretmen sayısı (132), %40,1 branş öğretmen sayısından (105) daha fazladır (Bkz. Tablo 96).*

Tablo 97

Madde 23: II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m23	Evet	N	96	59	155
		% Toplam	36,6%	22,5%	59,2%
	Bazen	N	31	30	61
		% Toplam	11,8%	11,5%	23,3%
	Hayır	N	23	23	46
		% Toplam	8,8%	8,8%	17,6%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 97’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini* düşünen %48,4 sınıf öğretmen sayısı (127), %34 branş öğretmen sayısından (89) daha fazladır (Bkz. Tablo 97).

Tablo 98

Madde 24: Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m24	Evet	N	38	40	78
		% Toplam	14,5%	15,3%	29,8%
	Bazen	N	44	30	74
		% Toplam	16,8%	11,5%	28,2%
	Hayır	N	68	42	110
		% Toplam	26,0%	16,0%	42,0%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 98’de görüldüğü üzere *Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünen* %31,3 sınıf öğretmen sayısı (82), %26,8 branş öğretmen sayısından (70) daha fazladır (Bkz. Tablo 98).

Tablo 99

Madde 25: I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m25	Evet	N	74	48	122
		% Toplam	28,2%	18,3%	46,6%
	Bazen	N	58	44	102
		% Toplam	22,1%	16,8%	38,9%

	Hayır	N	18	20	38
		% Toplam	6,9%	7,6%	14,5%
	Toplam	N	150	112	262
		% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%

Tablo 99’da görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu* düşünen %50,3 sınıf öğretmen sayısı (132), %35,1 branş öğretmen sayısından (92) daha fazladır (Bkz. Tablo 99).

Tablo 100

Madde 29: II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur.

Branşa Göre Çapraz Tablo						
				Branşınız		
				Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	Toplam
m29	Evet	N	101	78	179	
		% Toplam	38,5%	29,8%	68,3%	
	Bazen	N	29	21	50	
		% Toplam	11,1%	8,0%	19,1%	
	Hayır	N	20	13	33	
		% Toplam	7,6%	5,0%	12,6%	
	Toplam	N	150	112	262	
		% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 100’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu* düşünen %49,6 sınıf öğretmen sayısı (130), %37,8 branş öğretmen sayısından (99) daha fazladır (Bkz. Tablo 100)

Tablo 101

Madde 30: II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m30	Evet	N	92	66	158
		% Toplam	35,1%	25,2%	60,3%
	Bazen	N	38	27	65
		% Toplam	14,5%	10,3%	24,8%
	Hayır	N	20	19	39
		% Toplam	7,6%	7,3%	14,9%
	Toplam	N	150	112	262
		% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%

Tablo 101’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini* düşünen %49,6 sınıf öğretmen sayısı (130), %35,5 branş öğretmen sayısından (93) daha fazladır (Bkz. Tablo 101).

4.15. Branş ve Akran Baskısı Çapraz Tablolar

Tablo 102

Madde 10: Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
	Evet	N	93	70	163

m10		% Toplam	35,5%	26,7%	62,2%
	Bazen	N	32	26	58
		% Toplam	12,2%	9,9%	22,1%
	Hayır	N	25	16	41
		% Toplam	9,5%	6,1%	15,6%
	Toplam	N	150	112	262
% Toplam		57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 102’de görüldüğü üzere *Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığı*nı düşünen %47,7 sınıf öğretmen sayısı (125), %36,6 branş öğretmen sayısından (96) daha fazladır (Bkz. Tablo 102).

Tablo 103

Madde 12: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.

Branşa Göre Çapraz Tablo					
m12	Verilen Cevaplar		Branşınız		Toplam
			Sınıf Öğretmeni	Branş Öğretmeni	
m12	Evet	N	31	21	52
		% Toplam	11,8%	8,0%	19,8%
	Bazen	N	53	41	94
		% Toplam	20,2%	15,6%	35,9%
	Hayır	N	66	50	116
		% Toplam	25,2%	19,1%	44,3%
Toplam	N	150	112	262	
	% Toplam	57,3%	42,7%	100,0%	

Tablo 103’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı*

işlerinde (kantine göndermek vb.) kullandığını düşünen %32 sınıf öğretmen sayısı (84), %23,6 branş öğretmen sayısından (66) daha fazladır (Bkz. Tablo 103).

4.16. Kıdem ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tablolar

Tablo 104

Madde 6: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m6			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	17	15	10	42
		% Toplam	6,5%	5,7%	3,8%	16,0%
	6-10 yıl	N	32	14	7	53
		% Toplam	12,2%	5,3%	2,7%	20,2%
	11-15 yıl	N	43	31	10	84
		% Toplam	16,4%	11,8%	3,8%	32,1%
	16-20 yıl	N	16	16	9	41
		% Toplam	6,1%	6,1%	3,4%	15,6%
	21-25 yıl	N	7	4	0	11
		% Toplam	2,7%	1,5%	,0%	4,2%
	26 ve üzeri	N	15	10	6	31
		% Toplam	5,7%	3,8%	2,3%	11,8%
	Toplam	N	130	90	42	262
		% Toplam	49,6%	34,4%	16,0%	100,0%

Tablo 104’de görüldüğü üzere II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünen %12,2 1-5 yıl (32), %17,5 6-10 yıl (46), %28,2 11-15 yıl (74), %12,2 16-20 yıl (32), %4,2 21-25 yıl (11) ve %9,5 26 ve üzeri (25) olduğu görülmüştür. II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 104).

Tablo 105**Madde 7: II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar.**

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m7			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	9	15	18	42
		% Toplam	3,4%	5,7%	6,9%	16,0%
	6-10 yıl	N	14	21	18	53
		% Toplam	5,3%	8,0%	6,9%	20,2%
	11-15 yıl	N	29	34	21	84
		% Toplam	11,1%	13,0%	8,0%	32,1%
	16-20 yıl	N	10	15	16	41
		% Toplam	3,8%	5,7%	6,1%	15,6%
	21-25 yıl	N	5	2	4	11
		% Toplam	1,9%	,8%	1,5%	4,2%
	26 ve üzeri	N	4	14	13	31
		% Toplam	1,5%	5,3%	5,0%	11,8%
	Toplam	N	71	101	90	262
		% Toplam	27,1%	38,5%	34,4%	100,0%

Tablo 105’de görüldüğü üzere *II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını* düşünen %9,1 1-5 yıl (24), %13,3 6-10 yıl (35), %24,1 11-15 yıl (63), %9,5 16-20 yıl (25), %2,7 21-25 yıl (7) ve %6,8 26 ve üzeri (18) olduğu görülmüştür. *II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını* düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 105).

Tablo 106**Madde 8: II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylerler.**

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m8			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	11	15	16	42
		% Toplam	4,2%	5,7%	6,1%	16,1%
	6-10 yıl	N	20	17	16	53
		% Toplam	7,7%	6,5%	6,1%	20,3%
	11-15 yıl	N	32	35	17	84
		% Toplam	12,3%	13,4%	6,5%	32,2%
	16-20 yıl	N	11	14	16	41
		% Toplam	4,2%	5,4%	6,1%	15,7%
	21-25 yıl	N	6	2	3	11
		% Toplam	2,3%	,8%	1,1%	4,2%
	26 ve üzeri	N	6	13	11	30
		% Toplam	2,3%	5,0%	4,2%	11,5%
	Toplam	N	86	96	79	261
		% Toplam	33,0%	36,8%	30,3%	100,0%

Tablo 106’de görüldüğü üzere *II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini* düşünen %9,9 1-5 yıl (26), %14,2 6-10 yıl (34), %25,7 11-15 yıl (67), %5,6 16-20 yıl (25), %3,1 21-25 yıl (8) ve %7,3 26 ve üzeri (19) olduğu görülmüştür. II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 106).

Tablo 107**Madde 11: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ederler.**

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m11			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	15	13	14	42
		% Toplam	5,7%	5,0%	5,3%	16,0%
	6-10 yıl	N	16	17	20	53
		% Toplam	6,1%	6,5%	7,6%	20,2%
	11-15 yıl	N	29	34	21	84
		% Toplam	11,1%	13,0%	8,0%	32,1%
	16-20 yıl	N	7	20	14	41
		% Toplam	2,7%	7,6%	5,3%	15,6%
	21-25 yıl	N	4	4	3	11
		% Toplam	1,5%	1,5%	1,1%	4,2%
	26 ve üzeri	N	6	15	10	31
		% Toplam	2,3%	5,7%	3,8%	11,8%
	Toplam	N	77	103	82	262
		% Toplam	29,4%	39,3%	31,3%	100,0%

Tablo 107’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ettiğini* düşünen %10,7 1-5 yıl (28), %12,6 6-10 yıl (33), %24,1 11-15 yıl (63), %10,3 16-20 yıl (27), %3 21-25 yıl (8) ve %8 26 ve üzeri (21) olduğu görülmüştür. II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ettiğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 107).

Tablo 108

Madde 14: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verirler

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m14			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	11	16	15	42
		% Toplam	4,2%	6,1%	5,7%	16,0%
	6-10 yıl	N	17	20	16	53
		% Toplam	6,5%	7,6%	6,1%	20,2%
	11-15 yıl	N	29	29	26	84
		% Toplam	11,1%	11,1%	9,9%	32,1%
	16-20 yıl	N	12	10	19	41
		% Toplam	4,6%	3,8%	7,3%	15,6%
	21-25 yıl	N	2	3	6	11
		% Toplam	,8%	1,1%	2,3%	4,2%
	26 ve üzeri	N	8	8	15	31
		% Toplam	3,1%	3,1%	5,7%	11,8%
	Toplam	N	79	86	97	262
		% Toplam	30,2%	32,8%	37,0%	100,0%

Tablo 108’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini* düşünen %10,3 1-5 yıl (27), %14,2 6-10 yıl (37), %22,2 11-15 yıl (58), %8,4 16-20 yıl (22), %1,9 21-25 yıl (5) ve %6,2 26 ve üzeri (16) olduğu görülmüştür. *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır* (Bkz. Tablo 108).

4.17. Kıdem ve Yaş Grupları

Tablo 109

Madde 1: I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			ml			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	20	13	9	42
		% Toplam	7,6%	5,0%	3,4%	16,0%
	6-10 yıl	N	18	24	11	53
		% Toplam	6,9%	9,2%	4,2%	20,2%
	11-15 yıl	N	37	31	16	84
		% Toplam	14,1%	11,8%	6,1%	32,1%
	16-20 yıl	N	18	17	6	41
		% Toplam	6,9%	6,5%	2,3%	15,6%
	21-25 yıl	N	2	3	6	11
		% Toplam	,8%	1,1%	2,3%	4,2%
	26 ve üzeri	N	9	16	6	31
		% Toplam	3,4%	6,1%	2,3%	11,8%
	Toplam	N	104	104	54	262
		% Toplam	39,7%	39,7%	20,6%	100,0%

Tablo 109’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu* düşünen %12,6 1-5 yıl (33), %16,1 6-10 yıl (42), %25,9 11-15 yıl (68), %13,4 16-20 yıl (35), %1,9 21-25 yıl (5) ve %9,5 26 ve üzeri (25) olduğu görülmüştür. *I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 109).*

Tablo 110**Madde 3: I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir.**

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m3			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	21	11	10	42
		% Toplam	8,0%	4,2%	3,8%	16,0%
	6-10 yıl	N	27	20	6	53
		% Toplam	10,3%	7,6%	2,3%	20,2%
	11-15 yıl	N	37	27	20	84
		% Toplam	14,1%	10,3%	7,6%	32,1%
	16-20 yıl	N	16	13	12	41
		% Toplam	6,1%	5,0%	4,6%	15,6%
	21-25 yıl	N	6	3	2	11
		% Toplam	2,3%	1,1%	,8%	4,2%
	26 ve üzeri	N	18	7	6	31
		% Toplam	6,9%	2,7%	2,3%	11,8%
	Toplam	N	125	81	56	262
		% Toplam	47,7%	30,9%	21,4%	100,0%

Tablo 110'da görüldüğü üzere *I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini* düşünen %12,2 1-5 yıl (33), %17,9 6-10 yıl (47), %24,4 11-15 yıl (64), %11,1 16-20 yıl (29), %3,3 21-25 yıl (9) ve %10,6 26 ve üzeri (25) olduğu görülmüştür. *I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini* düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 110).

Tablo 111

Madde 15: II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m15			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	11	8	23	42
		% Toplam	4,2%	3,1%	8,8%	16,0%
	6-10 yıl	N	19	8	26	53
		% Toplam	7,3%	3,1%	9,9%	20,2%
	11-15 yıl	N	34	25	25	84
		% Toplam	13,0%	9,5%	9,5%	32,1%
	16-20 yıl	N	9	7	25	41
		% Toplam	3,4%	2,7%	9,5%	15,6%
	21-25 yıl	N	5	1	5	11
		% Toplam	1,9%	,4%	1,9%	4,2%
	26 ve üzeri	N	13	6	12	31
		% Toplam	5,0%	2,3%	4,6%	11,8%
	Toplam	N	91	55	116	262
		% Toplam	34,7%	21,0%	44,3%	100,0%

Tablo 111’de görüldüğü üzere II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını düşünen %7,3 1-5 yıl (19), %10,4 6-10 yıl (27), %22,5 11-15 yıl (59), %6,1 16-20 yıl (16), %2,3 21-25 yıl (6) ve %7,3 26 ve üzeri (19) olduğu görülmüştür. II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 111).

Tablo 112

Madde 16: II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m16			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	13	13	16	42
		% Toplam	5,0%	5,0%	6,1%	16,0%
	6-10 yıl	N	15	18	20	53
		% Toplam	5,7%	6,9%	7,6%	20,2%
	11-15 yıl	N	20	34	30	84
		% Toplam	7,6%	13,0%	11,5%	32,1%
	16-20 yıl	N	7	16	18	41
		% Toplam	2,7%	6,1%	6,9%	15,6%
	21-25 yıl	N	5	4	2	11
		% Toplam	1,9%	1,5%	,8%	4,2%
	26 ve üzeri	N	10	14	7	31
		% Toplam	3,8%	5,3%	2,7%	11,8%
	Toplam	N	70	99	93	262
		% Toplam	26,7%	37,8%	35,5%	100,0%

Tablo 112’de görüldüğü üzere *II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu* düşünen %7,3 1-5 yıl (19), %10,4 6-10 yıl (27), %22,5 11-15 yıl (59), %6,1 16-20 yıl (16), %2,3 21-25 yıl (6) ve %7,3 26 ve üzeri (19) olduğu görülmüştür. II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 112).

Tablo 113

Madde 18: I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m18			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	9	10	23	42
		% Toplam	3,4%	3,8%	8,8%	16,0%
	6-10 yıl	N	9	20	24	53
		% Toplam	3,4%	7,6%	9,2%	20,2%
	11-15 yıl	N	13	31	40	84
		% Toplam	5,0%	11,8%	15,3%	32,1%
	16-20 yıl	N	6	14	21	41
		% Toplam	2,3%	5,3%	8,0%	15,6%
	21-25 yıl	N	3	2	6	11
		% Toplam	1,1%	,8%	2,3%	4,2%
	26 ve üzeri	N	7	6	18	31
		% Toplam	2,7%	2,3%	6,9%	11,8%
	Toplam	N	47	83	132	262
		% Toplam	17,9%	31,7%	50,4%	100,0%

Tablo 113’de görüldüğü üzere *I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu* düşünen %7,2 1-5 yıl (19), %11 6-10 yıl (29), %16,8 11-15 yıl (44), %7,8 16-20 yıl (20), %1,9 21-25 yıl (5) ve %5 26 ve üzeri (13) olduğu görülmüştür. *I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu* düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 113).

Tablo 114

Madde 19: II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m19			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	15	11	16	42
		% Toplam	5,7%	4,2%	6,1%	16,0%
	6-10 yıl	N	19	19	15	53
		% Toplam	7,3%	7,3%	5,7%	20,2%
	11-15 yıl	N	25	31	28	84
		% Toplam	9,5%	11,8%	10,7%	32,1%
	16-20 yıl	N	14	12	15	41
		% Toplam	5,3%	4,6%	5,7%	15,6%
	21-25 yıl	N	3	6	2	11
		% Toplam	1,1%	2,3%	,8%	4,2%
	26 ve üzeri	N	11	10	10	31
		% Toplam	4,2%	3,8%	3,8%	11,8%
	Toplam	N	87	89	86	262
		% Toplam	33,2%	34,0%	32,8%	100,0%

Tablo 114'de görüldüğü üzere *II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini* düşünen %9,9 1-5 yıl (28), %14,6 6-10 yıl (38), %21,3 11-15 yıl (56), %9,9 16-20 yıl (26), %3,4 21-25 yıl (9) ve %8 26 ve üzeri (21) olduğu görülmüştür. II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 114).

Tablo 115

Madde 20: Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m20			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	7	16	19	42
		% Toplam	2,7%	6,1%	7,3%	16,1%
	6-10 yıl	N	13	20	20	53
		% Toplam	5,0%	7,7%	7,7%	20,3%
	11-15 yıl	N	19	34	30	83
		% Toplam	7,3%	13,0%	11,5%	31,8%
	16-20 yıl	N	7	15	19	41
		% Toplam	2,7%	5,7%	7,3%	15,7%
	21-25 yıl	N	5	3	3	11
		% Toplam	1,9%	1,1%	1,1%	4,2%
	26 ve üzeri	N	8	11	12	31
		% Toplam	3,1%	4,2%	4,6%	11,9%
	Toplam	N	59	99	103	261
		% Toplam	22,6%	37,9%	39,5%	100,0%

Tablo 115’de görüldüğü üzere *Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini düşünen* %8,8 1-5 yıl (25), %12,7 6-10 yıl (33), %20,3 11-15 yıl (53), %8,4 16-20 yıl (22), %3 21-25 yıl (8) ve %7,3 26 ve üzeri (19) olduğu görülmüştür. Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 115).

Tablo 116

Madde 21: Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m21			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	33	5	4	42
		% Toplam	12,6%	1,9%	1,5%	16,1%
	6-10 yıl	N	41	8	4	53
		% Toplam	15,7%	3,1%	1,5%	20,3%
	11-15 yıl	N	61	9	14	84
		% Toplam	23,4%	3,4%	5,4%	32,2%
	16-20 yıl	N	34	5	2	41
		% Toplam	13,0%	1,9%	,8%	15,7%
	21-25 yıl	N	9	0	1	10
		% Toplam	3,4%	,0%	,4%	3,8%
	26 ve üzeri	N	24	3	4	31
		% Toplam	9,2%	1,1%	1,5%	11,9%
	Toplam	N	202	30	29	261
		% Toplam	77,4%	11,5%	11,1%	100,0%

Tablo 116’de görüldüğü üzere *Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu* düşünen %14,5 1-5 yıl (38), %18,8 6-10 yıl (49), %26,8 11-15 yıl (70), %14,9 16-20 yıl (39), %3,4 21-25 yıl (9) ve %10,3 26 ve üzeri (27) olduğu görülmüştür. Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 116).

Tablo 117**Madde 26: Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur**

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m26			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	24	10	8	42
		% Toplam	9,2%	3,8%	3,1%	16,0%
	6-10 yıl	N	25	18	10	53
		% Toplam	9,5%	6,9%	3,8%	20,2%
	11-15 yıl	N	32	37	15	84
		% Toplam	12,2%	14,1%	5,7%	32,1%
	16-20 yıl	N	27	12	2	41
		% Toplam	10,3%	4,6%	,8%	15,6%
	21-25 yıl	N	5	4	2	11
		% Toplam	1,9%	1,5%	,8%	4,2%
	26 ve üzeri	N	22	6	3	31
		% Toplam	8,4%	2,3%	1,1%	11,8%
	Toplam	N	135	87	40	262
		% Toplam	51,5%	33,2%	15,3%	100,0%

Tablo 117’de görüldüğü üzere *Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu* düşünen %13 1-5 yıl (34), %16,4 6-10 yıl (43), %26,3 11-15 yıl (69), %14,9 16-20 yıl (39), %3,4 21-25 yıl (9) ve %10,6 26 ve üzeri (28) olduğu görülmüştür. Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 117).

Tablo 118

Madde 27: II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m27			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	7	16	19	42
		% Toplam	2,7%	6,1%	7,3%	16,0%
	6-10 yıl	N	7	29	17	53
		% Toplam	2,7%	11,1%	6,5%	20,2%
	11-15 yıl	N	13	32	39	84
		% Toplam	5,0%	12,2%	14,9%	32,1%
	16-20 yıl	N	4	22	15	41
		% Toplam	1,5%	8,4%	5,7%	15,6%
	21-25 yıl	N	1	5	5	11
		% Toplam	,4%	1,9%	1,9%	4,2%
	26 ve üzeri	N	4	12	15	31
		% Toplam	1,5%	4,6%	5,7%	11,8%
	Toplam	N	36	116	110	262
		% Toplam	13,7%	44,3%	42,0%	100,0%

Tablo 118’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu* düşünen %8,8 1-5 yıl (23), %13,8 6-10 yıl (36), %17,2 11-15 yıl (45), %9,9 16-20 yıl (26), %2,3 21-25 yıl (6) ve %6,1 26 ve üzeri (16) olduğu görülmüştür. *II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır* (Bkz. Tablo 118).

Tablo 119

Madde 28: II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m28			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	8	19	15	42
		% Toplam	3,1%	7,3%	5,7%	16,0%
	6-10 yıl	N	10	24	19	53
		% Toplam	3,8%	9,2%	7,3%	20,2%
	11-15 yıl	N	17	33	34	84
		% Toplam	6,5%	12,6%	13,0%	32,1%
	16-20 yıl	N	9	17	15	41
		% Toplam	3,4%	6,5%	5,7%	15,6%
	21-25 yıl	N	2	5	4	11
		% Toplam	,8%	1,9%	1,5%	4,2%
	26 ve üzeri	N	9	11	11	31
		% Toplam	3,4%	4,2%	4,2%	11,8%
	Toplam	N	55	109	98	262
		% Toplam	21,0%	41,6%	37,4%	100,0%

Tablo 119’da görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu* düşünen %10,4 1-5 yıl (27), %13 6-10 yıl (34), %19,1 11-15 yıl (50), %9,9 16-20 yıl (26), %2,7 21-25 yıl (7) ve %7,6 26 ve üzeri (20) olduğu görülmüştür. *II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 119).*

Tablo 120

Madde 31: Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m31			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	33	6	3	42
		% Toplam	12,6%	2,3%	1,1%	16,0%
	6-10 yıl	N	36	12	5	53
		% Toplam	13,7%	4,6%	1,9%	20,2%
	11-15 yıl	N	51	19	14	84
		% Toplam	19,5%	7,3%	5,3%	32,1%
	16-20 yıl	N	20	6	15	41
		% Toplam	7,6%	2,3%	5,7%	15,6%
	21-25 yıl	N	7	1	3	11
		% Toplam	2,7%	,4%	1,1%	4,2%
	26 ve üzeri	N	19	6	6	31
		% Toplam	7,3%	2,3%	2,3%	11,8%
	Toplam	N	166	50	46	262
		% Toplam	63,4%	19,1%	17,6%	100,0%

Tablo 120’de görüldüğü üzere *Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirildiğini* düşünen %14,9 1-5 yıl (39), %18,3 6-10 yıl (48), %26,8 11-15 yıl (70), %9,9 16-20 yıl (26), %3,1 21-25 yıl (8) ve %9,6 26 ve üzeri (25) olduğu Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirildiğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 120).

4.18. Kıdem ve Fiziki Yapı Çapraz Tablolar

Tablo 121

Madde 5: Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m5			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	28	9	5	42
		% Toplam	10,7%	3,4%	1,9%	16,0%
	6-10 yıl	N	35	11	7	53
		% Toplam	13,4%	4,2%	2,7%	20,2%
	11-15 yıl	N	61	15	8	84
		% Toplam	23,3%	5,7%	3,1%	32,1%
	16-20 yıl	N	23	10	8	41
		% Toplam	8,8%	3,8%	3,1%	15,6%
	21-25 yıl	N	9	1	1	11
		% Toplam	3,4%	,4%	,4%	4,2%
	26 ve üzeri	N	20	4	7	31
		% Toplam	7,6%	1,5%	2,7%	11,8%
	Toplam	N	176	50	36	262
		% Toplam	67,2%	19,1%	13,7%	100,0%

Tablo 121’de görüldüğü üzere *Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozduğunu* düşünen %14,1 1-5 yıl (37), %17,6 6-10 yıl (46), %29 11-15 yıl (76), %12,6 16-20 yıl (33), %3,8 21-25 yıl (8) ve %9,1 26 ve üzeri (24) olduğu Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 121).

Tablo 122

Madde 9: I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m9			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	28	8	6	42
		% Toplam	10,7%	3,1%	2,3%	16,0%
	6-10 yıl	N	36	9	8	53
		% Toplam	13,7%	3,4%	3,1%	20,2%
	11-15 yıl	N	47	27	10	84
		% Toplam	17,9%	10,3%	3,8%	32,1%
	16-20 yıl	N	23	12	6	41
		% Toplam	8,8%	4,6%	2,3%	15,6%
	21-25 yıl	N	8	2	1	11
		% Toplam	3,1%	,8%	,4%	4,2%
	26 ve üzeri	N	17	7	7	31
		% Toplam	6,5%	2,7%	2,7%	11,8%
	Toplam	N	159	65	38	262
		% Toplam	60,7%	24,8%	14,5%	100,0%

Tablo 122’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını* düşünen %13,8 1-5 yıl (36), %17,1 6-10 yıl (45), %28,2 11-15 yıl (74), %13,4 16-20 yıl (35), %3,9 21-25 yıl (10) ve %9,2 26 ve üzeri (24) olduğu *I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını* düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 122).

Tablo 123

Madde 13: Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kalır.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m13			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	22	10	10	42
		% Toplam	8,4%	3,8%	3,8%	16,0%
	6-10 yıl	N	28	10	15	53
		% Toplam	10,7%	3,8%	5,7%	20,2%
	11-15 yıl	N	47	21	16	84
		% Toplam	17,9%	8,0%	6,1%	32,1%
	16-20 yıl	N	26	5	10	41
		% Toplam	9,9%	1,9%	3,8%	15,6%
	21-25 yıl	N	4	4	3	11
		% Toplam	1,5%	1,5%	1,1%	4,2%
	26 ve üzeri	N	16	8	7	31
		% Toplam	6,1%	3,1%	2,7%	11,8%
	Toplam	N	143	58	61	262
		% Toplam	54,6%	22,1%	23,3%	100,0%

Tablo 123’de görüldüğü üzere *Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kaldığını* düşünen %12,2 1-5 yıl (32), %14,5 6-10 yıl (38), %25,9 11-15 yıl (68), %11,8 16-20 yıl (31), %3 21-25 yıl (8) ve %9,2 26 ve üzeri (24) Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kaldığını düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 123).

4.19. Kıdem ve Model Alma Çapraz Tablolar

Tablo 124

Madde 2: I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m2			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	9	11	22	42
		% Toplam	3,4%	4,2%	8,4%	16,0%
	6-10 yıl	N	10	19	24	53
		% Toplam	3,8%	7,3%	9,2%	20,2%
	11-15 yıl	N	12	26	46	84
		% Toplam	4,6%	9,9%	17,6%	32,1%
	16-20 yıl	N	11	13	17	41
		% Toplam	4,2%	5,0%	6,5%	15,6%
	21-25 yıl	N	3	2	6	11
		% Toplam	1,1%	,8%	2,3%	4,2%
	26 ve üzeri	N	13	6	12	31
		% Toplam	5,0%	2,3%	4,6%	11,8%
	Toplam	N	58	77	127	262
		% Toplam	22,1%	29,4%	48,5%	100,0%

Tablo 124’de görüldüğü üzere I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduğunu düşünen %7,6 1-5 yıl (20), %11,1 6-10 yıl (29), %14,5 11-15 yıl (38), %9,4 16-20 yıl (24), %2,9 21-25 yıl (5) ve %7,3 26 ve üzeri (19). I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 124).

Tablo 125

Madde 4: I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemleme fırsatı bulurlar.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m4			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	19	12	11	42
		% Toplam	7,3%	4,6%	4,2%	16,0%
	6-10 yıl	N	25	12	16	53
		% Toplam	9,5%	4,6%	6,1%	20,2%
	11-15 yıl	N	38	25	21	84
		% Toplam	14,5%	9,5%	8,0%	32,1%
	16-20 yıl	N	24	14	3	41
		% Toplam	9,2%	5,3%	1,1%	15,6%
	21-25 yıl	N	3	3	5	11
		% Toplam	1,1%	1,1%	1,9%	4,2%
	26 ve üzeri	N	17	11	3	31
		% Toplam	6,5%	4,2%	1,1%	11,8%
	Toplam	N	126	77	59	262
		% Toplam	48,1%	29,4%	22,5%	100,0%

Tablo 125’de görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemleme fırsatı bulduğunu* düşünen %11,9 1-5 yıl (31), %14,1 6-10 yıl (37), %24 11-15 yıl (63), %14,5 16-20 yıl (38), %2,2 21-25 yıl (6) ve %10,7 26 ve üzeri (28). *I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemleme fırsatı bulduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır* (Bkz. Tablo 125).

Tablo 126

Madde 17: II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m17			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	15	13	14	42
		% Toplam	5,7%	5,0%	5,3%	16,0%
	6-10 yıl	N	17	21	15	53
		% Toplam	6,5%	8,0%	5,7%	20,2%
	11-15 yıl	N	27	27	30	84
		% Toplam	10,3%	10,3%	11,5%	32,1%
	16-20 yıl	N	18	14	9	41
		% Toplam	6,9%	5,3%	3,4%	15,6%
	21-25 yıl	N	5	3	3	11
		% Toplam	1,9%	1,1%	1,1%	4,2%
	26 ve üzeri	N	16	9	6	31
		% Toplam	6,1%	3,4%	2,3%	11,8%
	Toplam	N	98	87	77	262
		% Toplam	37,4%	33,2%	29,4%	100,0%

Tablo 126’de görüldüğü üzere II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alındığını düşünen %10,7 1-5 yıl (28), %14,5 6-10 yıl (38), %20,6 11-15 yıl (54), %12,2 16-20 yıl (32), %3 21-25 yıl (8) ve %9,5 26 ve üzeri (25). II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alındığını düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 126).

Tablo 127

Madde 22: Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m22			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	35	4	3	42
		% Toplam	13,4%	1,5%	1,1%	16,0%
	6-10 yıl	N	44	8	1	53
		% Toplam	16,8%	3,1%	,4%	20,2%
	11-15 yıl	N	60	15	9	84
		% Toplam	22,9%	5,7%	3,4%	32,1%
	16-20 yıl	N	28	8	5	41
		% Toplam	10,7%	3,1%	1,9%	15,6%
	21-25 yıl	N	7	1	3	11
		% Toplam	2,7%	,4%	1,1%	4,2%
	26 ve üzeri	N	21	6	4	31
		% Toplam	8,0%	2,3%	1,5%	11,8%
	Toplam	N	195	42	25	262
		% Toplam	74,4%	16,0%	9,5%	100,0%

Tablo 127’de görüldüğü üzere *Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünen* %14,9 1-5 yıl (39), %19,9 6-10 yıl (52), %28,6 11-15 yıl (75), %13,8 16-20 yıl (36), %3,1 21-25 yıl (8) ve %10,3 26 ve üzeri (27). Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 127).

Tablo 128

Madde 23: II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m23			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	27	7	8	42
		% Toplam	10,3%	2,7%	3,1%	16,0%
	6-10 yıl	N	34	12	7	53
		% Toplam	13,0%	4,6%	2,7%	20,2%
	11-15 yıl	N	52	19	13	84
		% Toplam	19,8%	7,3%	5,0%	32,1%
	16-20 yıl	N	21	12	8	41
		% Toplam	8,0%	4,6%	3,1%	15,6%
	21-25 yıl	N	7	2	2	11
		% Toplam	2,7%	,8%	,8%	4,2%
	26 ve üzeri	N	14	9	8	31
		% Toplam	5,3%	3,4%	3,1%	11,8%
	Toplam	N	155	61	46	262
		% Toplam	59,2%	23,3%	17,6%	100,0%

Tablo 128’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini* düşünen %13 1-5 yıl (34), %17,6 6-10 yıl (48), %27,1 11-15 yıl (71), %12,6 16-20 yıl (33), %3,5 21-25 yıl (9) ve %8,7 26 ve üzeri (23). II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 128).

Tablo 129

Madde 24: Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m24			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	13	11	18	42
		% Toplam	5,0%	4,2%	6,9%	16,0%
	6-10 yıl	N	13	14	26	53
		% Toplam	5,0%	5,3%	9,9%	20,2%
	11-15 yıl	N	20	24	40	84
		% Toplam	7,6%	9,2%	15,3%	32,1%
	16-20 yıl	N	17	13	11	41
		% Toplam	6,5%	5,0%	4,2%	15,6%
	21-25 yıl	N	4	3	4	11
		% Toplam	1,5%	1,1%	1,5%	4,2%
	26 ve üzeri	N	11	9	11	31
		% Toplam	4,2%	3,4%	4,2%	11,8%
	Toplam	N	78	74	110	262
		% Toplam	29,8%	28,2%	42,0%	100,0%

Tablo 129’da görüldüğü üzere *Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünen* %9,2 1-5 yıl (24), %10,3 6-10 yıl (27), %16,8 11-15 yıl (44), %11,5 16-20 yıl (30), %2,6 21-25 yıl (7) ve %7,6 26 ve üzeri (20). Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 129).

Tablo 130

Madde 25: I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m25			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	24	12	6	42
		% Toplam	9,2%	4,6%	2,3%	16,0%
	6-10 yıl	N	22	24	7	53
		% Toplam	8,4%	9,2%	2,7%	20,2%
	11-15 yıl	N	34	36	14	84
		% Toplam	13,0%	13,7%	5,3%	32,1%
	16-20 yıl	N	21	14	6	41
		% Toplam	8,0%	5,3%	2,3%	15,6%
	21-25 yıl	N	7	3	1	11
		% Toplam	2,7%	1,1%	,4%	4,2%
	26 ve üzeri	N	14	13	4	31
		% Toplam	5,3%	5,0%	1,5%	11,8%
	Toplam	N	122	102	38	262
		% Toplam	46,6%	38,9%	14,5%	100,0%

Tablo 130’da görüldüğü üzere *I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu* düşünen %13,8 1-5 yıl (36), %17,6 6-10 yıl (46), %26,7 11-15 yıl (70), %13,3 16-20 yıl (35), %3,8 21-25 yıl (10) ve %10,3 26 ve üzeri (27). *I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır* (Bkz. Tablo 130).

Tablo 131

Madde 29: II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m29			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	33	6	3	42
		% Toplam	12,6%	2,3%	1,1%	16,0%
	6-10 yıl	N	35	13	5	53
		% Toplam	13,4%	5,0%	1,9%	20,2%
	11-15 yıl	N	59	15	10	84
		% Toplam	22,5%	5,7%	3,8%	32,1%
	16-20 yıl	N	22	10	9	41
		% Toplam	8,4%	3,8%	3,4%	15,6%
	21-25 yıl	N	8	1	2	11
		% Toplam	3,1%	,4%	,8%	4,2%
	26 ve üzeri	N	22	5	4	31
		% Toplam	8,4%	1,9%	1,5%	11,8%
	Toplam	N	179	50	33	262
		% Toplam	68,3%	19,1%	12,6%	100,0%

Tablo 131’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu* düşünen %14,9 1-5 yıl (39), %18,4 6-10 yıl (48), %28,2 11-15 yıl (74), %12,2 16-20 yıl (32), %3,5 21-25 yıl (9) ve %10,3 26 ve üzeri (27). *II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu düşünen* 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 131).

Tablo 132

Madde 30: II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m30			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	31	5	6	42
		% Toplam	11,8%	1,9%	2,3%	16,0%
	6-10 yıl	N	37	11	5	53
		% Toplam	14,1%	4,2%	1,9%	20,2%
	11-15 yıl	N	50	21	13	84
		% Toplam	19,1%	8,0%	5,0%	32,1%
	16-20 yıl	N	19	16	6	41
		% Toplam	7,3%	6,1%	2,3%	15,6%
	21-25 yıl	N	5	5	1	11
		% Toplam	1,9%	1,9%	,4%	4,2%
	26 ve üzeri	N	16	7	8	31
		% Toplam	6,1%	2,7%	3,1%	11,8%
	Toplam	N	158	65	39	262
		% Toplam	60,3%	24,8%	14,9%	100,0%

Tablo 132’de görüldüğü üzere *II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini* düşünen %13,7 1-5 yıl (36), %18,3 6-10 yıl (48), %27,1 11-15 yıl (71), %13,4 16-20 yıl (35), %3,8 21-25 yıl (10) ve %8,8 26 ve üzeri (23). *II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 132).*

4.20. Kıdem ve Akran Baskısı Çapraz Tablolar

Tablo 133

Madde 10: Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m10			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	27	11	4	42
		% Toplam	10,3%	4,2%	1,5%	16,0%
	6-10 yıl	N	31	11	11	53
		% Toplam	11,8%	4,2%	4,2%	20,2%
	11-15 yıl	N	56	21	7	84
		% Toplam	21,4%	8,0%	2,7%	32,1%
	16-20 yıl	N	23	6	12	41
		% Toplam	8,8%	2,3%	4,6%	15,6%
	21-25 yıl	N	8	1	2	11
		% Toplam	3,1%	,4%	,8%	4,2%
	26 ve üzeri	N	18	8	5	31
		% Toplam	6,9%	3,1%	1,9%	11,8%
	Toplam	N	163	58	41	262
		% Toplam	62,2%	22,1%	15,6%	100,0%

Tablo 133'de görüldüğü üzere Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığı düşünün %14,5 1-5 yıl (38), %16 6-10 yıl (42), %29,4 11-15 yıl (77), %11,1 16-20 yıl (29), %3,5 21-25 yıl (9) ve %10 26 ve üzeri (26). Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığı düşünün 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 133).

Tablo 134

Madde 12: II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.

Kıdeme Göre Çapraz Tablo						
			m12			Toplam
			Evet	Bazen	Hayır	
Meslekteki Kıdeminiz	1-5 yıl	N	8	19	15	42
		% Toplam	3,1%	7,3%	5,7%	16,0%
	6-10 yıl	N	9	22	22	53
		% Toplam	3,4%	8,4%	8,4%	20,2%
	11-15 yıl	N	21	27	36	84
		% Toplam	8,0%	10,3%	13,7%	32,1%
	16-20 yıl	N	8	10	23	41
		% Toplam	3,1%	3,8%	8,8%	15,6%
	21-25 yıl	N	1	6	4	11
		% Toplam	,4%	2,3%	1,5%	4,2%
	26 ve üzeri	N	5	10	16	31
		% Toplam	1,9%	3,8%	6,1%	11,8%
	Toplam	N	52	94	116	262
		% Toplam	19,8%	35,9%	44,3%	100,0%

Tablo 134’de görüldüğü üzere *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullandığını* düşünen %10,4 1-5 yıl (27), %11,8 6-10 yıl (31), %18,3 11-15 yıl (48), %6,9 16-20 yıl (18), %2,7 21-25 yıl (7) ve %5,7 26 ve üzeri (15). *II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullandığını düşünen 11-15 yıl mesleki kıdemli katılımcıların sayısı daha fazladır (Bkz. Tablo 134).*

BÖLÜM V

SONUÇ TARTIŞMA ve ÖNERİLER

5.1.Sonuçlar

Bu bölümde araştırmaya katılan ilköğretim öğretmen ve idarecilerin kişisel bilgilerine ve diğer bağımsız değişkenlere ait bulgulara daha sonra, bağımlı değişkenlerin katılımcıların bağımsız değişkenlerine göre değişip değişmediğini belirlemek için yapılan analizlere ait bulgulara ve son olarak da öğretmen ve idarecilerin “ I. Kademe Öğrencileri ile II. Kademe Öğrencilerinin Bir Arada Olmalarının Paydaşlarca Değerlendirilmesine İlişkin Anket ” e yönelik hazırlanmış ankete yönelik ifadelerin frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerine ait sonuçlara yer verilmiştir.

5.1.1.İlköğretim Öğretmen ve İdarecilerinden Elde Edilen Verilere ait Sonuçlar

5.1.1.1 “I. Kademe Öğrencileri ile II. Kademe Öğrencilerinin Bir Arada Olmalarının Paydaşlarca Değerlendirilmesine İlişkin Anket” Paydaşlarca Değerlendirilen Anket Maddelerinin Aritmetik Ortalama, Ortalamanın Standart Hatası ve Standart Sapma Değerlerine Ait Sonuçlar

Bu kısımda, “I. Kademe Öğrencileri ile II. Kademe Öğrencilerinin Bir Arada Olmalarının Paydaşlarca Değerlendirilmesine İlişkin Anket” e yönelik hazırlanmış anket maddelerinin aritmetik ortalaması, ortalamanın standart hatası ve standart sapma değerlerine ait sonuçlarına yer verilmiştir.

1. Araştırmaya katılanların büyük bir çoğunluğu kadındır (% 61,5).
2. Araştırmaya katılanların çoğunluğu (% 28,2) 37-45 yaş arasındadır.
3. Araştırmaya katılan öğretmen ve idarecilerin büyük bir çoğunluğu (% 79,8) evlidir.
4. Araştırmaya katılanların büyük bir çoğunluğu (% 73,3) öğretmendir.
5. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu (%57,3) sınıf öğretmenidir.
6. Araştırmaya katılanların çoğunluğu (% 32,1) 11-15 yıllık mesleki kıdeme sahiptirler.
7. Araştırmaya katılanların büyük bir çoğunluğu (%78,6) lisans mezunudur.

8. Araştırmanın yapıldığı okulların büyük bir çoğunluğu (% 80,9) normal eğitim vermektedir.
9. Araştırmaya katılanların çoğunluğu (% 64,9) ilköğretim (1998 sonrası) okullarında görev yapmıştır.
10. Katılımcıların vermiş oldukları en olumsuz cevaplar
 - a. Kılık kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında ikinci kademe öğrencileri birinci kademe öğrencilerine kötü örnek olur.
 - b. Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi birinci kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.
 - c. İkinci kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık birinci kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur.
11. Katılımcıların vermiş oldukları en olumlu cevaplar
 - a. Birinci kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur
 - b. Birinci kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar.
 - c. Sosyal faaliyetlerde II. Kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I.kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler

5.1.2. Cinsiyet ile Şiddet ve Saldırganlık için Frekans ve Yüzde Değerlerine Ait

Sonuçlar

Bu kısımda, cinsiyet ile şiddet ve saldırganlık için frekans ve yüzde değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 84,1) İkinci kademedeki öğrencilerin birinci kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 65,6) II. kademedeki öğrencilerin I. kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını düşünmektedir.
3. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 70,2) II. kademedeki öğrencilerin I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini düşünmektedir.
4. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 68,8) II. kademe öğrencilerinin I. kademe öğrencileri ile alay ettiğini düşünmektedir.
5. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 63,) II. kademe öğrencilerinin I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç gereçlerine zarar verdiğini

düşünmektedir.

5.1.3. Cinsiyet ve Yaş Grupları için Frekans ve Yüzde Değerlerine Ait Sonuçlar

Bu kısımda, cinsiyet ve yaş grupları için frekans ve yüzde değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 79,4) II. kademe öğrencilerinin I. ve II. Kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 78,6) I. Kademeye Okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini düşünmektedir.
3. Katılımcıların çoğunluğu (% 55,7) II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını düşünmektedir.
4. Katılımcıların çoğunluğu (% 64,5) II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu düşünmektedir.
5. Katılımcıların çoğunluğu (% 49,5) I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu düşünmektedir.
6. Katılımcıların çoğunluğu (% 67,2) II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini düşünmektedir.
7. Katılımcıların çoğunluğu (% 60,6) Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini düşünmektedir.
8. Katılımcıların çoğunluğu (% 58,9) Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu düşünmektedir.
9. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 88,9) Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu düşünmektedir.
10. Katılımcıların çoğunluğu (% 58,1) II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu düşünmektedir.
11. Katılımcıların çoğunluğu (% 62,6) II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı

yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu düşünmektedir.

12. Katılımcıların çoğunluğu (% 82,4) Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. Kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirdiklerini düşünmektedir.

5.1.4. Cinsiyet ve Fiziki Yapı için Frekans ve Yüzde Değerlerine Ait Sonuçlar

Bu kısımda, cinsiyet ve fiziki yapı için frekans ve yüzde değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların çoğunluğu (% 86,3) Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar ve I. kademe öğrencileri genellikle ezilme tehlikesi geçirdiklerini düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 85,6) I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını düşünmektedir.
3. Katılımcıların çoğunluğu (% 76,7) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini düşünmektedir.

5.1.5. Cinsiyet ve Model Alma Çapraz Tabloların Değerlerine Ait Sonuçlar

Bu kısımda, cinsiyet ve model alma çapraz tablolarının değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların çoğunluğu (% 51,6) I. Kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduklarını düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 77,5) I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemlene fırsatı bulduklarını düşünmektedir.
3. Katılımcıların çoğunluğu (% 70,6) II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek aldıklarını düşünmektedir.
4. Katılımcıların neredeyse tamamı (% 90,4) Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünmektedir.
5. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 82,5) II. kademe öğrencilerinin

yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir.

6. Katılımcıların çoğunluğu (% 58) Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünmektedir.
7. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 85,4) I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu düşünmektedir.
8. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 87,4) II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu düşünmektedir.
9. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 86,1) II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan davranış bozuklukları, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini düşünmektedir.

5.1.6. Cinsiyet ve Akran Baskısı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu kısımda, cinsiyet ve akran baskısı çapraz tabloların değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 84,3) Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığını düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 55,7) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanıldığını düşünmektedir.

5.1.7. Görev Unvanı ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu kısımda, görev unvanı ile şiddet ve saldırganlık çapraz tablolarının değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 84) II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 65,8) II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını düşünmektedir.

3. Katılımcıların çoğunluğu (% 69,6) II. Kademedeki öğrencilerin I. Kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini düşünmektedir.
4. Katılımcıların çoğunluğu (% 68,7) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ettiğini düşünmektedir.
5. Katılımcıların çoğunluğu (% 62,9) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini düşünmektedir.

5.1.8. Görev Unvanı ve Yaş Grupları Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, görev unvanı ve yaş grupları çapraz tabloların değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 79,4) I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 79,4) I Kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini düşünmektedir.
3. Katılımcıların çoğunluğu (% 59,7) Kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını düşünmektedir.
4. Katılımcıların çoğunluğu (% 64,4) II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu düşünmektedir.
5. Katılımcıların neredeyse yarısı (% 49,5) I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu düşünmektedir.
6. Katılımcıların çoğunluğu (% 67,2) II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini düşünmektedir.
7. Katılımcıların çoğunluğu (% 60,4) Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini düşünmektedir.
8. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 89,1) Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu düşünmektedir.

9. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 84,9) Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu düşünmektedir.
10. Katılımcıların çoğunluğu (% 57,9) II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu düşünmektedir.
11. Katılımcıların çoğunluğu (% 62,7) II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu düşünmektedir.
12. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 82,5) Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirdiğini düşünmektedir.

5.1.9. Görev Unvanı ve Fiziki Yapı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, görev unvanı ve fiziki yapı çapraz değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 86,2) Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 86,5) I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını düşünmektedir.
3. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 76,6) Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kaldığını düşünmektedir.

5.1.10. Görev Unvanı ve Model Alma Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, görev unvanı ve model alma çapraz tablolarının değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 51,5) I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 76,3) I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemlene fırsatı bulduğunu düşünmektedir.
3. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 70,6) II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alındığını düşünmektedir.

4. Katılımcıların tamamına yakını (% 90,5) Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünmektedir.
5. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 82,5) II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir.
6. Katılımcıların çoğunluğu (% 57,9) Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünmektedir.
7. Katılımcıların çoğunluğu (% 85,5) I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu düşünmektedir.
8. Katılımcıların çoğunluğu (% 87,6) II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu düşünmektedir.
9. Katılımcıların çoğunluğu (% 85,2) II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini düşünmektedir.

5.1.11. Görev Unvanı ve Akran Baskısı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin

Sonuçlar

Bu bölümde, görev unvanı ve akran baskısı çapraz tablolarının değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların çoğunluğu (% 84,3) Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığını düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 65,8) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullandığını düşünmektedir.

5.1.12. Branş ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin

Sonuçlar

Bu bölümde, branş ile şiddet ve saldırganlık çapraz tablolarının değerlerine yönelik

bulgulara ilişkin sonuçları yer almaktadır.

1. Katılımcıların çoğunluğu (% 83,9) II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 65,7) II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını düşünmektedir.
3. Katılımcıların çoğunluğu (% 69,7) II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini düşünmektedir.
4. Katılımcıların çoğunluğu (% 68,7) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ettiğini düşünmektedir.
5. Katılımcıların çoğunluğu (% 63) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini düşünmektedir.

5.1.13.Branş ve Yaş Grupları Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, branş ve yaş grupları çapraz tabloların değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların çoğunluğu (% 79,4) I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 78,6) I I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini düşünmektedir.
3. Katılımcıların çoğunluğu (% 55,7) II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını düşünmektedir.
4. Katılımcıların çoğunluğu (% 74,5) II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu düşünmektedir.
5. Katılımcıların çoğunluğu (% 46,6) I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu düşünmektedir.
6. Katılımcıların çoğunluğu (% 67,2) I. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini düşünmektedir.
7. Katılımcıların çoğunluğu (% 60,6) Sosyal faaliyetlerde II. kademe

öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini düşünmektedir.

8. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 88,8) Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu düşünmektedir.
9. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 84,7) Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu düşünmektedir.
10. Katılımcıların çoğunluğu (% 58,1) II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu düşünmektedir.
11. Katılımcıların çoğunluğu (% 62,6) II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu düşünmektedir.
12. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 82,4) Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirdiğini düşünmektedir.

5.1.14. Branş ve Fiziki Yapı Tablolarının Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, branş ve fiziki yapı tablolarının değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 86,3) Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 85,5) I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını düşünmektedir.
3. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 76,7) Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kaldığını düşünmektedir.

5.1.15. Branş ve Model Alma Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, branş ve model alma çapraz tablolarının değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların çoğunluğu (% 51,5) I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduğunu

düşünmektedir.

2. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 77,5) I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemlene fırsatı bulunduğunu düşünmektedir.
3. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 70,6) II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek aldığı düşünmektedir.
4. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 90,5) Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünmektedir.
5. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 82,4) II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir.
6. Katılımcıların çoğunluğu (% 58,1) Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünmektedir.
7. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 85,4) I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu düşünmektedir.
8. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 87,5) II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu düşünmektedir.
9. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 85,1) II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini düşünmektedir.

5.1.15. Branş ve Akran Baskısı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, branş ve akran baskısı çapraz tabloların değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 84,3) Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığı düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 55,6) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullandığını düşünmektedir.

5.1.16. Kıdem ile Şiddet ve Saldırganlık Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, kıdem ile şiddet ve saldırganlık çapraz tabloların değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 83,8) II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ettiğini düşünmektedir.
2. Katılımcıların çoğunluğu (% 65,5) II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uyguladığını düşünmektedir.
3. Katılımcıların çoğunluğu (% 65,8) II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylediğini düşünmektedir.
4. Katılımcıların çoğunluğu (% 68,7) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ettiğini düşünmektedir.
5. Katılımcıların çoğunluğu (% 63,2) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiği düşünmektedir.

5.1.17. Kıdem ve Yaş Grupları Tablolarının Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, kıdem ve yaş grupları değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 79,4)I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 79,5)I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterdiğini düşünmektedir.
3. Katılımcıların çoğunluğu (% 55,9)II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmadığını düşünmektedir.
4. Katılımcıların çoğunluğu (% 55,9)II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olduğunu düşünmektedir.
5. Katılımcıların yarısına yakını (% 49,7)I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olduğunu düşünmektedir.

6. Katılımcıların çoğunluğu (% 67,1)II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çektiğini düşünmektedir.
7. Katılımcıların çoğunluğu (% 60,5)Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkilediğini düşünmektedir.
8. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 88,7)Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olduğunu düşünmektedir.
9. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 84,6)Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olduğunu düşünmektedir.
10. Katılımcıların çoğunluğu (% 58,1)II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olduğunu düşünmektedir.
11. Katılımcıların çoğunluğu (% 62,7)II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunduğunu düşünmektedir.
12. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 82,6)Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirildiğini düşünmektedir.

5.1.18. Kıdem ve Fiziki Yapı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, kıdem ve fiziki yapı çapraz tablolarının değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 86,2)Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 85,6)I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açtığını düşünmektedir.
3. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 76,6)Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kaldığını düşünmektedir.

5.1.19. Kıdem ve Model Alma Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, kıdem ve model alma çapraz tablolarının değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların çoğunluğu (% 52,8) I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyduğunu düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 77,4) I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözlemlene fırsatı bulduğunu düşünmektedir.
3. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 70,5) II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alındığını düşünmektedir.
4. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 90,6) Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olduğunu düşünmektedir.
5. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 82,5) II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir.
6. Katılımcıların çoğunluğu (% 58) Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olduğunu düşünmektedir.
7. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 85,5) I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olduğunu düşünmektedir.
8. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 87,5) II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturduğunu düşünmektedir.
9. Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 85,1) II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edildiğini düşünmektedir.

5.1.20. Kıdem ve Akran Baskısı Çapraz Tabloların Değerlerine İlişkin Sonuçlar

Bu bölümde, kıdem ve akran baskısı çapraz tabloların değerlerine yönelik bulgulara ilişkin sonuçlar yer almaktadır.

1. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 84,5) Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını aldığını düşünmektedir.
2. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (% 55,8) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullandığını düşünmektedir.

5.2. Tartışmalar

5.2.1. İlköğretim Öğretmen ve İdarecilerden Elde Edilen Bulgulara Yönelik Tartışmalar

Araştırmamda, ilköğretim okullarında öğrencilere sunulan rehberlik hizmetlerini katılımcıların %55,7' i yetersiz görmektedir. Mert (1999) “Sekiz Yıllık Kesintisiz zorunlu İlköğretim Uygulaması Konusunda Öğretmen Görüşleri” adlı yüksek lisan tez çalışmasında Sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim uygulamasında öğrencilere sunulan rehberlik hizmetlerini öğretmenlerin %58,12 si yetersiz bulunduğunu tespit etmiştir.

Araştırmamda, katılımcıların çoğunluğu (% 85,6) I. ve II. kademedeki öğrencilerinin tuvaletleri ortak kullanmalarının olumsuzluklara yol açtığını düşünmektedir. Yine, katılımcıların çoğunluğu (% 76,7) II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verdiğini düşünmektedir. Ve katılımcıların çoğunluğu (% 82,4) Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. Kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirdiklerini düşünmektedir. Kol (2003) “Beş Yıllık Temel Eğitim Yapılarının Sekiz Yıllık Temel Eğitim Sistemine Fiziksel Adaptasyonunun Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisan tez çalışmasında da İlköğretim I. Kademe öğrencileri ile II. Kademe öğrencilerinin aynı merdiven, aynı koridor, aynı wc-lavabo, aynı oyun alanı vb. mekânları sosyal ilişkileri açısından kullanmalarının sakıncalı olduğunu tespit etmiştir.

Araştırmamda, ilköğretim okullarında öğrencilere sunulan rehberlik hizmetlerini katılımcıların %55,7'si yetersiz görmektedir. Şahin de (2006) “Geçmişten Günümüze Kırşehir'de İlköğretim” adlı çalışmasında Öğrencilerin ilköğretimler ve üst öğrenimlerinde, eğitim sistemi içerisinde karşılaşılabilecekleri sosyo-psikolojik ve akademik uyum zorlukları azaltmak amacıyla, rehberlik hizmetlerine ve yönlendirme çalışmalarına, ağırlık verilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

5.3. Öneriler

Bu kısımda, “I. Kademe Öğrencileri ile II. Kademe Öğrencilerinin Bir Arada Olmalarının Paydaşlarca Değerlendirilmesine İlişkin Anket” e yönelik hazırlanmış anket maddelerinden elde edilen bulguların analizi ve tartışılması sonucu yapılan çeşitli öneriler yer almaktadır. Bu öneriler elde edilen bilgilerden yola çıkarak yapılmıştır.

5.3.1. Okul Yöneticilerine Öneriler

1. Sınıflardaki sıraların öğrencilerin yaş seviyesine göre düzenlenmesi gerekmektedir. İlköğretim 1-5 ve 6-8 sınıflarındaki öğrencilerin ayrı binalarda eğitim görmesi sağlanmalıdır.
2. Mekân olarak okul veya fiziksel ortam düzeni insanların; sağlıklarını, duygusal dünyalarını ve performanslarını olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu durum, okul mekânlarında özellikle öğrencileri ve öğretmenleri çok fazla ilgilendirmektedir. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yapıldığı okullarda bu konu üzerinde önemle durulması ve gerekli düzenlemelerin yapılması eğitimin kalitesini arttırmada oldukça etkili olacaktır. Bu yüzden eğitim kurumlarında; yerleşim düzeninden, öğrenci sayısına, renk uyumuna, uygun ışık ve ısı düzeyine, temizliğe, gürültünün olmamasına, estetiğe varıncaya kadar birçok fiziksel ortam öğesinin göz önünde bulundurularak düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.
3. Kantinde I. kademenin ve II. kademenin alışveriş yapacağı bölümler farklı olmalı.
4. Lavabolar I. kademe ve II. kademe olarak ayrılmalı.
5. Bahçedeki oyun alanları I. kademe ve II. kademe öğrencilerine paylaşılmalı.
6. Yarışmalar kategorisine göre; I. kademe ve II. kademe öğrencilerince, beraber ve ayrı yapılmak üzere ayrılmalı.
7. Okula girişte I. ve II. kademe öğrencileri ayrı kapılardan içeri alınmalı.
8. I. ve II. kademe öğrencilerinin teneffüs ve çıkışlarda farklı koridorları kullanması sağlanmalı.
9. II. kademe öğrencilerine ergenlik dönemi ile ilgili daha sık seminer verilmeli.
10. II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmetinden faydalanamıyor. Bu yüzden rehber öğretmenler I. kademe ve II. kademeye göre ayrı görevlendirilmelidir ya da sınıf öğretmenlerine lisans

eğitimi sırasında psikolojik danışmanlık eğitim dersleri verilmelidir.

11. Merdivenler okulun en önemli sirkülasyon alanları olduğu için iniş ve çıkışlarına işaretler konulmalı (sağdan ininiz-sağdan çıkınız vb.).
12. Okullarda şiddet konusunda aileler bilinçlendirilmeli müdahale süresini anne ve babaların katılımı sağlanmalıdır. Yapılacak olan anne baba eğitimine velilerin katılmaları, anne baba olma ve çocuk yetiştirme becerilerini öğrenmeleri son derece önemlidir.
13. Okulda kurulan etkili iletişim ortamı her türlü paylaşımı, kurum kültürünü, bilgiyi, vizyonu vs. arttıracaktır. Bu anlamda düzenli olarak I. kademe ile II. arasında okul ortamında ya da dışarıda etkileşimi arttıracak kültürel, sosyal, sportif organizasyonlar yapılmalıdır.

5.3.2. Öğretmenlere Öneriler

1. I. ve II. kademe öğrencilerinden grup oluşturularak öğrencilerin bilgi, beceri ve deneyimlerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanmalı.
2. Okul çevresinde ve okulda şiddet eylemlerinin en sık yaşandığı yerlerde (bilhassa okul giriş çıkış saatlerinde) güvenlik için ek önlemler alınmalıdır. Özellikle nöbetçi öğretmenlerin bu bölgeleri sık sık kontrol etmeleri sağlanmalıdır
3. II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olmaktadır bu yüzden öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilerek her yaş grubunu kendi içerisinde değerlendirilmesinin önemi vurgulanmalı.

KAYNAKLAR

Alkan, H., B. (2007). “Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü “İlköğretim Öğretmenlerinin İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme Yöntemleri ve Okulda Şiddet”, Yüksek Lisans Tezi, s: 48-57.

Akboy, R. (2005). “Eğitim Psikolojisi Ve Çoklu Zeka”, Dinazor Kitabevi, İzmir.

Akyüz, Y. (1989). Türk Eğitim Tarihi, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Aktuğ, T. (2006). Ergenlerde Akran Baskısı ve Benlik Saygısının İncelenmesi. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Alisinanoğlu, F. (2002). Gençlik Dönemi Özellikleri ve Genç Anne Baba İletişimi. Ankara: Eğitim ve Bilim Dergisi; Cilt: 27, Sayı: 123, Yıl, 2002.

Aydın, A. (1999). “Gelişim Ve Öğrenme Psikolojisi”, Ankara: Anı Yayıncılık.

Avcı, R. (2006). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Şiddet Davranışı Gösteren ve Göstermeyen Ergenlerin Ailelerin Aile İşlevleri, Öfke ve Öfke İfade Tarzları Açısından İncelenmesi), Yüksek Lisans Tezi

Başaran, İ.E. (1996). “Türkiye Eğitim Sistemi”, Yargıcı Matbaası. Üçüncü Basım, Ankara.

Cüceloğlu, D. (1996). “İnsan Ve Davranışı” Remzi Kitabevi. Üçüncü Basım, İstanbul.

Çelikkaya, H. (2009). “Eğitim Bilimlerine Giriş”, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2009.

Ekşi, A. (1999), Ben Hasta Değilim. Çocuk Sağlığı Ve Hastalıklarının Psikososyal Yönü. Nobel Tıp Kitabevleri.

- Erçetin, Ş. (2006). “Eğitim ve Şiddet”, Hegem Yayınları, İstanbul, s. 1-4.
- Erdem, A. R. (1998) . “İlköğretimimizde Yeniden Yapılanma”, İstanbul: Yaşadıkça Eğitim Dergisi; Mayıs-Haziran 1998, 58.sayı : 27-29,Kültür Koleji Yayınları
- Erden, G. & Kargı E. (2005). “Davranım Bozukluklarında Çevresel Etkenlerin Rolü”. Türk Psikologlar Derneği Dergisi.
- Fidan, N. (1996). “ Okulda Öğrenme ve Öğretme” İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Firdevs, S. (2008), Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü(12–15 Yaş Arası İlköğretim Öğrencilerinin Davranış Sorunları İle Aile İşlevleri ve Anne-Baba Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi). Doktora Tezi.
- Gazalcı, M. (1997). “ Aydınlanma Sürecinde 8 Yıllık Eğitim” Ankara: Güldikeni Yayınları
- Geçtan, E. (1989). Çağdaş Yaşam Ve Normal Dışı Davranışlar. Remzi Kitapevi, İstanbul.
- Gür, Ş. Ö. , Zorlu, T. (2001). “Çocuk Mekanları”, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, Trabzon.
- Gözler, K. (2010). “Türkiye Cumhuriyeti Anayasası” Bursa: Ekin Yayınevi.
- Havayıoğlu, B. (2001), Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Eğitim Sistemi Gereksinmelerinin Fiziksel Mekana Yansıması, Dokuz Eylül Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Kavak, Y. (1997). “Dünya’ da ve Türkiye’ de İlköğretim” , Ankara: Pegem Özel Eğitim ve Hizmetleri Ltd. Şti. Önder Matbaacılık
- Kaya, A. (2009), İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Öğrencilerde Stres Yaratan Davranışları. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Keser, H. (1993), Zorunlu Eğitim Sempozyumu, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi

Kıran Esen, B. (2003). “Akran Baskı Düzeylerine ve Cinsiyetlerine Göre Öğrencilerin Risk Alma Davranışı ve Okul Başarılarının İncelenmesi. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik *Dergisi*. Cilt: 2 Sayı:20

Kulaksızoğlu, A. (1998) , “Ergenlik Psikolojisi”. Remzi Kitabevi, 1. Basım. İstanbul.

Onur, B. (1987), Ergenlik Psikolojisi. Hacettepe Taş Yayıncılık Ltd. Şti. Ankara.

Oktay, A. (1999) . “ Yaşamın Sihirli Yılları”, Okul Öncesi Dönem, Epsilon Yayınları, İstanbul, s. 45-253-254.

Özkan, S. (1997). “ Türk Eğitim Tarihi”, Niğde: Tolunay Yayınları

Özbulut, H. (1999), 1980 Sonrası Dönemde Ortaöğretim (Lise) Tip Binalarının Ankara’da Uygulanmış Üç Örnek Aracılığı ile Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Pişkin, M. (2002), “ Okul Zorbalığı: Tanımı, Türleri, İlişkili Olduğu Faktörler Ve Alınabilecek Önlemler” Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi.

Milli Eğitim Bakanlığı Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı (1998), İlköğretim Kurumu İhtiyaç Programı, Ankara.

M.E. B. (2003), İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Sayı: 25212

M.E. B. (1998). “ Cumhuriyetin 75.Yılında Gelişmeler ve Hedefler Milli Eğitim”, Ankara: Milli Eğitim Basımevi

M.E. B. (1999), Sayısal Veriler Milli Eğitim, Ankara: Milli Eğitim Basımevi

M. E. B. (1996), 15. Milli Eğitim Şurası 2000’ li Yıllarda Türk Eğitim sistemi Raporlar Görüşmeler Kararlar, Ankara: M.E. B. Talim terbiye Kurulu Başkanlığı

Coşkun, H. & Ağdemir S. (1998). Türkiye ve Almanya’ da Eğitim Tartışmaları, Ankara: Hacettepe-Taş Kitapçılık Ltd. Şti.

Kasatura, İ. (1998) “ Okul Başarısı’ndan Hayat Başarısına’’ İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi

Kol, H.D. (2003), “Beş Yıllık Temel Eğitim Yapılarının Sekiz Yıllık Temel Eğitim Sistemine Fiziksel Adaptasyonunun Değerlendirilmesi” Konya,2003

Mangır, M. ve Ataş, Y. (1993), “Çocuğun Gelişiminde Oyunun Önemi”, Yaşadıkça Eğitim Dergisi, 26,14-19.

Mert, K. (1999), “Sekiz Yıllık Kesintisiz zorunlu İlköğretim Uygulaması Konusunda Öğretmen Görüşleri” Niğde, 1999.

Okçabol, R. (2005), “Türkiye Eğitim Sistemi”, Ütopya, Ankara, 2005.

Şahin, F. ve Beyazova, U. (2001), Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 152.

Temel Eğitim Pilot Projesi/Proje /Proje Yönetim Ekibi, 1998. İlköğretim Okul Yapıları El Kitabı, Milli eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ankara.

Terzioğlu, E. (2005), “İlköğretim okulu binalarının fiziksel özellikler bakımından değerlendirilmesi”, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tunbiş, M. (1993). “Eğitim Yapılarında Peyzaj”, Yüzyıla Doğru Eğitim Yapıları Sempozyumu (İlk-Ortaöğretim) Politikalar-Planlama-Tasarım, Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, s. 187-195, Yıldız-İstanbul

Türk, E. (1999), Milli Eğitim Bakanlığında Yapısal Değişmeler ve Türk Eğitim Sistemi. Nobel Yayın Dağılım LTD. ŞTİ., Feryal Matbaacılık, Ankara

Ünlüoğlu, G. (1987), Ergenliğin Psikopatoloğisi. Ergenlik Psikoloğisi. Hacettepe Taş Kitapçılık. II. Baskı. Derleyen: Bekir Onur. Ankara.

Yangılı, D. (1999), Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü (İlköğretim Okullarının Program Araştırması ve Eski Okulların Yeni Programa Fiziksel Adaptasyonunun Sağlanması), Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Yalçın, N. (2003), “Çağdaş Eğitim Metotlarının İlköğretim Yapılarının Tasarımı Üzerindeki Etkileri”, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yavuz, N. (2009), “İlköğretim 7 Ve 8.Sınıf Öğrencilerinin Şiddet Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”(Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yörükoğlu, A. (1993), Çocuk Ruh Sağlığı, Özgür Yayın Dağıtım Ltd. Şti, Acar Matbaacılık, İstanbul, s.32-34.

EKLER

Ek 1: Kişisel bilgi formu

A. KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz : a. () Erkek b. () Kadın
2. Yaşınız : a. () 20-25 b.() 26-30 c. () 31-36
d.() 37-45 e. () 46 ve üzeri
3. Medeni Durumunuz
a. () Evli b. () Bekar
4. Görev ve Unvanınız
a. () Öğretmen
b. () Yönetici
b.1. () Müdür
b.2. () Müdür Başyardımcısı
b.3. () Müdür Yardımcısı
c. () Diğer (Lütfen Belirtiniz)
5. Branşınız : a. () Sınıf Öğretmeni b. () Branş Öğretmeni
6. Meslekteki Kıdeminiz
a. () 1-5 yıl b.() 6-10 yıl c. () 11-15 yıl d.() 16-20 yıl e. () 21-25 yıl f. () 26 ve üzeri
7. Öğrenim Düzeyiniz
a. () Eğitim Enstitüsü b. () Ön Lisans c. () Lisans d. () Yüksek Lisans e. () Doktora
8. Okulunuzun Eğitim-Öğretim Durumu
a. () Normal Eğitim b.() İkili Eğitim
9. Aşağıdaki eğitim kademelerinden hangilerinde çalıştınız.
a. () İlkokul b.() İlköğretim (1998 sonrası) c. () Ortaokul d.() Orta öğretim (Lise)

Ek 2: I. Kademe Öğrencileri İle II. Kademe Öğrencilerinin Bir Arada Olmalarının Paydaşlarca Değerlendirilmesine İlişkin Anket

I. KADEME ÖĞRENCİLERİ İLE II. KADEME ÖĞRENCİLERİNİN BİR ARADA OLMALARININ PAYDAŞLARCA DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ANKET		Her Zaman	Çoğunlukla	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
1	I. ve II. kademe öğrencileri kendi yaş grubu dışındaki öğrencilerle etkileşim içinde bulunurlar.					
2	I. kademe öğrencileri II. kademe öğrencilerini örnek alarak okul kurallarına büyük bir titizlikle uyarlar.					
3	I. kademeye okul idaresi daha fazla dikkat ve ilgi gösterir.					
4	I. ve II. kademe öğrencileri, birbirlerinin gelişim özelliklerini gözleme fırsatı bulurlar.					
5	Okul çıkış saatlerinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin çıkış düzenini bozar.					
6	II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencileri rahatsız ederler.					
7	II. Kademedeki öğrenciler I. Kademedeki öğrencilere şiddet uygularlar.					
8	II. kademedeki öğrenciler I. kademedeki öğrencilere kötü sözler söylerler.					
9	I. ve II. kademedeki öğrencilerin tuvaletleri ortak kullanmaları olumsuzluklara yol açar.					
10	Kantinde öğlen yemeği sırasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerin sırasını alır.					
11	II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencileriyle alay ederler.					
12	II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerini bazı işlerinde (kantine göndermek vb.) kullanırlar.					
13	Okul bahçesi I. ve II. kademe öğrencilerinin ortak kullanım alanı olduğundan, küçük çocuklar teneffüslerde kısıtlı alanlarda oynamak zorunda kalır.					
14	II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerinin sınıflarına girerek sınıf araç-gereçlerine zarar verirler.					
15	II. kademe öğrencilerinin psikolojik danışma hizmetine daha fazla ihtiyacı olduğundan I. kademe öğrencilerine yeteri kadar psikolojik danışma hizmeti sunulmamaktadır.					
16	II. kademe öğretmenlerinin derslerine girdikleri I. kademe öğrencileriyle II. kademe öğrencilerini kıyaslaması, psikolojik yönden olumsuz etkilenmelere sebep olur.					
17	II. kademe öğrencilerinin yaptığı ödevler, panolar, etkinlikler vs I. kademe öğrencileri tarafından örnek alınır.					
18	I. kademe öğrencilerine küçük oldukları için daha müsamahakâr davranılması okulda bütün öğrencilere eşit davranılmadığı görüşünün oluşmasına sebep olur.					
19	II. kademe öğretmenleri I. kademe öğrencilerinin seviyesine, I. kademe öğretmenleri II. kademe öğrencilerinin seviyesine göre muamele etmekte güçlük çeker.					

20	Sosyal faaliyetlerde II. kademe öğrencilerinin yoğun olarak tercih edilmesi, I. kademe öğrencilerini olumsuz yönde etkiler.						
21	Kutlama programlarında etkinliklerin uzun sürmesi I. kademe öğrencilerinin dikkatinin dağılmasına sebep olur.						
22	Kılık-kıyafetin okul normlarının dışına çıkmasında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine kötü örnek olur.						
23	II. kademe öğrencilerinin yiyeceklerini kantinden almaları I. kademe öğrencilerinin düzenli beslenme alışkanlıklarını olumsuz etkiler.						
24	Toplumsal yaşamın kurallarının öğrenilmesinde II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yol gösterir, model olurlar.						
25	I. ve II. kademe öğrencilerinin boş derslerine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrencilerin farklı modeller edinmesine yardımcı olurlar.						
26	Kaza durumlarında II. kademe öğrencileri I. kademe öğrencilerine yardımcı olur.						
27	II. Kademe öğrencileri, I. kademe öğrencilerine derslerinde yardımcı olurlar.						
28	II. Kademe öğrencileri, akran danışmanlığı yaparak etrafına yararlı olduğunu hissettiğinden kendi kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunur.						
29	II. Kademe öğrencilerinin öğretmenlere karşı gösterdikleri saygısızlık I. kademe öğrencilerine kötü örnek oluşturur.						
30	II. Kademe öğrencilerinde ergenlik döneminde ortaya çıkan olumsuz davranışlar, I. kademe öğrencileri tarafından taklit edilir.						
31	Merdivenlerden iniş çıkışlarda, koridorlarda ve okul çıkış saatlerinde I. kademe öğrencileri ezilme tehlikesi geçirirler.						

Ek 3 Araştırmanın Yapıldığı Okulların Listesi

ANKET UYGULANACAK OKULLARIN LİSTESİ		
S.No	Okulun Adı	Okulun Bulunduğu İlçe
1	Akşemsettin İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
2	Ali Fuat Cebesoy İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
3	Celal Yardımcı İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
4	Cemile Besler İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
5	Çağrı Bey İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
6	Halil Atamavcı İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
7	İçerenköy Hasan Leyli İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
8	İhsan Kurşunlu Oğlu İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
9	Kadriye Faik Koparan İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
10	Kayışdağı Arifpaőa İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
11	Mustafa Öncel İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
12	Mustafa Zeki Demir İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
13	Necatibey İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
14	TEB Ataşehir İlköğretim	ATAŞEHİR
15	Piri Reis İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
16	Rabia Leman İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
17	Sait Cordan İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
18	Sakarya İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
19	Őehit Öğretmen Hasan Akan İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
20	Yahya Kemal Beyatlı İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
21	Yeni Çamlıca Leman Ana İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR
22	Yeni Sahra Duriye Nuriye İlköğretim Okulu	ATAŞEHİR